

EşitBiz PROJESİ

Yatırımın Sosyal Geri Dönüşü Raporu

2024

İÇİNDEKİLER

Yönetici Özeti	5
Öğretmen Akademisi Vakfı Hakkında	8
EŞİTBİZ Projesi Hakkında	9
Metodoloji	10
Program Değişimlerinin Haritalandırılması	16
EşitBiz Programı Değişimlerinin Belirlenmesi ve Ölçülmesi	19
Öğretmenler için Proje Değişimleri	25
Öğrenciler için Proje Değişimleri	47
Kısmi Zamanlı Eğitimciler için Proje Değişimleri	56
EşitBiz Projesi'nin Veliler Üzerindeki Etkileri	58
EşitBiz Projesi'nin Diğer Paydaş Grupları Üzerindeki Etkileri	60
Sabitleme Yöntemi ile Değişimlerin Parasal Değerlerinin Hesaplanması ve Kesintiler	63
EşitBiz Projesi'nin SROI Oranı	67
Sonuç	74
Ekler	
Ek 1. Proje Ekibi Görüşme Soruları	75
Ek 2. Kısmi Zamanlı Eğitimci Görüşme Soruları	76
Ek 3. Öğretmen Görüşme Soruları	77
Ek 4. Öğretmen Sosyal Etki Anketi	78
Ek 5. Veli Sosyal Etki Anketi	99
Ek 6. Odak Grup Bilgileri	114
Ek 7. Proje Eğitimcileri Birebir Görüşme Bilgileri	115
Ek 8. Öğretmenlerin İl Bazlı Deneyimlediği Değişimler	116
Ek 9. Öğretmenlerin İl Bazlı Deneyimlediği Ara Değişimler	117
Ek 10. Öğretmenlerin Branş Bazlı Deneyimlediği Değişimler	118
Ek 11. Öğretmenlerin Branş Bazlı Deneyimlediği Ara Değişimler	119

Tablo Listesi

Tablo 1 Proje Paydaşlarının En Fazla Önem Atfettiği Değişimler	6
Tablo 2 Paydaşların SROI Analizine Dâhil Olma Durumları	13
Tablo 3 EşitBiz Projesi'nin Girdi ve Çıktıları	15
Tablo 4 Öğretmenlerin Toplumsal Rollerin Eşitliği Algılarındaki Değişim	27
Tablo 5 Öğretmenlerin Eşitlikçi ve Barışçıl bir Dil Geliştirmeleri	29
Tablo 6 Öğretmenlerin Eşitlikçi ve Barışçıl Sınıf İçi ve Dışı Ortamlar Oluşturma Becerisi	34
Tablo 7 Öğretmenlerin Toplumsal Rollerin Eşitliğine Yönelik Sınıf İçi Uygulamalar veya Materyaller Geliştirme İsteği Duymaları ile ilgili Boyutlar	38
Tablo 8 Öğretmenlerin Gözünden EşitBiz Programı Öncesi ve Sonrası Değişimler	43
Tablo 9 EşitBiz Programı Sayesinde Öğretmenler Tarafından Tecrübe Edilen Değişimler	44
Tablo 10 Öğrencilerin Toplumsal Rollerin Eşitliği Algılarının Gelişmesi ile ilgili Boyutlar	49
Tablo 11 Öğrencilerin Toplumsal Rollerin Eşitliğine Dayalı Özgüvenlerinin Gelişmesi ile ilgili Boyutlar	51
Tablo 12 EşitBiz Programı Sayesinde Öğrenciler Tarafından Tecrübe Edilen Değişimler	55
Tablo 13 EşitBiz Programı Sayesinde Kısmi Zamanlı Eğitimciler Tarafından Tecrübe Edilen Değişimler	57
Tablo 14 EşitBiz Projesi Paydaşlarının Deneyimlediği Değişimler ve Yaratılan Etki Değeri	68
Tablo 15 EşitBiz Projesi SROI Analizi için Duyarlılık Testleri	70

Şekil Listesi

Şekil 1	EşitBiz Projesi'nin Değişim Teorisi	18
Şekil 2	Ankete Katılan Öğretmenlerin Demografik Verileri	20
Şekil 3	Öğretmenlerin Programdan Haberdar Olma Kaynakları	21
Şekil 4	Ankete Katılan Öğretmenlerin Mesleki Profilleri	22
Şekil 5	Ankete Katılan Öğretmenlerin Program Öncesi Benzer Bir Eğitime Katılma Durumları	22
Şekil 6	Ankete Katılan Öğretmenlerin Program Öncesi TRE Odaklı Materyal/Teknik Kullanımları	23
Şekil 7	Mentorluk Programına Katılan Öğretmenlerin Katılım Durumu ve Uygulamaları	24
Şekil 8	Sınıf İçinde Eşitlikçi Davranışlar Geliştirmeleri Değişim Zinciri	
Şekil 9	Eşitlikçi ve Barışçıl Dil Oluşturma Değişim Zinciri	29
Şekil 10	Eşitlikçi ve Barışçıl Sınıf İçi ve Dışı Ortamlar Oluşturma Değişim Zinciri	31
Şekil 11	Toplumsal Rollerin Eşitliğine Yönelik Sınıf İçi Uygulamalar veya Materyaller Geliştirme İsteği Duyma Değişim Zinciri	35
Şekil 12	EşitBiz Eğitimi Sonrası Uygulama Örnekleri	39
Şekil 13	Öğretmenlerin Deneyimlediği Değişimler	42
Şekil 14	Erken Çocukluk Döneminde Sosyal Gelişimin Desteklenmesi Eğitimi'ne Katılan Öğretmenler İçin En Önemli 3 Kazanım	45
Şekil 15	Temel Eğitim Döneminde Sosyal Gelişimin Desteklenmesi Eğitimi'ne Katılan Öğretmenler İçin En Önemli 3 Kazanım	46
Şekil 16	Mentorluk Programına Katılan Öğretmenler İçin En Önemli 3 Kazanım	46
Şekil 17	Öğrencilerin Toplumsal Rollerin Eşitliği Algısı Geliştirmeleri Değişim Zinciri	47
Şekil 18	Kısmi Zamanlı Eğitimciler İçin En Önemli Kazanımlar	57
Şekil 19	Öğretmenlerin Eğitim Çıktılarını Paylaşım Durumları ve Etkileri	60

Yönetici Özeti

"Ne kadar inkâr etsek de biz de bazı toplumsal kalıplara maruz kalıyoruz. Eğitim sonrası, bu durumu fark ederek kendimi sorgulama gereği duydum. Bazı şeyleri ne kadar özümsemişimi ve bunu değiştirmem ve değişmem gerektiğini bu eğitim sayesinde anladım."

Batman Eğitim Katılımcısı – Rehber Öğretmeni

EşitBiz Projesi, 2022 yılından beri Öğretmen Akademisi Vakfı (ÖRAV) ve Garanti BBVA'nın iş birliğinde gerçekleştirilmektedir. Proje faaliyetleri, okul öncesi ve ilköğretim kademesinde derse giren öğretmenlerin toplumsal rollerin eşitliği ile ilgili farkındalık ve bilgi düzeylerini artırmayı, eşitlikçi tutum ve davranışlar geliştirmelerini desteklemeyi, öğretmenler vasıtasıyla da bu değişimlerin öğrenciler ve veliler tarafından da deneyimlenmesini hedeflemektedir. Bu kapsamda, yüz yüze 6 saatlik bir eğitim programı, onu takip eden mentorluk süreci ve sonrasında uzman atölyeleri düzenlenmektedir. Proje kapsamında 2022 yılından bugüne 1.974 öğretmene toplam 34.470 saat eğitim verilerek, öğretmenler aracılığıyla 30.828 öğrenciye ulaşılmıştır.

Mikado Sürdürülebilir Kalkınma Danışmanlığı tarafından hazırlanan bu rapor, EşitBiz Projesi'nin 2024 yılındaki faaliyetlerinin Yatırımın Sosyal Dönüşü (SROI) analizini kapsamaktadır. Bu kapsamda, EşitBiz Proje ekibi ile görüşülmüş, proje belgeleri incelenmiş, projenin ana faydalanıcısı olan öğretmenler ile çevrimiçi birebir veya odak grup görüşmeleri yapılmıştır. Görüşmeler kapsamında, 6'sı kısmi zamanlı eğitimci ve 14'ü projede eğitim almış öğretmen olmak üzere toplam 20 kişi ile görüşülmüştür. Öğrencilere erişim zorluğu nedeni ile bu grupların yaşadığı değişimler, öğretmenler aracılığıyla tespit edilmeye çalışılmıştır. Tüm bu çalışmalara dayanarak projenin Değişim Teorisi hazırlanmıştır. Değişim Teorisi'nde belirlenen değişimlerin göstergeleri belirlendikten sonra, öğretmenler ve veliler için sosyal etki anketleri hazırlanmış, paylaşılmış, toplanan veriler analiz edilmiştir.

Çalışma bulguları aşağıdaki gibidir:

- Öğretmenler hem kendileri hem de öğrencileri için tecrübe ettikleri değişimlere yüksek önem atfetmişlerdir. Bu değişimlerin proje dışında gerçekleşme olasılığını, yıllar içinde azalma durumunu ve diğer paydaşların bu değişimlere olan etkilerini oldukça düşük olarak değerlendirmişlerdir. Tüm bu değerlendirmeler, öğretmenlerin projeyi, kendilerine değer katan bir proje olarak gördüklerini ortaya koymuştur (Bkz. Tablo 1).

Tablo 1 Proje Paydaşlarının En Fazla Önem Atfettiği Değişimler

Paydaşlar	Değişimler	Değişime Atfedilen Önem
Erken Çocukluk Döneminde Sosyal Gelişimin Desteklenmesi Eğitimine Katılmış Öğretmenler (n=591)	Eşitlikçi ve barışçıl bir dil geliştirme isteği	9.7
	Eşitlikçi ve barışçıl sınıf ortamı oluşturma becerisinin gelişmesi	9.5
	Toplumsal rollerin eşitliğine yönelik sınıf içi uygulamalar veya materyaller geliştirme	
Temel Eğitim Döneminde Sosyal Gelişimin Desteklenmesi Eğitimine Katılmış Öğretmenler (n=483)	Eşitlikçi ve barışçıl sınıf ortamı oluşturma becerisinin gelişmesi	9.1
	Toplumsal rollerin eşitliğine yönelik sınıf içi uygulamalar veya materyaller geliştirme isteği	9.1
Mentorluk Programına Katılmış Öğretmenler (n=158)	Eşitlikçi ve barışçıl sınıf ortamı oluşturma becerisinin gelişmesi	9.4
	Toplumsal rollerin eşitliğine yönelik sınıf içi uygulamalar veya materyaller geliştirme isteği	9.6
Kısmi Zamanlı Eğitimci (n=28)	Sınıf içinde eşitlikçi davranışlar geliştirme	9.8
	Eşitlikçi ve barışçıl bir dil geliştirme	9.4
Eğitim alan Öğretmenlerin Öğrencileri (n=15699)	Toplumsal rollerin eşitliği algısının gelişmesi	9.6
	Toplumsal rollerin eşitliğine dayalı öz güveninin artması (cinsiyetçi bakış açısından özgürleşmeleri ve kendilerini daha iyi ifade etmeleri)	9.7
Mentorluk alan Öğretmenlerin Öğrencileri (n=3792)	Toplumsal rollerin eşitliği algısının gelişmesi	9.4
	Toplumsal rollerin eşitliğine dayalı öz güveninin artması (cinsiyetçi bakış açısından özgürleşmeleri ve kendilerini daha iyi ifade etmeleri)	

- 2024 yılında EşitBiz Projesi faaliyetleri toplam 1.630.3294.33 TL'lik değer yaratmıştır. Projeye yapılan yatırım ise toplam 2.652.324 TL'dir. 2024 yılında EşitBiz Projesi'ne yapılan her 1 TL'lik yatırım 8,05 TL değerinde sosyal değişim yaratmıştır (1:8,05 TL). Bu çerçevede 1:8,05 olan SROI oranı, projenin yapılan yatırımın üzerinde bir değer yarattığını göstermiştir.
- Erken Çocukluk Döneminde Sosyal Gelişimin Desteklenmesi Eğitimine katılmış öğretmenler ile Mentorluk Programı'na katılan öğretmenler için en yüksek etki değerine sahip değişim, toplumsal rollerin eşitliğine yönelik sınıf içi uygulamalar veya materyaller geliştirme isteği olmuştur.
- Temel Eğitim Döneminde Sosyal Gelişimin Desteklenmesi Eğitimine katılmış öğretmenler, eşitlikçi ve barışçıl bir dil geliştirmeyi en yüksek etki değerine sahip değişim olarak değerlendirmişlerdi.
- Sınıf içi uygulamalara başladığını söyleyen öğretmenlerin gözünden değerlendirilen öğrenciler için ise toplumsal rollerin eşitliği algısının gelişmesi, en yüksek etki değerine sahip değişim olmuştur.

SROI araştırmasında öğretmenlerin eşitlikçi dil ve davranış geliştirme ile sınıf uygulamalarına yüksek önem vermesinin temel nedeni, öğretmenlerin özellikle küçük yaşlarda eğitim yoluyla sosyal değişimi sağlama güçlerine olan inançları ile açıklanabilir. Sosyal adalet, çocuk gelişimi, toplumsal rollerin eşitliği ve eğitim politikaları göz önüne alındığında, öğretmenlerin bu konuda kendilerini geliştirmelerine olanak sağlayacak bir programa yüksek önem atfetmeleri anlaşılır olmaktadır.

Yine araştırma sonuçlarına göre öğretmenler, sınıf içinde eşitlikçi davranışları geliştirme, barışçıl bir dil kullanma ve eşitlikçi bir sınıf ortamı oluşturma konusunda yüksek düzeyde duyarlılık göstermektedir. Özellikle erken çocukluk ve temel eğitim seviyesinde öğretmenler, öğrencilerin erken yaşta eşitlikçi bakış açıları geliştirmesi için sınıf içi uygulamalara ve materyallere önem verdikleri görülmektedir.

Özellikle toplumsal rollerin eşitliğine yönelik sınıf içi uygulamalar veya materyaller geliştirme isteği, öğretmenlerin doğrudan eğitim materyalleri ve müfredat üzerinden kültürel normlara müdahale etme çabalarını yansıtmaktadır. Bu durum, eğitimin yalnızca bilgi aktaran bir süreç olmadığı, aynı zamanda toplumun geleceğini şekillendiren güçlü bir mekanizma olduğu gerçeğiyle de örtüşmektedir.

Sonuç olarak, Türkiye'de öğretmenler, sınıflarında eşitlikçi bir dil ve ortam oluşturarak, geleneksel cinsiyet rollerinin yeniden üretilmesini önleme ve öğrencilerin toplumsal normları eleştirel bir şekilde değerlendirmelerini sağlama yönünde aktif bir rol üstlenebilirler. Bu durum da EşitBiz gibi toplumsal rollerin eşitliğine odaklı ülke kapsamında öğretmenlere eğitim olanağı sağlayan ve bu sayede sınıf içindeki bilinçli uygulamaları mümkün kılan projelerin önemini gözler önüne sermektedir.

Son olarak, projenin etkisinin geliştirmesi için bir takım geleceğe yönelik öneriler sunulabilir. Yapılan görüşmelerde öğretmenler, eğitim ve mentorluk sürelerinin artırılmasını, sürecin daha fazla sayıda yüz yüze etkinlik ve belirli aralıklarla yapılacak hatırlatıcı eğitimler ile desteklenmesini, eğitimin velileri (özellikle babaları) kapsamını gelecek planlamaları için önermişlerdir.

Tüm bu verilerin önümüzdeki dönemlerde projenin etkisinin geliştirilmesine katkı sunmasını dileriz.

Öğretmen Akademisi Vakfı Hakkında

Öğretmen Akademisi Vakfı (ÖRAV), 2008 yılında Garanti BBVA tarafından kurulan bir sivil toplum kuruluşudur. **ÖRAV**, Türkiye'deki öğretmenlerin mesleki ve kişisel gelişimlerini destekleyerek, eğitim kalitesini artırmayı hedeflemektedir.

Vakfın sunduğu eğitim programları ve atölyeler, öğretmenlerin pedagojik becerilerini geliştirmeyi, sınıf yönetimi ve eğitim teknolojileri gibi konularda bilgi ve becerilerini artırmayı amaçlamaktadır.

Bu doğrultuda hareket eden vakıf, öğretmenlerin sürekli öğrenme ve gelişim süreçlerine destek sağlayarak, onların daha etkili ve bilinçli bireyler yetiştirmelerine yardımcı olma misyonu ile bugüne kadar 320.000'den fazla öğretmene ulaşarak onların eğitimde fırsat eşitliğine erişimlerini sağlamıştır.

ÖRAV'ın önemli projelerinden bazıları aşağıda listelenmiştir:

- Bu araştırmanın da konusu olan **EşitBiz Projesi**, toplumsal rollerin eşitliği konusunda farkındalık yaratmayı amaçlar.
- **5 Taş Sosyal ve Finansal Liderlik Programı**, çocukların sosyal ve finansal becerilerini geliştirmeyi hedefler.
- **Öğretmenle Olur Projesi**, deprem bölgelerinde görev yapan öğretmenlerin psikolojik sağlamlıklarını artırmayı amaçlar.
- **EKampüs Uzaktan Eğitim Platformu**, öğretmenlerin her zaman ve her yerden eğitim içeriklerine erişebilmesini sağlar.

EŞİTBİZ Projesi Hakkında

GarantiBBVA ve ÖRAV iş birliğiyle gerçekleştirilen EşitBiz Projesi, toplumsal rollerin eşitliği konusundaki farkındalığı artırarak toplumsal değişime katkı sağlamayı amaçlamaktadır. Proje, öğretmenler aracılığıyla öğrenci ve velilerde toplumsal roller farkındalığını artıran ve farklılıklarla barış içinde yaşamanın toplumsal hayata olan olumlu etkilerini vurgulayan bir eğitim programı içeriğine sahiptir. Proje, farkındalığın ötesine geçerek davranış ve tutum değişiklikleri yaratmak hedefindedir.

Proje üç ana bileşenden oluşmaktadır. Birinci bileşen, toplam dört oturum ve 6 saat süren, altı konu başlığından oluşan yüz yüze eğitimleri kapsamaktadır. Bu konu başlıkları arasında "Sosyal Gelişimi Etkileyen Faktörler, İdeal Sosyal Gelişimin Etki Alanı, Eşit Katılımı Sağlayan Yöntemler, Müdahale Yöntemleri, Ön Yargı Karşısı Eğitim Programı " yer almaktadır. İkinci bileşen, "Erken Çocukluk ve Temel Eğitim Döneminde Sosyal Gelişimin Desteklenmesi Eğitimi Uzman Atölyesi"dir. Üçüncü bileşen ise mentorluk sürecini içermektedir. Bu süreç, yüz yüze eğitimlerin hemen ardından başlayarak 2 hafta boyunca sürer ve öğretmenlerin sınıflarında uygulayabilecekleri çeşitli görevleri kapsamaktadır. Bu görevler arasında, "Kitap Değerlendirme", "Çocuklar Arası Anlaşmazlık Analizi" ve öğretmenlerin sınıfları için hazırladıkları "Eylem Planı" bulunmaktadır.

EşitBiz Projesi kapsamında, Mart – Aralık 2024 tarihleri arasında; okul öncesi kademesinde görev yapan 450 devlet okulu öğretmenine ve yöneticisine, Erken Çocukluk Döneminde Sosyal Gelişimin Desteklenmesi Eğitimi yüz yüze olarak uygulanması planlanmıştır. Aynı dönemde ilkökul kademesinde görev yapan 500 devlet okulu öğretmenine ve yöneticisine, Temel Eğitim Döneminde Sosyal Gelişimin Desteklenmesi Eğitimi yüz yüze olarak uygulanması hedeflenmiştir.

Metodoloji

Yatırımın Sosyal Geri Dönüşü (SROI) metodolojisi, toplumsal programların veya projelerin ortaya çıkardığı değişimleri tanımlayan, ölçen ve hesaplayan ilke temelli bir çerçevedir. Bu çerçevede SROI, toplumsal proje ve programların parasal değerini belirlemek ve raporlamak için kullanılır. Böylelikle, SROI metodolojisi sosyal değerın parasal düzeyde gösterilmesini ve bu değerin de kamu ve özel sektör yatırımcıları gibi tüm proje paydaşlarına sunulabilmesini sağlar¹.

SROI stratejik planlama ve iyileştirme, etki iletişimi ve yatırım kararları almak için bir araç olarak kullanılabilir². Ayrıca, SROI organizasyonel kaynakları etkin ve verimli kullanma açısından yönetsel kararlara rehberlik eder.

SROI metodolojisinin temel özelliklerinden biri, program faydalanıcılarının algısına ve deneyimine dayanarak sosyal değeri tanımlaması ve sosyal değeri ortak bir dille ifade etmek için parasal karşılığını bulmaya çalışmasıdır. Buna paralel olarak, SROI metodolojisi Değişim Teorisi'ni ve değişimleri tanımlamak için göstergeler kullanır ve daha sonra bu göstergelerin parasal değerlerini belirler. Değişimlerin değerlerinin hesaplanması, temsili bir parasal değerin (proxy) kullanılması ile olur. Son olarak, değerler ve bu değerleri elde etmek için yapılan yatırımlar kıyaslanarak SROI oranı hesaplanır. Örneğin, 1:3 oranı, 3 TL'lik bir sosyal değerin 1 TL'lik yatırımla yaratıldığını gösterir.

SROI temellerini maliyet-fayda analizi ile sosyal muhasebeden alır. Bu yaklaşımlar çerçevesinde SROI'ın sekiz temel ilkesi vardır³:

1. Paydaşların dahil edilmesi
2. Nelerin değiştiğinin anlaşılması
3. Öncelikli (material) değişimlerin değerlendirilmesi
4. Sadece öncelikli konuların dahil edilmesi
5. Değerlerin gereğinden fazla iddia edilmemesi
6. Şeffaf olunması
7. Sonuçların doğrulanması
8. Sosyal etkinin takip edilmesi

Bu ilkelerin yanı sıra SROI metodolojisi altı aşamaya sahiptir⁴.

- **Kapsamın ve Önemli Paydaşların Belirlenmesi:** Bu aşama, SROI analizinin kapsamını belirlemeyi ifade eder. Bu aşamada; çalışmanın amacı, hangi süreyi kapsadığı, paydaşların ve "ana" paydaşların" (faydalanıcı) kim(ler) olduğu tespit edilir.

¹Ralser, T. (2007). ROI for Nonprofits: The New Key to Sustainability. Hoboken, NJ: John Wiley and Sons.
²Nicholls J., Lawlor E., Neitzert E. & Goodspeed, T. (2012). A Guide to Social Return on Investment. The SROI Network. <https://socialvalueuk.org/resource/a-guide-to-social-return-on-investment-2012/>
³<https://www.socialvalueint.org/principles>
⁴Bkz. 2.dipnot.

- *Değişimleri Haritalama:* Bu aşama programın girdileri, faaliyetleri, sonuçları (değişimler) ve nihai hedefi arasındaki nedensellik ilişkisini gösteren Değişim Teorisi'nin hazırlanmasını kapsar.
- *Değişimleri Kanıtlama ve Değişimlere Değer Atfedilmesi:* Bu aşamada değişim göstergeleri tanımlanır. Değişimler için göstergeler bulunduktan sonra, bu göstergeler aracılığıyla kanıtlar toplanır. Sonrasında ise tanımlanan değişimlere, algılanan göreceli önemlerine göre değer verilir.
- *Etkinin Belirlenmesi:* Bu aşamada, program değişimlerinin olduğu gibi alınması (gereğinden fazla iddiada bulunmamak amacıyla) ve bu değişimlerin programın değişimleri olup olmadığının değerlendirilmesi amaçlanmaktadır. Diğer bir deyişle, bu aşamada programın değişimlerinin program olmasa da veya başka bir müdahale sonucu ortaya çıkma ihtimali ile diğer kuruluşların değişime atıfları dikkate alınmaktadır.
- *SROI Oranının Hesaplanması:* Bu aşamada, programa yapılan yatırım ile değişimlerin parasal birim değeri karşılaştırılır.
- *Raporlama:* Bu son aşamada, SROI analizi ile bulguları raporlanır ve paydaşlar ile paylaşılır.

Yukarıda ifade edilen ilke ve aşamalar çerçevesinde SROI değerlendirmesi, projelerin değişimlerinin tahmin edilmesi veya geriye dönük değerlendirmeler için yapılabilir.

Bu çalışmada, EşitBiz Programı'nın geriye dönük etkileri analiz edilmektedir.

Çalışmanın Kapsamının ve Ana Paydaşların Belirlenmesi

SROI çalışmasının ilk aşaması, paydaşlar ve zaman dilimi açısından SROI analizinin sınırlarının belirlenmesidir. EşitBiz Proje'sinin SROI analizlerinin kapsamı, proje ekibi ile fikir alışverişi yapılarak belirlenmiştir. Proje ekibi, eğitim programın ve diğer faaliyetlerinin en son gerçekleştirildiği dönem olan Mart-Aralık 2024 dönemini analiz edilecek dönem olarak belirlenmiştir.

Mart-Aralık 2024 döneminde, Erken Çocukluk Döneminde Sosyal Gelişimin Desteklenmesi Eğitimine 591 öğretmen, Temel Eğitim Döneminde Sosyal Gelişimin Desteklenmesi Eğitimine 483 öğretmen, Mentorluk Programına ise 158 öğretmen katılmıştır. Eğitimler Batman, Malatya, Düzce, Zonguldak, Kırklareli, Diyarbakır, Hakkâri, Mersin, Adıyaman, Elâzığ, Burdur, Çorum, İzmir, Muğla, Yozgat, Kahramanmaraş illerinde yüz yüze olarak gerçekleşmiştir. 26 Mayıs 2024'te EşitBiz konferansı düzenlenmiş, konferansa 250 öğretmen katılmıştır. Çevrimiçi gerçekleşen Uzman Atölyesi 4 kere yapılmış, atölyeye veli ve öğretmenlerden toplam 80 kişi katılmıştır.

Paydaşlar proje faaliyetlerinden etkilenebilecek veya bu faaliyetleri etkileyebilecek kişi veya kuruluşları ifade eder. EşitBiz Projesi paydaşlarını belirlemek için öncelikle proje belgeleri incelenmiş, sonrasında ise proje ekibi ile görüşülmüş ve hangi paydaşların analiz kapsamına alınacağı belirlenmiştir.

Tablo 2 Paydaşların SROI Analizine Dâhil Olma Durumları

	Paydaş	Dâhil Olma Durumu	SROI Analizine Dâhil Edilme Nedeni
EşitBiz Projesi	Erken Çocukluk Döneminde Sosyal Gelişimin Desteklenmesi Eğitimine Katılmış Öğretmenler	Dahil	Bu eğitim, okul öncesi öğretmenlerinde toplumsal roller farkındalığını geliştirmeyi amaçlamaktadır. Dolayısıyla, bu grup projenin ana faydalanıcılarındandır.
	Temel Eğitim Döneminde Sosyal Gelişimin Desteklenmesi Eğitimine Katılmış Öğretmenler	Dahil	Bu eğitim, ilkökul öğretmenlerinde toplumsal roller farkındalığını geliştirmeyi amaçlamaktadır. Dolayısıyla, bu grup projenin ana faydalanıcılarındandır.
	Mentorluk Programına Katılmış Öğretmenler	Dahil	Mentorluk Programı, eğitimler ve uzman atölyelerinin tamamlanmasının ardından uygulanmakta olup, öğretmenlerin sınıflarında uygulayabilecekleri çeşitli görevleri kapsamaktadır. Eğitimi tamamlayan öğretmenler isterlerse bu programa katılabilmektedirler. Bu grup da projenin ana faydalanıcı grubundadır.
	Kısmi Zamanlı Eğitimci	Dahil	Öncelikli paydaşlardan olmasalar da öğretmen olmaları, proje kapsamında 2,5 günlük eğitimci eğitimi almaları ve konu hakkında bilgi ve davranış değişimi yaşamaları nedeni ile eğitimci de analize dahil edilmişlerdir.

	Paydaş	Dâhil Olma Durumu	SROI Analizine Dâhil Edilme Nedeni
EşitBiz Projesi	Öğrenciler	Dahil	Öğretmenlerin eğitimlerde öğrendiklerini Sınıflarında uygulamışlar, kullandıkları dil, sınıf ortamı geliştirme konularında kendilerini geliştirmişlerdir. Bu durum öğrencilerine de yansımıştır. Öğretmenler üzerinden öğrencilerin yaşadığı değişimler de analiz edilmiştir. ⁵
	Veliler	Dahil değil ⁶	Bu gruba özel Uzmanlık Atölyesi düzenlenmekte olup, öğretmenler vasıtasıyla veliler de değişim yaratmak hedeflenmektedir. Bu grup araştırmaya dahil edilmek istenmiş ancak Uzmanlık Atölyesine katılan kişilerin kaydının ve iletişim bilgilerinin tutulmaması nedeni ile bu gruba ulaşmak mümkün olmamıştır. Bu grubun bir sonraki analiz aşamasında değerlendirilmeye alınmaları önerilir.
	Projeye katılan kişilerin mesleki ve sosyal çevreleri	Dahil değil	Proje katılımcılarının sosyal, iş çevrelerindeki kişiler ile aile üyeleri de programdan dolayı olarak etkilenebilmektedirler. Öte yandan öncelikli olmamaları nedeni ile bu grubun bir sonraki analiz aşamasında dâhil edilmesi önerilir.
	İş birliği yapılan paydaşlar (Milli eğitim bakanlığı, İl Milli Eğitim Müdürlüğü, BUYEM)	Dahil değil	Bu paydaş grubu, projenin gerçekleşmesine destek veren kurumlardır. Dolayısıyla bu grup için öncelikli değişimlerden bahsetmek mümkün değildir.

EşitBiz Projesinden etkilenen ve ikincil paydaşlardan olan proje katılımcılarının aileleri, sosyal ve mesleki çevreleri de projeden dolayı yoldan etkilenmişlerdir. Bu durum hem proje ekibi hem de ana faydalanıcı grupları ile yapılan görüşmelerde tespit edilmiştir. Öte yandan, çalışmada bu gruplar önceliklendirilmemiştir. Bununla beraber, bu etkileri ortaya koymaya yönelik odak grup görüşme formlarına ve etki anketlerine bazı sorular eklenmiş ve bu dolaylı etkiler katılımcı beyanları ışığında tartışılmıştır (Bkz. Raporun EşitBiz Projesi'nin Diğer Paydaş Grupları Üzerindeki Etkileri bölümü).

⁵Öğrenciler üzerindeki değişimler, anketlerde proje ile sınıfında uygulamalar yapmaya başladığını söyleyen öğretmenler üzerinden ölçülmüştür.

⁶2024 yılında proje kapsamında eğitimlere katılmış öğretmenlerin velilerine de etki anketleri gönderilmiş ancak ankete çok kısıtlı sayıda veli geri dönüş yapmış, bu velilerden de sadece 3 kişi Uzmanlık Atölyesine katılmıştır. Özetle bu gruba ulaşamamış, bu nedenle proje paydaşı olmalarına rağmen hesaplama dahil edilememişlerdir.

EşitBiz Projesi'nin Girdi ve Çıktıları

Girdiler, proje faaliyetlerinin hayata geçirilmesi için paydaşlar tarafından sağlanan kaynaklardır. Nakdi girdilerin belirlenmesi daha kolay olmakla birlikte, SROI oranı hesaplanırken nakit dışı girdilerin (zaman gibi) parasal değerlerinin de dikkate alınması önemlidir.

Çıktılar ise proje faaliyetlerinin nicel özetidir.

Tablo 3 EşitBiz Projesi'nin Girdi ve Çıktıları

Proje	Yatırımın Türü	Parasal Karşılığı (TL)	Paydaş	Açıklama	Çıktı
EşitBiz Projesi	Zaman	0	Erken Çocukluk Döneminde Sosyal Gelişimin Desteklenmesi Eğitimine Katılmış Öğretmenler	1 günlük eğitim programına katılım	591 okul öncesi öğretmenin 1 günlük yüz yüze eğitime katılımı
	Zaman	0	Temel Eğitim Döneminde Sosyal Gelişimin Desteklenmesi Eğitimine Katılmış Öğretmenler	1 günlük eğitim programına katılım	483 ilkokul öğretmenin 1 günlük yüz yüze eğitime katılımı
	Zaman	0	Mentorluk Programına Katılan Öğretmenler	2 haftada 12 saat mentorluk sürecine katılım	Eğitim programını tamamlamış 158 öğretmenin 12 saatlik mentorluk alması
	Zaman	0	Kısmi Zamanlı Eğitimci Öğretmenler	2,5 gün yüz yüze eğitimci eğitimine katılmak	28 öğretmenin 2,5 gün boyunca eğitici eğitimi alması
	Zaman	0	Öğrenciler	2 dönem boyunca öğretmenlerinin sınıf uygulamalarından faydalanmaları	Sınıf içi uygulama yapan öğretmenlerin değişen bilgi seviyesinden ve davranışından etkilenen öğrencilerin sınıf içi uygulamalara katılmaları
	Para (Program Bütçesi TL)	2.652.324	Garanti BBVA	2024 Proje faaliyetlerinin masrafları	1 günlük yüz yüze eğitimler, mentorluklar, uzman atölyeleri ve proje konferansı
	Zaman	0 ⁷	ÖRAV	ÖRAV proje ekibinin faaliyetlerin gerçekleşmesi için harcadığı süre	2024 yılı EşitBiz Proje faaliyetlerinin uygulanması
	Toplam			2.652.324	

⁷ÖRAV'ın tüm faaliyetleri Garanti BBVA tarafından finanse edilmektedir.

Program Değişimlerinin Haritalandırılması

Değişim Teorisi, faaliyetler ile nihai amaç arasında nedensellik bağlarını kurmaya yarayan bir haritalama yöntemidir. Proje aktiviteleri ile nasıl değişim yaratıldığını gösteren bir yol haritası olarak da görülebilecek olan Değişim Teorisi, kurumların/projelerin yarattığı bireysel ve toplumsal seviyedeki değişimleri en basit ve ayrıntılı biçimde paydaşlara iletmek için de bir araçtır.

Değişim teorisi aşağıdaki kavramlar arasındaki nedensellik ilişkisini gösterir:

Nihai amaç: Ulaşılmaya çalışılan ya da katkı yapılmak istenen, uzun döneme yayılan geniş kapsamlı değişimlerdir.

Ara değişimler: Program sayesinde kişilerde oluşan genellikle kısa ve orta vadeli değişimlerdir. Bu kısa ve orta vadeli değişimler amaca katkıda bulunur ve kullanıcıların bilgi, beceri, tavır ve davranışlarındaki değişimleri içerebilir. Diğer bir deyişle ulaşılmak istenen değişimlerin öncülleri söz konusudur.

Ana Değişimler: Faaliyetlerin sonucunda genellikle yararlanıcılar üzerinde oluşan ana değişimlerdir. Diğer bir deyişle yapılan faaliyetler sonucu ortaya çıkan değişimler, faydalar veya kazanımlardır.

Faaliyetler: Girdiler kullanılarak yapılan ve çıktı ve değişim yaratmayı amaçlayan çalışmalardır. Diğer bir deyişle, bir kuruluşun amaçlarına erişmek, çıktı ve sonuç yaratmak için yaptığı somut aksiyonlar, aktiviteler, görevler ve çalışmalara verilen genel addır (Eğitim, etkinlik, kampanya, çalışma ziyareti vb.).

Bu kapsamda EşitBiz Projesinin değişimlerini belirlerken, öncelikle projenin mevcut bilgileri incelenmiştir. Aşağıda listelenen rapor ve belgeler incelenmiş, proje hakkında detaylı bilgi edinilmiştir.

- EşitBiz Projesi 2023 İzleme Değerlendirme Raporu
- EşitBiz Projesi 2022 İzleme Değerlendirme Raporu
- EşitBiz Projesi öğrenme çıktıları ve kazanımları belgesi
- ÖRAV web sitesi

Çalışmanın ikinci aşamasında EşitBiz Projesi'nin amacını, hedeflediği değişim alanlarını daha iyi anlayabilmek için proje ekibi ile 21.03.2024 tarihinde bir görüşme yapılmıştır (Görüşme soruları için Bkz. Ek 3). Sonrasında projede kısmi zamanlı olarak eğitmenlik yapan öğretmenler ile görüşülmüştür (Görüşmeler ile ilgili detaylar için Bkz. Tablo 2, görüşme soruları ve görüşülen kişilerin listesi için Bkz. Ek 1 ve Ek 2, Ek 6 ve 7).

Bu görüşmeler sonrasında ise öğretmenler, öğretmenler vasıtası ile öğrenci ve velilerde ortaya çıkması öngörülen farkındalık, bilgi, tutum ve davranış değişimlerini izleyebilmek için Batman, Düzce ve Kırklareli'nden projeye katılmış olan 14 öğretmen ile görüşmeler yapılmıştır. Görüşmelerde öğretmenlere demografik sorular, sosyal etki soruları ve gelişmeye açık alanlar Yürütülen görüşmelere ve proje belgelerine dayalı olarak projenin Değişim Teorisi hazırlanmıştır (Bkz. Şekil 1). Teori, 11 Haziran 2024 tarihinde proje ekibi ile paylaşılmış, ekibin görüşleri doğrultusunda revize edilmiştir.

Şekil 1 EşitBiz Projesi'nin Değişim Teorisi

FAALİYETLER	ARA SONUÇLAR (DEĞİŞİMLER)	SONUÇLAR (DEĞİŞİMLER)	HEDEFLER	NİHAİ AMAÇ
Erken Çocukluk Döneminde Sosyal Gelişimin Desteklenmesi Eğitimi Temel Eğitim Döneminde Sosyal Gelişimin Desteklenmesi Eğitimi Ortak Uzman Atölyeleri Mentorluk Süreci EşitBiz Konferansı	Öğretmenlerin ve velilerin toplumsal roller ve kimlikler hakkında önyargılarını fark etmeleri ve bu konularda farkındalıklarını ve bilgi seviyelerini artırmaları	Öğretmenlerde ve velilerde toplumsal rollerin eşitliği algısının gelişmesi	Öğretmen ve velilerin biyolojik cinsiyet, toplumsal roller ve kimlikler hakkında bilgilenmelerini sağlamak	Öğretmenlerde ve onların aracılığıyla veli ve öğrencilerde toplumsal rollerin eşitliği algısını geliştirmek, bu grupların, eşitliği gözetken davranışlar geliştirmelerini destekleyerek daha kapsayıcı bir toplumun gelişimine katkı sunmak
	Öğretmenlerin mesleki becerilerinde (materyal seçimi, olumlu dil kullanımı, fiziksel çevre düzenleme vb.) toplumsal rollerin eşitliği bakış açısı geliştirmeleri"	Öğretmenlerin öğrencilere yönelik eşitlikçi mesleki söylem, tutum ve davranışlar geliştirmeleri Öğretmenlerin okullarda farklılıklara saygı duyulan eşitlikçi ve barışçıl sınıf içi ve dışı ortamlar oluşturmaları (öğrenme ortamı, sınıf, okul, sosyal vb.)	"Öğretmenlerin okul ortamındaki söylemlerini, tutum ve davranışlarını toplumsal rollerin eşitliği odaklı geliştirilmesi"	
	Toplumsal rollerin eşitliği konusunda birbirinden öğrenmenin gelişmesi	Öğretmenlerde toplumsal rollerin eşitliği odaklı uygulamalar geliştirme isteğinin gelişmesi"	Velilerin çocukları ile iletişimlerinde, tutum ve davranışlarında eşitlikçi ve barışçıl bir tutum sergilemelerini sağlamak	
	Velilerin eşitliği sağlamaya yönelik iletişim becerileri hakkında farkındalık geliştirmeleri	"Velilerin çocuklarına yönelik eşitlikçi, onların ihtiyaç/isteklerini gözetken ebeveyn tutum ve davranışlar geliştirmeleri		
		"Öğrencilerin toplumsal rollerin eşitliği algısı geliştirmeleri Öğrencilerin cinsiyet odaklı rollerden bağımsızlaşması, kendilerini daha iyi ifade edebilmeleri ile cinsiyet eşitliğine dayalı özgüvenlerinin gelişmesi	Öğrencilerde toplumsal rollerin eşitliği algısı geliştirmek	
	Öğrencilerin toplumsal roller ve kimlikler ile ilgili farkındalık geliştirmeleri			

EşitBiz Programı Değişimlerinin Belirlenmesi ve Ölçülmesi

"Şu an "Eşit Biz" gözlüğü takmış gibiyim ve her şeyi bu gözle değerlendiriyorum."

Düzce Eğitim Katılımcısı - Rehberlik Öğretmeni

EşitBiz Projesi, toplumsal rollerin eşitliği konusunda farkındalık artırmayı ve bu alanda toplumsal değişime katkı sağlamayı amaçlayan bir projedir. Proje sadece farkındalık yaratmakla kalmayıp, davranış ve tutum değişikliklerini de teşvik etmektedir. Bu bağlamda, proje süresince uzman atölyeleri, sınıf içi uygulamaları ve materyal kullanımları ile değişimin velilere ve öğrencilere de yansması da hedeflenmiştir.

Değişim Teorisi'nde belirlenen değişimler temel alınarak, öğretmen ve velilere uygulanmak üzere sosyal etki anketleri hazırlanmıştır. Öğrencilerin deneyimlediği değişimlerin ise, öğrencilerin küçük yaşlarda olmalarından dolayı öğretmenler tarafından aktarılması uygun bulunmuştur.

Anketler, demografik sorular, etki soruları ve olası önerileri sunmaya yönelik soruları kapsamaktadır (Anket Soruları için Bkz. Ek 4 ve Ek 5).

Anketlerde aşağıdaki unsurları değerlendirmeye yarayacak sorular bulunmaktadır:

- İlgili değişimin paydaş gruplarında ne oranda gerçekleştiği (değişimi tecrübe eden katılımcıların oranı),
- Paydaşların bu değişime verdikleri göreceli önem (değişime atfedilen ağırlıklı önem)
- Paydaşlar için değişimin, başka yollarla tecrübe edilme olasılığı (displacement)
- Müdahale/faaliyet olmadan meydana gelebilme olasılığı (deadweight)
- Etkinin ilerleyen yıllarda ne ölçüde azaldığı (drop off).

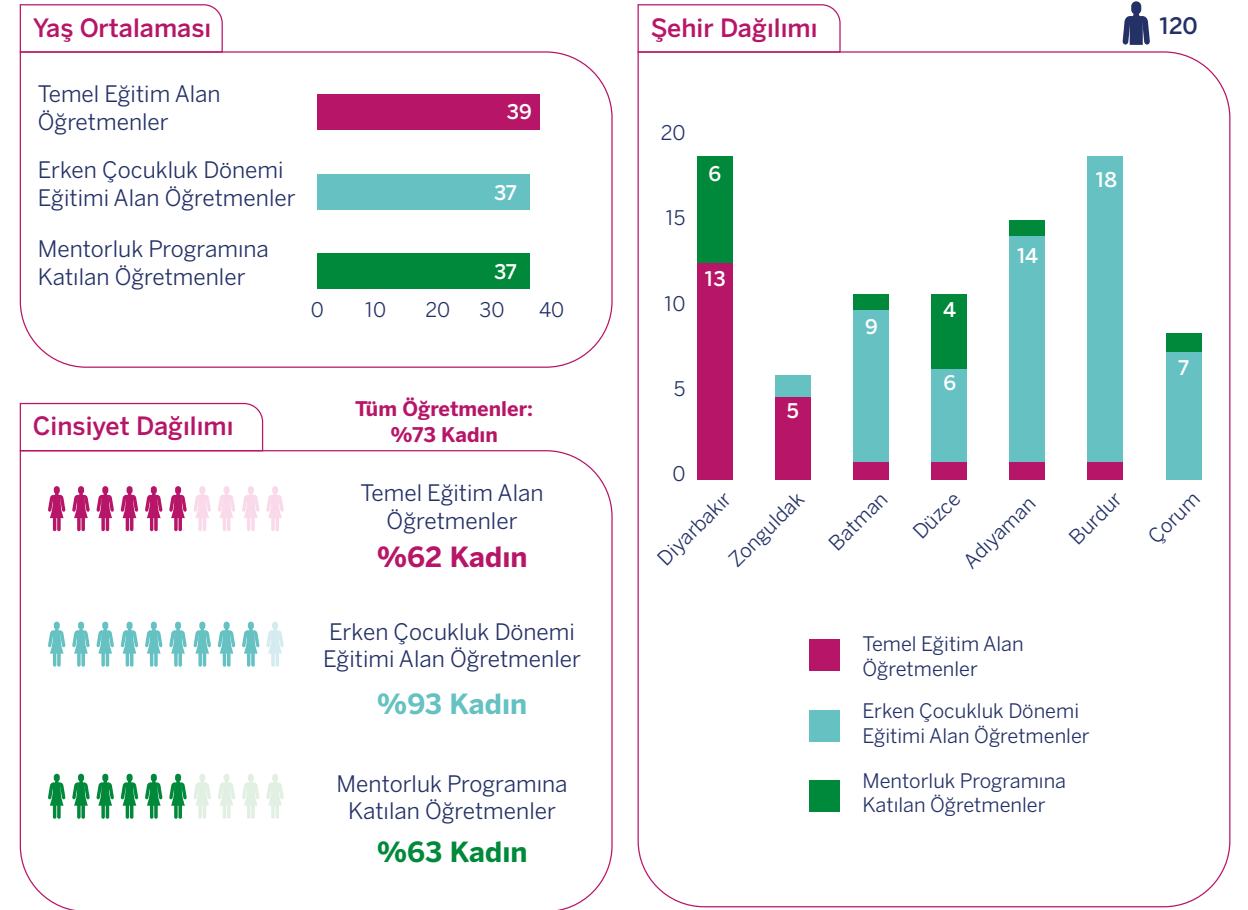
Değişim zincirlerinin geçerliliğini sınamak için etki anketlerinde, katılımcılara değişimleri deneyimleyip deneyimlemedikleri sorulmuş; ayrıca, değişimlerin program öncesi ve sonrası durumları da değişimlerin derinliğini analiz edebilmek için karşılaştırılmıştır.

Her bir paydaş grubu için tespit edilen değişimler, takip eden bölümlerde detaylı olarak tartışılmaktadır.

Öğretmen Grubu

Demografik Bilgiler⁹

Şekil 2 Ankete Katılan Öğretmenlerin Demografik Verileri

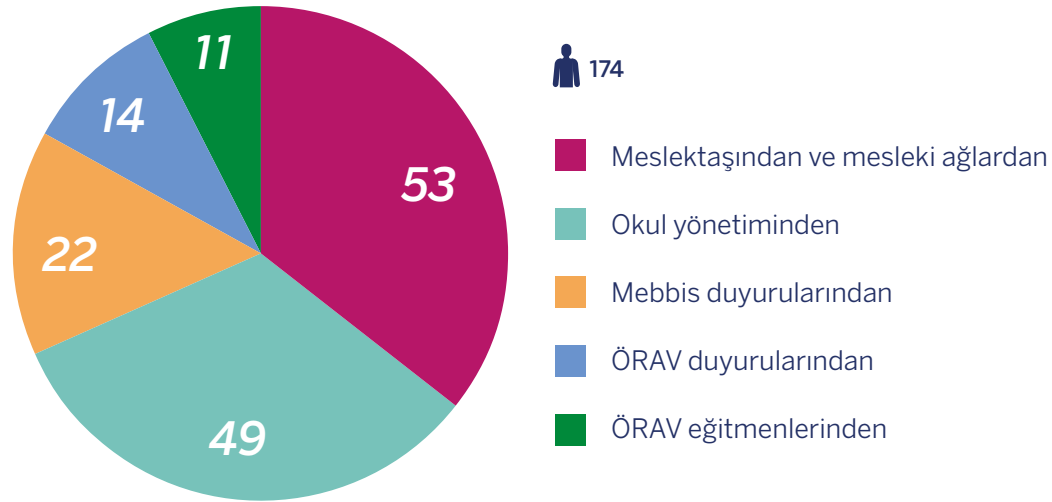
Ankete geri dönüş sağlayan öğretmenlerin demografik verileri incelendiğinde, öne çıkan bulgular şu şekildedir (Detaylı bilgi için Bkz. Şekil 2):

- Eğitim ve/veya mentorluk programına katılan her 10 öğretmenden 7'sinin kadın olduğu tespit edilmiştir.
- Yaş dağılımı incelendiğinde, eğitim programına katılarak ve/veya mentorluk programına dahil olan 120 öğretmenin yaş ortalamasının 38 olduğu belirlenmiştir.
- İkamet edilen şehirler çeşitlilik göstermekle birlikte, en çok öne çıkan iller Diyarbakır, Burdur ve Adıyaman'dır.

Ayrıca öğretmenlere, bu programı nereden duydukları da sorulmuştur. Anket verilerine göre, öğretmenlerin ağırlıklı olarak meslektaşları/ mesleki ağlarından ve okulun yönetimi sayesinde programdan haberdar oldukları görülmüştür (Bkz. Şekil 3.)

⁹Değişimlerin demografik verilere göre analizi için Bkz. Ek 8-11.

Şekil 3 Öğretmenlerin Programdan Haberdar Olma Kaynakları⁹

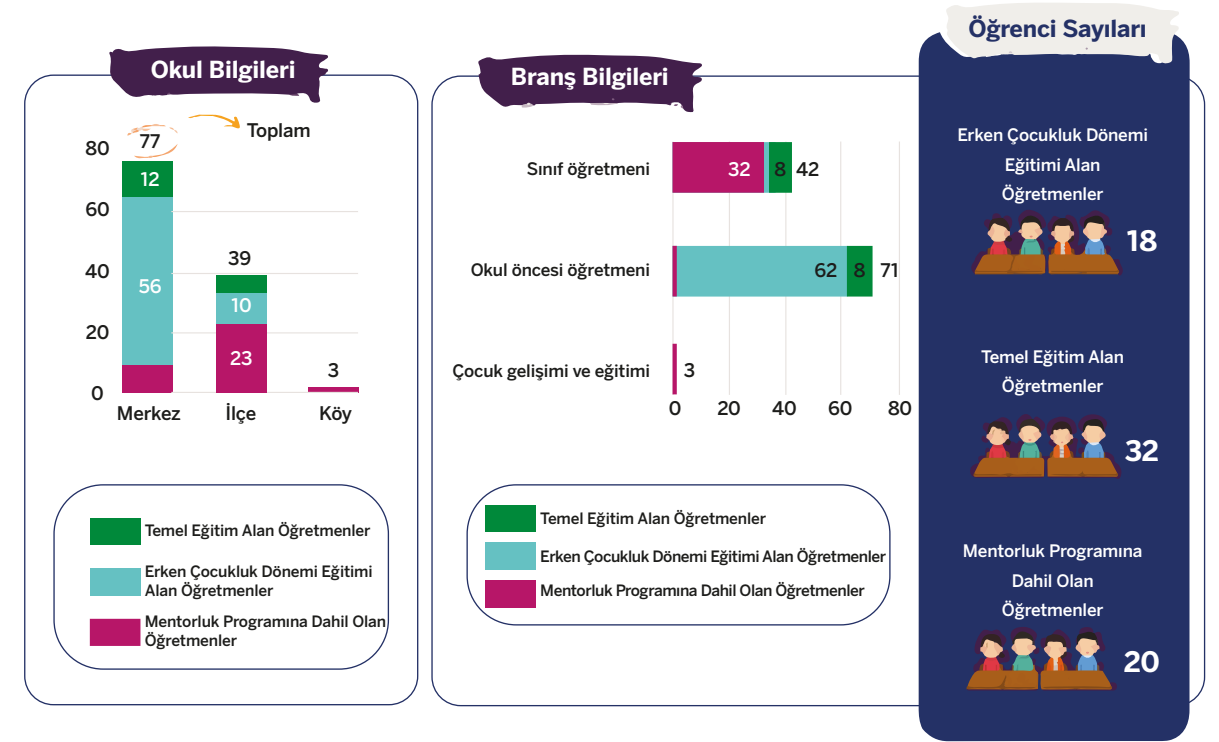

EşitBiz Projesi Kapsamında Temel ve Erken Çocukluk Dönemi Eğitimine katılan öğretmenlerin eğitim sonrası ÖRAV'ın diğer etkinliklerine katılma durumlarına bakıldığında ise, 120 öğretmenin;

- 89'unun eğitim sonrası farklı bir ÖRAV eğitimine katılmadığı,
- 19'unun Uzman Atölyesi'ne,
- 19'unun Mentorluk Programı'na,
- 11'inin ise İlham Veren Buluşma Konferansı'na katıldığı görülmüştür.

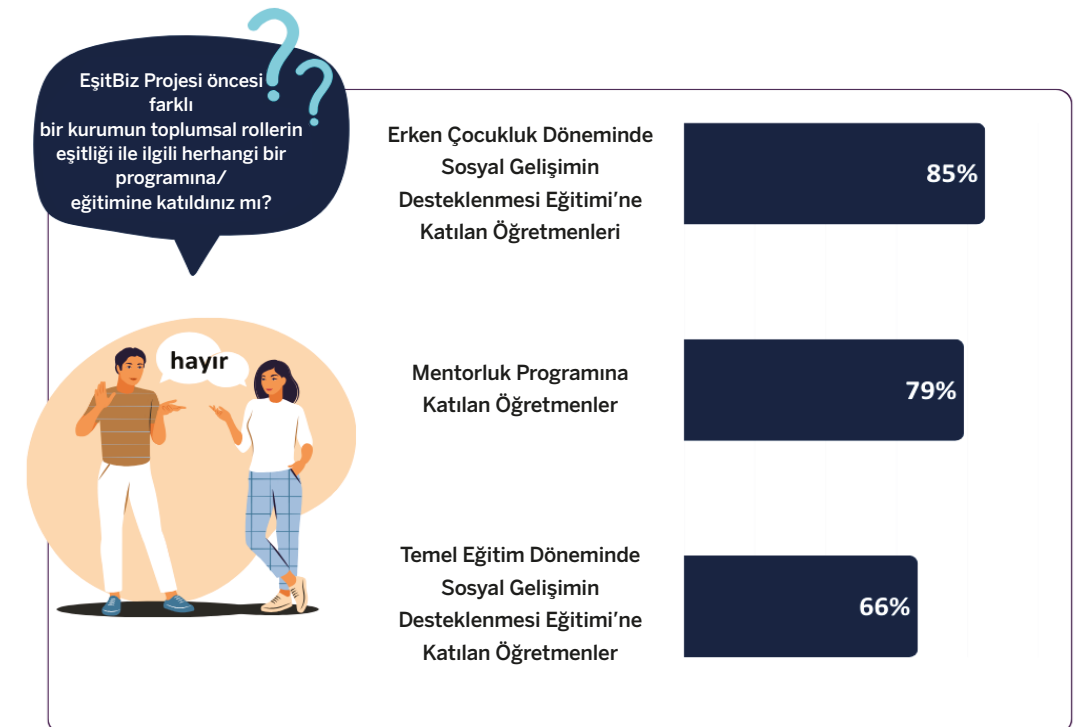
Ankete katılan 120 öğretmenin görev yaptığı okullar incelendiğinde ise çoğunluğun merkez okullarda (77 öğretmen) ve ilçe okullarında (39 öğretmen) çalıştığı anlaşılmıştır. Katılımcıların 71'i okul öncesi öğretmeni olup, her bir öğretmenin sınıfında ortalama 28 öğrenci olduğu tespit edilmiştir.

Şekil 4 Ankete Katılan Öğretmenlerin Mesleki Profilleri

Ayrıca, ankete katılan 120 öğretmenden 12'sinin idari bir göreve sahip olduğu da görülmüştür.

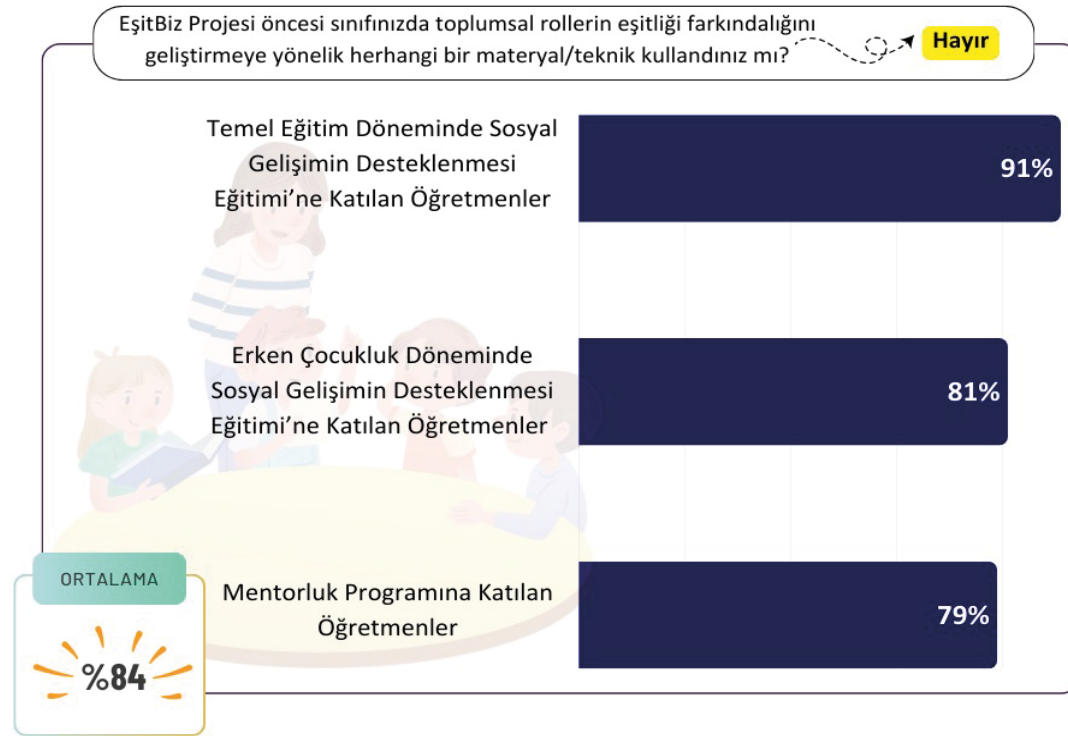
Şekil 5 Ankete Katılan Öğretmenlerin Program Öncesi Benzer Bir Eğitime Katılma Durumları

⁹ Bu soru katılımcıların birden fazla seçenek seçmesine izin verecek şekilde düzenlenmiştir.

EşitBiz Projesine katılan öğretmenlerin %77'si¹⁰, daha önce toplumsal rollerin eşitliği ile ilgili bir eğitim almadıklarını belirtmiştir. Bu durum, projenin **katılımcılara önemli bir öğrenme fırsatı sunduğunu, katılımcıların büyük bir kısmı için toplumsal rollerin eşitliği odaklı değişimleri tecrübe etmelerinde diğer kişi ve kurumların katkısının düşük olduğunu** (attribution) göstermiştir (Detaylı bilgi için bkz. Şekil 5)

Şekil 6 Ankete Katılan Öğretmenlerin Program Öncesi TRE Odaklı Materyal/Teknik Kullanımları

Ankete dönüş sağlayan öğretmenlere, "EşitBiz Projesi öncesinde sınıfınızda toplumsal rollerin eşitliği farkındalığını geliştirmeye yönelik herhangi bir materyal/teknik kullandınız mı?" sorusu yöneltilmiştir.

Anket sonuçlarına göre, her 10 öğretmeninden 8'i, sınıflarında toplumsal eşitlik farkındalığını artırmaya yönelik herhangi bir materyal veya teknik kullanmadıklarını belirtmişlerdir (Detaylı dağılım için bkz. Şekil 6). Bu durum, projenin gerekliliğini ve önemini vurgulamaktadır. Bununla beraber, %20'lik grubun kullandığını ifade ettiği materyaller ve sınıf içi uygulamalar, öğretmenlerin eşitlikçi bir yaklaşım benimsemeye yönelik çabalarının olduğunu da ortaya koymaktadır. Bu öğretmenler, toplumsal eşitlik konusundaki farkındalıklarını arttırmak için şu yöntemleri uygulamışlardır:

- Drama, masallar ve el işi etkinlikleri, bahçe işleri
- Cinsiyet kalıplarına bağlı olmayan oyuncak ve malzeme kullanımı
- Erkek ve kadınların aynı meslekleri yapabileceğine dair farkındalık çalışmaları
- Velilerden geleneksel cinsiyet rolleriyle özdeşleşmiş oyuncaklar yerine, cinsiyet rollerine bağlı olmayan oyuncaklar alınmasının talep edilmesi
- Cinsiyete dayalı ifadelerden kaçınılması (Paşam, prensesim, aslanım, vb.)

Teknik ve materyal kullanan bir sınıf öğretmenin, bu süreçte dair yaptığı açıklama ise öğretmenin çabasını ortaya koymaktadır:

"Sınıftaki eşitsizliğe yönelik materyalleri öğrencilerimle birlikte kaldırdık. Erkeklerle özdeşleştirilen mesleklerin kadınlar tarafından da yapılabileceğini göstermek amacıyla bir proje çalışması yürüttük. Velilerimden, erkek çocuklara bebek, kız çocuklara ise araba gibi oyuncaklar almalarını rica ettim ve bu konuda desteklerini aldım.

Ayrıca, veliler çocuklarına 'Prenses kızım', 'Aslan oğlum', 'Aşkım' gibi ifadeler kullanmanın doğru olmadığını farkına vardılar. Toplum olarak üzerimize düşeni yaptığımızda, projenin hedefine ulaşacağına inanıyorum ve bu bana umut veriyor."

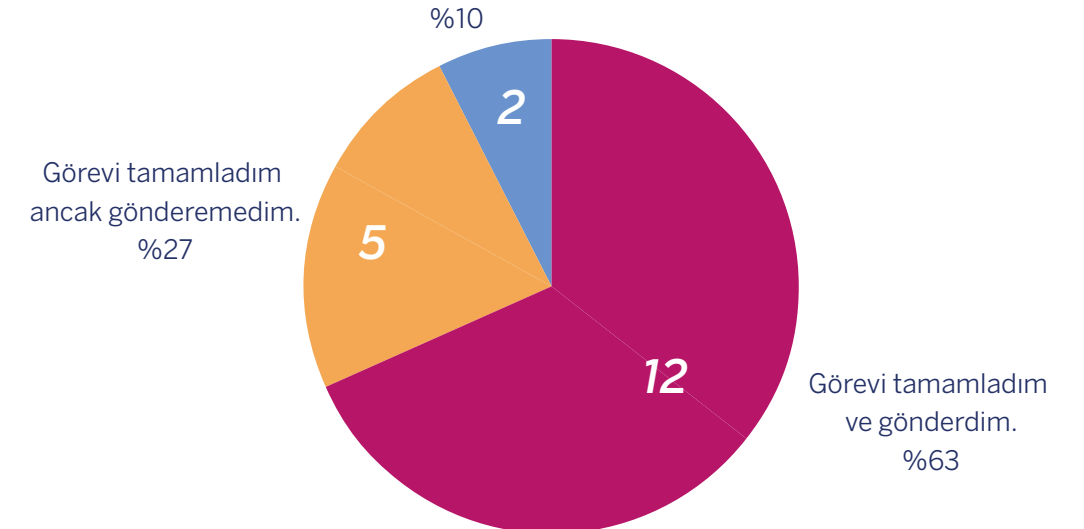
Erken Çocukluk Döneminde Sosyal Gelişimin Desteklenmesi Eğitim Katılımcısı Okul Öncesi Öğretmeni

Öğretmenlerin Mentorluk Programına Katılımları ve Görev Uygulamaları

Mentorluk programına katılan ve ankete yanıt veren 19 öğretmeninden 8'i Uzman Atölyesine, 6'sı ise İlham Veren Buluşmalar Konferansı'na katılmıştır. Katılımcılar arasında 3 idareci de yer almaktadır. Ayrıca, bu 19 öğretmeninden 15'i, eğitim öncesi sınıflarında toplumsal rollerin eşitliğine yönelik herhangi bir materyal veya teknik kullanmadığını belirtmiştir.

Şekil 7 Mentorluk Programına Katılan Öğretmenlerin Katılım Durumu ve Uygulamaları

Görevi tamamladım ve İlham Veren Buluşmalar Konferansı'nda sundum.

Öğretmenlerin Mentorluk Programı kapsamındaki görev tamamlama durumlarına bakıldığında (Bkz. Şekil 7), çoğunluğun görevlerini tamamlayarak gönderdiği görülmektedir. Görevi tamamladığını ancak göndermediğini belirten iki katılımcı ise bunun nedenini zaman darlığı olarak ifade etmiştir.

¹⁰ Bu veri, üç farklı öğretmen grubunun "Daha önce benzer bir eğitime katıldınız mı?" sorusuna verdikleri yanıtların ortalamasıdır.

Öğretmenler için Proje Değişimleri

EşitBiz Projesi kapsamında öğretmenler, Erken Çocukluk Dönemi veya Temel Eğitim olmak üzere iki farklı eğitime katılmışlardır. Sonrasında isteyen öğretmenler Mentorluk Programı'na katılmışlardır.

Devam eden bölümlerde, öğretmenler şu üç alt grup bağlamında incelenmektedir:

1. Erken Çocukluk Döneminde Sosyal Gelişimin Desteklenmesi Eğitimine Katılmış Öğretmenler
2. Temel Eğitim Döneminde Sosyal Gelişimin Desteklenmesi Eğitimine Katılmış Öğretmenler
3. Mentorluk Programına katılan Öğretmenler

Aşağıda yer alan değişim zincirleri, her bir alt grup için detaylandırılmış ve tartışılmış, böylelikle gruplar arasında değişim seviyelerini incelemek ve karşılaştırmak mümkün olmuştur.

Değişim Zincirleri

A. Sınıf içinde eşitlikçi davranışlar geliştirmeleri

Şekil 8 Sınıf İçinde Eşitlikçi Davranışlar Geliştirmeleri Değişim Zinciri

Yapılan odak grup görüşmeleri sonucu eğitim alan öğretmenlerin toplumsal roller hakkındaki düşüncelerini ve davranışlarını gözden geçirdikleri, kendilerini değerlendirerek konu hakkında bilgilendikleri ve davranış değişikliği gösterdikleri görülmüştür.

Odak grup görüşmeleri yapılan öğretmenler eğitim ile ön yargılarını fark ettiklerini samimiyetle paylaşmış, toplumsal rollerin eşitliğine dair farkındalıklarının geliştiğini belirtmişlerdir. Farkındalığın oluşması ile ilgili örnek beyanlar aşağıda sunulmuştur:

"Ne kadar hepimiz öğretmen de olsak özellikle fiziksel güç isteyen mesleklerde ilk aklımıza hep erkek çocuklarının gelmesinin kötü olduğunu gördüm. Bu konuya yönelik farkındalık kazandık."

Batman Eğitimi Katılımcısı- Rehber Öğretmeni

"Kız çocukları bebeklerle oynar veya kıyafetleriyle ilgilenir", "erkekler pembe giymez" gibi kalıplaşmış yargılar vardı. Bu tür olguları çocuklara maruz bırakıyorduk ve ben de bu konulara çok fazla dikkat etmiyordum."

Kırklareli Eğitimi Katılımcısı- Anaokulu Öğretmeni

"Eğitim sürecinden sonra eşitlikçi yaklaşımları daha çok fark ettim. Bulunduğum bölgenin etkisiyle istemsizce daha öncesinde sahip olmadığım bazı ön yargılara sahip olduğumu fark ettim. Kitap seçimlerimde ve çocuklara verdiğim hediyelerdeki renk seçimlerine dikkat etmediğimi anladım. Eğitimden sonra, çocuklarla oturduğumuzda eskiden cinsiyete göre etkinlikler yaptığımı fark ettim ancak artık bu konuda daha dikkatli olmaya başladım. Bu süreç bana çok şey kattı ve istemsizce kören duyarlılıklarımı yeniden kazanmamı sağladı."

Kırklareli Eğitimi Katılımcısı- Anaokulu Öğretmeni

Yapılan odak grup görüşmelerinde kısmi zamanlı eğitimler de öğretmenlerin ilgili konuda yaşadığı farkındalık ve bilgi düzeyi artışı için şu şekilde beyanlarda bulunmuşlardır:

Örneğin; görüşülen kısmi zamanlı eğitimlerin tamamı öğretmenlerin daha önce bilincinde olmadıkları ön yargılarını fark ettiklerini paylaşmışlardır.

Eğitmenlerin aşağıdaki beyanları bu değişimleri doğrular niteliktedir:

"Yüz yüze de çevrimiçinde de öğretmenler büyük bir farkındalık yaşıyorlar. Toplumsal rollerin eşitliği açısından kendini geliştirdiğini düşünen öğretmenlerde bile büyük bir farkındalık oluyor. Eğitim sonunda 30 kişinin 25'inden "ben ne kadar yanlış yapıyordum, toplumsal kalıplara göre davranıyordum" cümlelerini duyuyoruz."

EşitBiz Proje Eğitmeni- Rehberlik Öğretmeni

"Hem Malatya'da hem de Batman'da gözlemlediğim özellikle hoşuma giden bir şey var. O ana kadar kişilerin kendilerindeki bazı ön yargı ve kalıp yargıları fark etmediklerini görüyorum. Sonra bir etkinlik yapıyoruz ve bakışlarını değiştiriyoruz. İfadelerindeki değişimi görmelisiniz. Hiç bu açıdan bakmamışım, böyle düşünmemiştim, dediklerini duyuyorum."

EşitBiz Proje Eğitmeni- Psikolojik Danışman ve Rehber Öğretmeni

Benzer şekilde diğer iki eğitmenin kimi öğretmenlerin eğitim içeriğine karşı ön yargı ile yaklaştıklarını gözlemlemesi sonrasında yaptıkları açıklamalar ile öğretmenlerin tepki ve ön yargılarının azaldığını ve aynı öğretmenlerin "bu konuya daha önce hiç bu açılardan bakmamıştım" demeleri, bu farkındalık ve algı değişimin bir diğer göstergesi olarak ele alınabilir.

Ayrıca bazı eğitmenler, öğretmenlerin bilmedikleri bazı konuları sorduklarını, ön yargılarını paylaşarak eğitmenlerden destek istediklerini de paylaşmışlardır. Eğitmenlerin uyguladıkları materyaller ve içerikler ile bu soruların cevaplanarak öğretmenlere rehberlik edildiği de paylaşılmıştır.

Anket bulguları, görüşme verilerini desteklerken, proje kapsamında Temel ve Erken Çocukluk Dönemi Eğitimleri ve Mentorluk Programı'na katılan öğretmenlerin deneyimledikleri değişimler incelendiğinde, önemli sonuçlar ortaya çıkmıştır.

Tablo 4 Öğretmenlerin Toplumsal Rollerin Eşitliği Algılarındaki Değişim

İFADELER	n=67			n=34			n=19		
	Erken Çocukluk Eğitimi			Temel Eğitim			Mentorluk		
	Çok Değişim oldu	Değişim oldu	Hiç olmadı	Çok Değişim oldu	Değişim oldu	Hiç olmadı	Çok Değişim oldu	Değişim oldu	Hiç olmadı
Mesleki becerilerime toplumsal rollerin eşitliği bakış açısını entegre etmemde	63%	37%	0%	44%	53%	3%	74%	26%	0%
Toplumsal rollerin eşitliği ile ilgili meslektaşlarımdan bilgi ve deneyim kazanmamda	63%	36%	1%	44%	56%	0%	68%	32%	0%
"Eğitim materyallerini toplumsal rollerin eşitliği odaklı değerlendirme becerimde"	67%	32%	1%	41%	59%	0%	68%	32%	0%

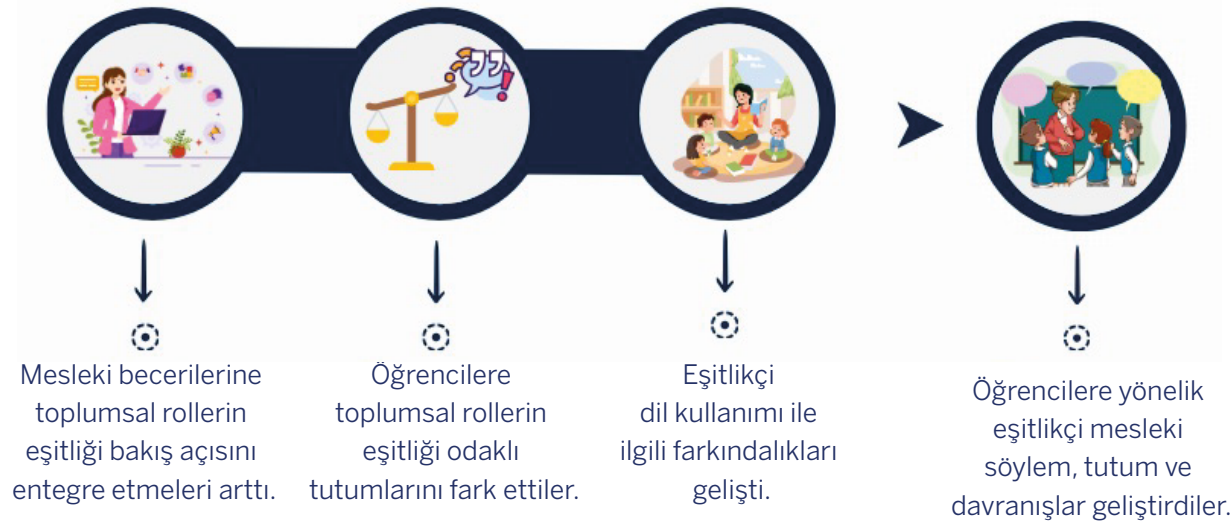
- **Erken Çocukluk Döneminde Sosyal Gelişimin Desteklenmesi Eğitimi'ne katılan 67¹¹ öğretmenin** tamamının toplumsal rollerin eşitliği konusundaki ön yargılarını fark ettikleri, önemli bir bulgu olmuştur. Ayrıca, öğretmenlerin %99'unun toplumsal rollerin eşitliği konusundaki bilgi seviyelerinde kayda değer bir artış yaşadığı ve ilgili konuda genel farkındalıklarında dikkat çeken bir değişim olduğu tespit edilmiştir. Bu bulgular, eğitimin öğretmenlerin toplumsal eşitlik konusundaki bakış açılarını önemli ölçüde dönüştürdüğünü göstermektedir.
- **Temel Eğitim Döneminde Sosyal Gelişimin Desteklenmesi Eğitimi'ne katılan 34 öğretmenin** tamamının toplumsal rollerin eşitliği konusundaki ön yargılarını fark ettiği ve bu alandaki bilgi düzeylerinde anlamlı bir gelişim sağladığı tespit edilmiştir.
- **Eğitimlerden sonra mentorluk programına katılan 19 öğretmenin tamamının** %68'inin toplumsal rollerin eşitliği konusundaki ön yargılarını fark ettiği, ilgili konuda genel olarak farkındalıklarının arttığı ve bilgi seviyelerinde kayda değer değişim yaşadığı görülmüştür.
- Temel veya Erken Çocukluk Eğitimi programlarına katılan öğretmenlerle, bu eğitimlerin devamı niteliğinde olan Mentorluk Programı'na katılan öğretmenlerin toplumsal rollerin eşitliği konusundaki algı gelişimleri incelendiğinde, her iki grupta da yüksek oranda değişim yaşandığı dikkat çekmektedir. Ancak, mentorluk programına dahil olan ve ankete dönüş sağlayan öğretmenler, ilgili kazanımlardaki değişimlerini değerlendirirken, daha yüksek bir oranda **"çok değişim oldu"** ifadesini seçmiştir. Bu durum, mentorluk programının, eğitimin tamamlayıcı bir unsuru olarak, katılımcıların algı gelişimlerine anlamlı bir katkı sağladığını ortaya koymaktadır.

B. Eşitlikçi ve Barışçıl bir Dil Oluşturma

"Sadece kadın-erkek eşitliği üzerine değil, olumlu dil kullanma üzerine de düşündüm. Eğitmenlerimiz, çocuklar arası anlaşmazlık analizi gibi örnekler gösterdi. Özel eğitim öğretmeniyim ve sınıfta iki öğretmen olarak görev yapıyoruz. Eğitimden sonra partnerime de eğitimden bahsettim. Çocuklara olumsuz ifadeler yerine olumlu ve niteleyici kelimeler kullanmaya özen gösterdim."

Düzce Eğitimi Katılımcısı- Özel Eğitim Öğretmeni

Şekil 9 Eşitlikçi ve Barışçıl Dil Oluşturma Değişim Zinciri

"EşitBiz Projesi sonrası daha eşitlikçi bir dil kullanmaya özen gösterdim. Öğrencilerimle oluşturduğum diyaloglarımda toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin algılarının olumluya evrilmesi noktasında söylem ve uygulamalar tercih ettim."

Temel Eğitim Döneminde Sosyal Gelişimin Desteklenmesi Eğitim Katılımcısı- Sınıf Öğretmeni

İlgili öğretmen gruplarıyla paylaşılan anketlerin sonuçları analiz edildiğinde, odak grup görüşmelerinde öğretmen ve kısmi zamanlı eğitimcilerin belirttiği deneyimlenen değişimlerin (devam eden kısımda ilgili başlıkları görebilirsiniz) neredeyse tüm öğretmenler tarafından tecrübe edildiği ve deneyimlendiği görülmektedir.

İlgili öğretmen grubu ve yaşadıkları değişimler şu şekilde özetlenebilir (bkz. Tablo 5):

Tablo 5 Öğretmenlerin Eşitlikçi ve Barışçıl bir Dil Geliştirmeleri

İFADELER	n=67			n=34			n=19		
	Erken Çocukluk Eğitimi			Temel Eğitim			Mentorluk		
	Çok Değişim oldu	Değişim oldu	Hiç olmadı	Çok Değişim oldu	Değişim oldu	Hiç olmadı	Çok Değişim oldu	Değişim oldu	Hiç olmadı
Öğrencilere toplumsal rollerin eşitliği odaklı tutumumu fark etmemde	63%	37%	0%	47%	53%	0%	68%	32%	0%
Eşitlikçi dil kullanımı ile ilgili farkındalığımda	63%	37%	0%	50%	50%	0%	74%	26%	0%
"Mesleki becerilerime toplumsal rollerin eşitliği bakış açısını entegre etmemde"	63%	37%	0%	44%	53%	3%	74%	26%	0%

- **Erken Çocukluk Döneminde Sosyal Gelişimin Desteklenmesi Eğitimi'ne katılan 67 öğretmenin tamamı**, toplumsal rollerin eşitliği odaklı tutumlarını fark etme, eşitlikçi dil kullanımı konusunda farkındalık kazanma, mesleki becerilerine toplumsal rollerin eşitliği bakış açısını entegre etmede değişim yaşadığını belirtmiştir.
- **Temel Eğitim Döneminde Sosyal Gelişimin Desteklenmesi Eğitimi'ne katılan 34 öğretmenin tamamı**, aşağıdaki alanlarda değişim yaşadığını belirtmiştir:
 - Öğrencilere toplumsal rollerin eşitliği odaklı bir tutumla yaklaşımını fark etme,
 - Eşitlikçi dil kullanımı konusunda farkındalık kazanma,
- Buna ek olarak, öğretmenlerin %97'si, **mesleki becerilerine toplumsal rollerin eşitliği bakış açısını entegre etme konusunda değişim yaşadığını** ifade etmiştir.
- **Eğitimlerden sonra Mentorluk Programı'na katılan 19 öğretmenin tamamının** Eşitlikçi dil kullanımı ile ilgili farkındalığı ve mesleki becerilerine toplumsal rollerin eşitliği bakış açısını entegre etme de diğer 2 grup öğretmene göre yüksek oranda bir değişim deneyimlediği görülmektedir.
- Bir önceki değişim başlığında olduğu gibi, bu değişimde de mentorluk programına katılan öğretmenlerin "Çok değişim oldu" seçeneğini daha sık tercih ettiği görülmektedir. Bu durum, mentorluk programına katılan öğretmenlerin daha yüksek oranda değişim deneyimlediğini ve ilgili kazanımları daha yoğun bir şekilde tecrübe ettiğini göstermektedir.

C. Eşitlikçi ve Barışçıl Sınıf İçi ve Dışı Ortamlar Oluşturma

"...çocuklara yaklaşımım değişti, yaptığım her şeyin onlar tarafından kayıt altına alındığını göz önüne alarak yaşamaya başladım. Buna ek olarak farklı eğitim metodolojileri, demokratik eğitim ortamının oluşturulması, çocukların aktif olarak süreçlere katılması gibi konularda farkındalık ve bilgi kazanımları elde ettim."

Batman Eğitimi Katılımcısı- Anaokulu Öğretmeni

Yapılan odak grup görüşmelerdeki beyanlar; öğretmenlerin proje öncesi öğrenci ile olan iletişimlerini, onlara gösterdikleri tutumları, sınıf için materyal seçimlerini, sınıf düzenlemelerini toplumsal rollerin eşitliği açısından ele alanların sayısının az olduğunu, dolayısıyla öğretmenlerde bu konuda da farkındalık ve davranış değişikliği yaratıldığı anlaşılmıştır.

Bir eğitmenin aşağıdaki beyanları, öğretmenlerin becerilerinin gelişimini vurgulamaktadır:

“Öğretmenler farkındalık yaşıyor ama bunu eyleme dökme, bununla ilgili değişimler yaratma konusunda çok da donanımlı olmadıklarını görüyoruz. Bu noktada hadi bir eylem planı hazırlayalım denildiğinde, öğretmenlerin bir desteğe ve gelişime ihtiyaçları olduğunu gördük. Bu eğitim bu noktaya da katkı sağlıyor... Buna ek olarak, öğretmen sınıf içinde bir sorun yaşadığında bunu nasıl çözeceğini, o değişkenleri nasıl ele alacağı, öğrencilere nasıl farklı yaklaşabilirdi, farklı yaklaşıp sonuç nasıl değişebilirdi ile ilgili bir çalışma var. Bu çalışmanın da öğretmenleri çok geliştirdiğini görebiliyorum.”

EşitBiz Proje Eğitmeni- Akademik danışman

Odak grup görüşmelerinde de eğitim ile farkındalık kazanan ve sonrasında davranışlarına dikkat etmek isteyen bir öğretmen aşağıdaki beyanda bulunmuştur:

“Renkler konusunda da bir öğretmen arkadaşımız pembe günü yapmıştı ve tüm öğrencilerin pembe giymesini istemişti. Bu, renklerin kısıtlaması olmaması gerektiğini anlatmak açısından güzel bir örnekti. Eğitim sayesinde, bu tür uygulamaları daha dikkatli ve bilinçli bir şekilde yapmaya çalıştım.”

Düzce Eğitimi Katılımcısı- Özel Eğitim Öğretmeni

Şekil 10 Eşitlikçi ve Barışçıl Sınıf İçi ve Dışı Ortamlar Oluşturma Değişim Zinciri

Odak grup görüşmesi yapılan eğitmenler, öğretmenlerin bilgilenmelerinin yanı sıra eşitlikçi bir sınıf ortamı oluşturmada projenin öğretmenleri desteklediğini vurgulamışlardır. Örneğin öğretmen toplumsal rollerin eşitliği konusunda bilgili olsa dahi sınıf içi olası çatışmaları önleyici teknikler hakkında bilgi sahibi olmayabilir. Eğitimin bu anlamda öğretmenlere çatışmaları çözümleme becerileri de kazandırdığı beyanlardan anlaşılmaktadır. Aşağıdaki eğitmen beyanları bu doğrultudadır:

“Aldığımız geri bildirimlerde daha farklı davranacaklarını, çocuklara yaklaşımlarında, söylemlerinde kullandıkları sıfatlarda, hatta sınıfta bir grup oluşturma durumu gerekirse bunu homojen olarak değil özellikle kız erkek anlamında heterojen bir dağılıma gitmeleri gerektiği konusunda farkındalık kazandıklarını görüyorum.”

EşitBiz Proje Eğitmeni- İdareci

Ayrıca eğitmenler, öğretmenlerin kız ve erkek öğrenciler arasında yaşanan çatışmalar (örneğin sınıfta oyun merkezlerinin kullanımı, etkinlik materyallerinin kullanımı vb.) hakkında yaşadıklarını sorunları paylaştıklarını belirtmiş, bu sorunların kaynaklarının veliler ile öğretmenler ile paylaşarak hem öğretmenlerin hem de velilerin algı ve yaklaşımlarında değişim yaratıldığı kanaatinde oldukları.

“Evcilik köşesinde sadece kızlar oynuyor ve erkekleri kabul etmiyorlardı. Erkekler de genellikle evcilik köşesinde oynamak istemiyor, bloklar veya diğer oyuncaklarla vakit geçiriyorlardı. Bu nedenle, kızlarla erkekleri daha fazla bir araya getirmek gerektiğini fark ettim. Onları birbirinden ayırmak yerine, bir araya getirmek için çeşitli yöntemler denedim. Örneğin, sınıfa girerken öğrencilere bilet dağıttım ve aynı numaraya sahip olanlar aynı masaya oturarak beraber etkinlik yapacaklardı. Ayrıca, iki öğrenciyi aynı hayvan ismiyle eşleştirerek birlikte etkinlik yapmalarını sağladım... Bu etkinlikler, sınıfın daha sağlıklı bir iklime sahip olmasına katkı sağladı. Öğrenciler artık aynı arkadaşlarla oturmak yerine farklı arkadaşlarla ve farklı cinsiyetlerle oturma şansına sahip oldular. Böylece birbirlerine olan yaklaşımları ve saygıları arttı... Bu, sınıf ikliminde önemli bir değişim sağladı ve daha eşitlikçi bir ortam oluşturdu.”

Kırklareli Eğitimi Katılımcısı- Anaokulu Öğretmeni

Bazı öğretmenler de sınıf içi uygulamalarında davranış değişikliği gösterdiklerini görüşmelerde paylaşmışlardır.

“Özellikle okulu gözlemlediğimde okul öncesi aktivitelerinde bir taç yapma, papatyadan bir şeyler yapma gibi etkinliklerde öğretmenlerimiz ürün olarak bir şey yaptıklarında kız çocuklarına ve oğlan çocuklarına ayrı ayrı yapmıyorlar. Mesela papatyadan taç yapılıyorsa herkese her renkte yapıyorlar.”

Batman Eğitimi Katılımcısı- Anaokulu Öğretmeni

Bu beyanlar, aynı zamanda çocukların birbirlerine olan bakış açılarında ve davranışlarında da yaşanan değişimlere işaret etmektedir. Öte yandan, odak grup görüşmelerinde öğretmenlerin bir kısmı, kazandıkları toplumsal rollerin eşitliği farkındalığını sosyal yaşamlarına (sınıf dışı ortamlara) da taşıdıklarını ifade etmişlerdir. Eğitimin okul dışındaki sosyal yaşama yansıdığı, öğrenilen bilgilerin hem aile içinde hem de sosyal çevrede uygulanmaya çalışıldığı belirtilmiştir. Bu süreç sayesinde, eğitimde kazanılan farkındalık ve bilgilerin daha geniş kitlelere ulaştığı vurgulanmıştır.

Bu değişimi destekleyen öğretmen beyanları ise şu şekildedir:

"Bu gelişim evliliğime de yansıdı. Benim ev işlerindeki yüküm azaldı. Eskiden temizliği tek yaparken artık eşimden yardım istiyorum o da yardım ediyor. Eskiden yardım istememem gerektiğini bunların benim sorumluluğum olduğunu düşünürdüm. Eşimin de başlarda bu sürece alışması biraz zor oldu ve değişimimi sorguladı. Fakat zamanla o da adapte oldu. Şu an kendimi daha az yorgun hissediyorum

Batman Eğitimi Katılımcısı- Rehber Öğretmeni

"Bu süreçte, ebeveynlik rolümü de sorgulamaya başladım. Kızıma ve oğluma eşit yaklaşım yaklaşmadığımı, ihtiyaçlarını adaletli bir şekilde karşılayıp karşılamadığımı düşünüyorum."

Düzce Eğitimi Katılımcısı- Rehber Öğretmen

Yine sosyal yaşamında da bu konuya dikkat etmeye başladığını belirten diğer öğretmenlerin beyanları:

"Özel hayatımda ve meslek hayatımda, bir mekâna ya da işyerine girdiğimde kaç kadın ve kaç erkek personel çalışan olduğunu sürekli sorguluyorum."

Düzce Eğitim Katılımcısı-Rehber Öğretmen

"Eğitimle ister istemez sosyal hayata da bu durum sirayet etti. Sokaktaki insanların ifadelerine daha dikkat kesilmeye başladım. Ayrıca eğitimin bu konuda bir tepki ya da eleştiri belirteceğim durumlarda bunu nasıl bir yaklaşımla idare edeceğimi ya da bir sorunu nasıl çözebileceğimi gösterme konusunda çok faydası oldu. Bu konuda velilerimize, öğrencilerimize, okuldaki açık hava park etkinliklerinde durumlara nasıl bir davranış tutumu sunacağımı geliştirdi."

Kırıklareli Eğitim Katılımcısı- Anaokulu Öğretmeni

"Reklamlar veya şarkılarla verilen kodları çok fark etmediğimi gördüm. Bana da bir farkındalık kazandırdı."

EşitBiz Proje Eğitimci- İdareci

Tablo 6 Öğretmenlerin Eşitlikçi ve Barışçıl Sınıf İçi ve Dışı Ortamlar Oluşturma Becerisi

İFADELER	n=67			n=34			n=19		
	Erken Çocukluk Eğitimi			Temel Eğitim			Mentorluk		
	Çok Değişim oldu	Değişim oldu	Hiç olmadı	Çok Değişim oldu	Değişim oldu	Hiç olmadı	Çok Değişim oldu	Değişim oldu	Hiç olmadı
"Sınıf içi toplumsal rollerin eşitliği odaklı dil kullanımı farkındalığımda"	70%	30%	0%	44%	53%	3%	68%	32%	0%
"Veliler ile eşitlik kavramları çerçevesinde etkileşim sıklığımda "	60%	39%	1%	38%	38%	24%	63%	32%	5%
"Toplumsal rollerin eşitliği ile ilgili meslektaşlarımdan bilgi ve deneyim kazanmamda"	63%	36%	1%	44%	56%	0%	68%	32%	0%
Sosyal hayatımda toplumsal rollerin eşitliğine bakış açımda	64%	35%	1%	38%	59%	3%	68%	32%	0%

Eğitmenlerin bu gözlemlerini destekleyen anket sonuçlarına bakıldığında ise;

- **Erken Çocukluk Döneminde Sosyal Gelişimin Desteklenmesi Eğitimi'ne katılan 67 öğretmen** üzerinde yapılan değerlendirmede:
 - **Tüm öğretmenlerin** sınıf içinde toplumsal rollerin eşitliği odaklı dil kullanımı konusunda farkındalık geliştirdiği,
 - **%99'unun** velilerle eşitlik kavramları çerçevesinde daha sık etkileşim kurduğu, toplumsal rollerin eşitliği ile ilgili meslektaşlarından bilgi ve deneyim kazandıkları, sosyal yaşamlarında toplumsal rollerin eşitliğine bakış açılarının olumlu yönde değiştiği görülmüştür.
- **Temel Eğitim Döneminde Sosyal Gelişimin Desteklenmesi Eğitimi'ne katılan 39 öğretmen** üzerinde yapılan değerlendirmede, Erken Çocukluk Eğitimi'ne benzer şekilde:
 - **Tüm öğretmenlerin**, sınıf içinde toplumsal rollerin eşitliği odaklı dil kullanımı konusunda farkındalık geliştirdiği,
 - **Meslektaşlarından toplumsal rollerin eşitliğiyle ilgili bilgi ve deneyim kazandıkları** görülmüştür.
- Öte yandan öğretmenlerin **%24'ü, velilerle eşitlik kavramları çerçevesinde etkileşim sıklıklarında hiçbir değişim olmadığını** ifade etmiştir. Bu oran, tüm değişim parametreleri arasında "değişim olmadı" geri bildiriminin en yüksek olduğu alanı temsil etmektedir.

- Ayrıca, öğretmenlerin **%97'si**, sosyal hayatlarında toplumsal rollerin eşitliğine yönelik bakış açılarını olumlu yönde değiştirdiklerini belirtmişlerdir. Bu, yalnızca sınıf içi veya mesleki bir gelişimin ötesinde, eğitimin sınıf dışına (sosyal hayatlarına) da yansıdığını ve değişimin daha geniş bir alana yayıldığını vurgulamaktadırlar.
- Mentorluk programına katılan öğretmenler**, temel eğitime katılan meslektaşlarına kıyasla çok daha yüksek oranlarda "çok değişim oldu" seçeneğini işaretlemiştir. Bu bulgu, mentorluk programının öğretmenlerin algı gelişimlerine ve davranış değişimlerine yönelik tamamlayıcı ve derinleştirici bir etki yarattığını açıkça göstermektedir.

Yukarıda bahsedilen görüşme beyanları ve anket verileri analizine göre eğitim içeriğinin hedeflenen ana değişime, yani "**Öğretmenlerin okullarda farklılıklara saygı duyulan, eşitlikçi ve barışçıl sınıf içi ve dışı ortamlar oluşturma (öğrenme ortamı, sınıf, okul, sosyal vb.) yetkinliklerini geliştirme**" amacına büyük ölçüde katkı sağladığı söylenebilir.

D. Toplumsal Rollerin Eşitliğine Yönelik Sınıf İçi Uygulamalar veya Materyaller Geliştirme İsteği Duyma

"Çocukların sıkça maruz kaldığı bazı kitap ve masallar var. Bu içeriklerde bazen toplumsal cinsiyet eşitliğine ters düşen kavram ve durumlar olduğunda, öğretmenin bu süreci çocuklara nasıl sorgulattığı, ne tür bir yaklaşımda bulunduğu çok önemli. Bu noktada, öğretmenler kitap analizi dediğimiz bir çalışma ile destekleniyorlar. Mesela bizim hazırlamış olduğumuz içerikleri inceliyorlar. Yine sorular soruyorlar ve yaptıkları çalışmaların kendilerini geliştirdiklerini söylüyorlar zaten. Yani hiç bu açıdan düşünmemiştik, bu açıdan ele almamıştık diyorlar. Bu çalışmanın da öğretmenlerde çok büyük farkındalık ve değişim yarattığını görebiliyorum".

Kısmi Zamanlı Eğitimci- Akademik Danışman

Şekil 11 Toplumsal Rollerin Eşitliğine Yönelik Sınıf İçi Uygulamalar veya Materyaller Geliştirme İsteği Duyma Değişim Zinciri

Görüşmelere katılan öğretmenler ve eğitimci materyal veya kitap seçiminde toplumsal rollerin eşitliği boyutunda değerlendirmeler yapmaya başladıklarını belirtmişlerdir. Örneğin bir katılımcı sınıf içi materyal kullanımında farkındalık gelişimine dikkat çekmiştir:

"Biz öğretmenler kitap seçerken ilk baktığımız şeyler genellikle farklı oluyor. Örneğin, sayfa sayısı, ekonomik olması gibi kriterlere dikkat ediyoruz. Bu eğitimden sonra ben de kitapları kadın-erkek eşitliği açısından nasıl değerlendirebileceğimi düşündüm. Görsellerin, resimlerin ve anlatımların bu açıdan değerlendirilmesi gerektiğini fark ettim. Özellikle benim alanımdaki öğrenciler daha çok görerek, duyarak ve dokunarak öğreniyorlar. Kitaplara bu açıdan bakmanın önemli bir kriter olduğunu hatırlattı bu eğitim."

Düzce Eğitim Katılımcısı- Özel Eğitim Öğretmeni

Bununla beraber odak grup görüşmeleri, öğretmenlerin birbirlerinden öğrendiklerini, deneyim ve bilgi paylaşımının mesleki gelişimlerine katkı sağladığını ortaya koymuştur. Özellikle **İlham Veren Buluşmalar Konferansı**, meslektaşlar arası öğrenmeyi teşvik eden önemli bir etkinlik olarak öne çıkmıştır. Öğretmenler, kendi uygulamalarını paylaşarak birbirlerine ilham verdiklerini ve bu deneyimlerin mesleki bakış açılarını geliştirdiğini ifade etmişlerdir.

"İlham veren Buluşmaları çok sevdim. Çok güzel düzenlenmişti... ve konuşmalar zaten çok iyiydi. Bence çok etkileyiciydi ve gerçekten çok beğendim. En önemlisi, her şeyi o kadar güzel anlattılar ki dinlemekten büyük keyif aldım."

Düzce Eğitim Katılımcısı- Sınıf Öğretmeni

"Konferansta sunum için seçilmiş olmak bile gerçekten çok güzeldi. Sadece katılımcı olarak dinleyici olarak bile gitmek çok büyük bir katkı sağladı, bundan eminim."

Düzce Eğitim Katılımcısı- Özel Eğitim Öğretmeni

"...dostluklar sağladı. Yani, bu eğitimle birlikte başka öğretmenlerimizle tanışma iletişim kurma şansım oldu. Deneyim paylaşımı yapma şansımız oldu."

Kırklareli Eğitim Katılımcısı- Anaokulu Öğretmeni

Görüşmelerde, proje faaliyetleri sonrasında öğretmenlerin bu alanda okumalar yaptığını ve kendilerini geliştirmeye çalıştığını ifade eden katılımcılar olmuştur. Ayrıca, öğretmenlerin kendi aralarında gruplar oluşturarak alana dair kitaplar ve deneyimler paylaştıkları gözlemlenmiştir. Bu durum, **ilgili konuda uygulama geliştirme ve öğrenme motivasyonlarındaki artışın önemli bir göstergesi** olarak öne çıkmaktadır.

"Biz bir kıvılcımı başlatmış oluyoruz. "Bunu daha da çalışabilir miyiz? Sizinle daha farklı neler yapabiliriz?" gibi sorular soruyorlar. Şunu da duyuyoruz işte hocam biz bu eğitimi aldık, diğer meslektaşlarımıza bu konuda bir çalışma gerçekleştirecek, siz bize destekte bulunabilir misiniz?"

EşitBiz Eğitimci-Akademik Danışman

"EşitBiz eğitiminde, sınıf ortamında kız ve oğlan çocuklarına yaklaşımında üzerlerine düşen görevi çok daha fazla olduğunu düşündükleri ve anladıkları zaman, öğretmenler şunu söylüyorlar: "ben doğru diye yaptığım birçok şeyin şu an yanlış olduğunu görüyorum. Eğitimden sonra bu konuda kendime gelişim alanı oluştuyorum diyorlar" bunu çokça görüyoruz."

EşitBiz Eğitmeni-Akademik Danışman

Ayrıca, mesleki deneyim ve bilgi paylaşımının yalnızca ilgili konuda bilgi edinmeyle sınırlı kalmayıp, okul idaresi içindeki iletişimi güçlendirdiği de vurgulanmaktadır. Batman'da okul idaresinde görevli bir öğretmenin, eğitim sonrası öğretmen arkadaşlarıyla bir araya gelerek konu üzerine düşünceleri ve neler yapabileceklerini paylaşmaları, birbirinden öğrenme sürecinin gelişimine önemli bir örnek oluşturmuştur.

"Bu eğitimden sonra öğretmen arkadaşlarımızla da konuştuk, nerede hata yaptık, neler uyguladık. Öğretmenlerimiz başlarından geçen birtakım olaylardan bahsettiler, ya da sınıf içinde keşke şunu şöyle yapsaymışım gibi dönüşler aldığımız görüşmeler yaptık."

Batman Eğitim Katılımcısı-İdareci

Bir eğitmen, okul müdürünün de eğitimde yer almasının, öğretmenler arasındaki dayanışma duygusunu geliştirdiğinden bahsetmiştir.

"Müdürler, sınıflarda oturdukları zaman kendi okullarındaki öğretmenler arasındaki dinamikleri fark ediyorlar. Ayrıca, bazı grup çalışmaları yapıyoruz ve bu sayede idareciler 15 dakikada öğretmenler arası dinamikleri anlayabiliyorlar. Grup çalışmalarının devamı olarak, öğretmenlerin bir araya gelip birbirleriyle paylaşımlarda bulunmalarını sağlamaya çalışıyoruz. Bu süreçte, bir müdürümüz, öğretmenler arasındaki kırılganlıkları da giderebileceğini ifade etmişti. Bu şekilde öğretmenler arasında bir dayanışma oluşuyor. Bu durumu sadece EşitBiz projesi bazında değil, aynı zamanda öğretmenlerin birbirlerinden öğrendiği diğer tüm yüz yüze eğitimlerde de görebiliriz."

Eşitbiz Proje Eğitmeni- Psikolojik Danışman ve Rehber Öğretmen

Bu açıklamalar, öğretmenler arasındaki iş birliği ve dayanışmanın, eğitim programlarının uzun vadeli etkilerinden biri olarak ortaya çıktığını ve daha geniş bir okul içi kültür değişimini tetiklediğini göstermektedir.

Tablo 7 Öğretmenlerin Toplumsal Rollerin Eşitliğine Yönelik Sınıf İçi Uygulamalar veya Materyaller Geliştirme İsteği Duymaları ile İlgili Boyutlar

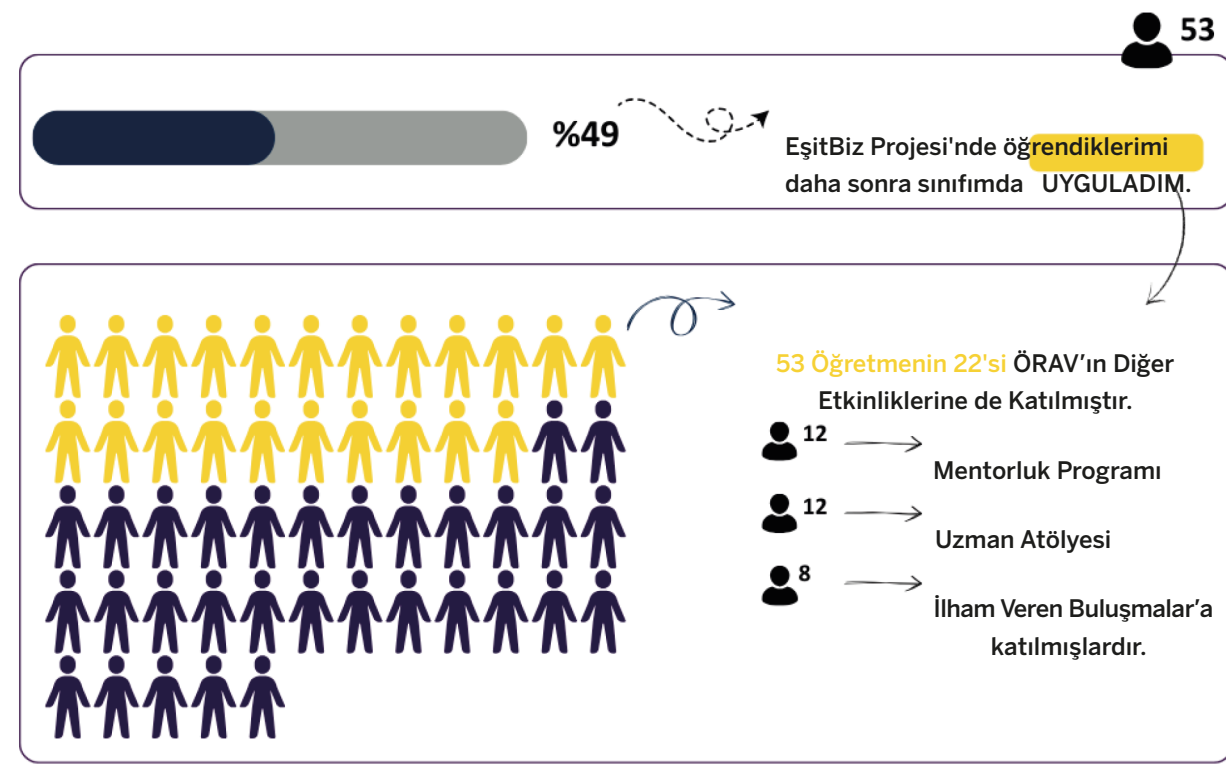
İFADELER	n=67			n=34			n=19		
	Erken Çocukluk Eğitimi			Temel Eğitim			Mentorluk		
	Çok Değişim oldu	Değişim oldu	Hiç olmadı	Çok Değişim oldu	Değişim oldu	Hiç olmadı	Çok Değişim oldu	Değişim oldu	Hiç olmadı
"Mesleki becerilerime toplumsal rollerin eşitliği bakış açısını entegre etmemde"	63%	37%	0%	44%	53%	3%	74%	26%	0%
Toplumsal rollerin eşitliği ile ilgili meslektaşlarımdan bilgi ve deneyim kazanmamda	63%	36%	1%	44%	56%	0%	68%	32%	0%
Eğitim materyallerini toplumsal rollerin eşitliği odaklı değerlendirme becerimde	67%	32%	1%	41%	59%	0%	68%	32%	0%

- **Erken Çocukluk Döneminde Sosyal Gelişimin Desteklenmesi Eğitimi'ne** katılan 67 öğretmenin:
 - **tamamı** mesleki becerilerine toplumsal rollerin eşitliği konusunu entegre etme sürecinde büyük bir değişim yaşadığını belirtmiştir.
 - **%99'u**, meslektaşlarından ilgili konuda bilgi ve deneyim kazandığını ve **eğitim materyallerini toplumsal rollerin eşitliği odaklı değerlendirme becerilerinde değişim** olduğunu belirtmiştir.
- **Temel Eğitim Döneminde Sosyal Gelişimin Desteklenmesi Eğitimi'ne** katılan 39 öğretmen üzerinde yapılan analizde de benzer şekilde yüksek oranda bir değişim yaşandığı görülmektedir.
 - Tüm öğretmenler, meslektaşlarından bilgi ve deneyim kazandığını ve eğitim materyallerini toplumsal rollerin eşitliği odaklı değerlendirme becerisinin geliştiğini belirtmiştir.
 - **%97'si**, mesleki becerilerine toplumsal rollerin eşitliği bakış açısını entegre etmede büyük bir değişim yaşadığını ifade etmiştir.
- **Mentorluk programına katılan ve ankete dönüş sağlayan 19 öğretmenin tamamı**, deneyim paylaşımı ve mesleki becerilerine toplumsal rollerin eşitliği konusunu entegre etmede dikkat çeken bir değişim yaşadıkları belirtilmiştir. Ayrıca, bu öğretmenler, Erken Çocukluk ve Temel Eğitim Programları'na katılan öğretmenlere kıyasla, çok daha yüksek oranda değişim yaşadıklarını ifade etmişlerdir. Özellikle "çok değişim oldu" seçeneğini daha yüksek oranda tercih etmeleri, mentorluk programına dahil olan öğretmenlerin değişim sürecinden daha fazla etkilendiklerini göstermektedir.

EşitBiz Eğitimi Sonrası Sınıf İçi Uygulama Örnekleri

Ankete katılan öğretmenlere sınıf içindeki uygulamalarıyla ilgili yöneltilmiş ve 108 öğretmenden 53'ü EşitBiz Projesi sonrasında bir uygulama geliştirdiğini belirtmiştir. Eğitime katılan öğretmenlerin yarısının bu uygulamaları hayata geçirmiş olması, proje kazanımlarını sınıf pratiğine yansıtan öğretmenler olduğunu göstermiştir. Ayrıca 53 öğretmenden 22'sinin devam eden diğer ÖRAV etkinliklerine katılmış olması, eğitimin sağladığı farkındalığın diğer etkinlikler sayesinde pekiştirildiğini göstermektedir.

Şekil 12 EşitBiz Eğitimi Sonrası Uygulama Örnekleri

*Kişilerin katıldıkları diğer ÖRAV etkinlikleri sorusu, birden fazla seçeneğin işaretlenebileceği şekilde düzenlenmiştir.

Bu 53 öğretmenin beyanlarına bakıldığında proje sonrasında sınıf içi uygulamalarında toplumsal rollerin eşitliğini destekleyen yaklaşımlar benimsedikleri görülmektedir. Öne çıkan uygulamaları alanları ve öğretmenlerin beyanları aşağıdaki gibidir:

• Cinsiyet kalıplarına bağlı olmadan oyun ve oyuncak ayrımı

"Sınıf merkezlerinin kullanımında çocukları kullanmaya çekindikleri alanlara yönlendirmeye çalıştım. Örneğin; erkek öğrencileri evcilik, kız öğrencileri yapı inşa oyunlarına yönlendirmeleri konusunda cesaretlendirdim."

Erken Çocukluk Döneminde Sosyal Gelişimin Desteklenmesi Eğitimi Katılımcısı
Okul Öncesi Öğretmeni

"Renklerin herkes için olduğu oyuncaklarla isteyen herkesin oynayabileceğini gösterdim."

Erken Çocukluk Döneminde Sosyal Gelişimin Desteklenmesi Eğitimi Katılımcısı
Okul Öncesi Öğretmeni

"Evcilik oynarken barışçıl bir dil ile kız erkek ayrımı yapmadan beraber oynamalarını sağladım."

Erken Çocukluk Döneminde Sosyal Gelişimin Desteklenmesi Eğitimi Katılımcısı
Okul Öncesi Öğretmeni

"Kızların ve erkeklerin eşit olduğuna dair çeşitli oyunlar etkinlikler yaptırđım."

Erken Çocukluk Döneminde Sosyal Gelişimin Desteklenmesi Eğitimi Katılımcısı
Çocuk Gelişimi ve Eğitimi

"Sınıfta, hamurla ilgili kontrollü risklere daha fazla önem verdim. Ayrıca, öğrencilerime çekiç kullanarak çivi çakma ve zımpara işleri yaptırarak, güvenli bir şekilde pratik yapmalarını sağladım."

Erken Çocukluk Döneminde Sosyal Gelişimin Desteklenmesi Eğitimi Katılımcısı
Okul Öncesi Öğretmeni

• Hikâye anlatımı ve sınıf içi görev dağılımı

"Özellikle hikâye kitaplarının seçiminde çok fazla özen gösterdim ve cinsiyet dağılımlarına, rollerin eşit ve dengeli dağılmasına özen gösterdim. Sınıf ikliminde herkesin her materyal kullanımından eşit sorumlu olduğu bilincini oluşturdum."

Erken Çocukluk Döneminde Sosyal Gelişimin Desteklenmesi Eğitimi Katılımcısı
Okul Öncesi Öğretmeni

"Mentorluk sürecinde incelediğim kitabı eğitim sonunda öğrencilerimle yeniden okuyarak toplumsal rollerin eşitliği konusunda ve kitaplarda karşımıza çıkabilecek eşitsizlik unsurlarını fark etme noktasında bir bilinç oluşturduk."

Temel Eğitim Döneminde Sosyal Gelişimin Desteklenmesi Eğitimi Katılımcısı
Sınıf Öğretmeni

- **Serbest zaman etkinliklerinde karma öğrenci grupları oluşturulması**

“Öğrenci gruplarının oluşturulmasında karma gruplar oluşturmaya özen gösterdim. Özellikle oyunlarda başarılı olmanın kız ya da oğlan olmakla ilgili olmadığını, oyunun amacının en başta keyif almak, eğlenceli vakit geçirmek ve becerilerimizi geliştirmek olduğunu vurgulayarak, karma gruplardan oluşan oyunlar yoluyla bu düşünceyi görünür hale getirmeye çalıştım.”

Temel Eğitim Döneminde Sosyal Gelişimin Desteklenmesi Eğitimi Katılımcısı
Sınıf Öğretmeni

- **Serbest zaman etkinliklerinde karma öğrenci grupları oluşturulması**

“Öğrenci gruplarının oluşturulmasında karma gruplar oluşturmaya özen gösterdim. Özellikle oyunlarda başarılı olmanın kız ya da oğlan olmakla ilgili olmadığını, oyunun amacının en başta keyif almak, eğlenceli vakit geçirmek ve becerilerimizi geliştirmek olduğunu vurgulayarak, karma gruplardan oluşan oyunlar yoluyla bu düşünceyi görünür hale getirmeye çalıştım.”

Temel Eğitim Döneminde Sosyal Gelişimin Desteklenmesi Eğitimi Katılımcısı
Sınıf Öğretmeni

- **Eşitlik odağında bilişsel, sosyal ve duygusal gelişimi destekleyici uygulamalar:**

Ayrıca öğretmenler şu etkinlikleri uyguladıklarını da söylemişlerdir: Çocuklar Arası Anlaşmazlık Analizi, Kitap Değerlendirme, Atom oyunu, Balon etkinliği, Hamurlardan yemek yapma oyunu, Beden Makinesi, Penbingo, Kiracı-Ev sahibi, vb.

- **Veliler ile olan iletişim**

“Velilerle bir araya gelerek öğrencilerin renk, meslek ve eşitlik konularında yaptıkları hatalar üzerine toplantılar düzenledim ve EşitBiz Projesi’ni onlarla paylaştım. Birlikte başarabileceğimizi söyledim. Okulda ve evde kız ve erkek öğrencilerim süpürge yapıyor, toz alıyor, sofraya kurarken ailelerine yardım ediyor ve renk ayrımı yapmamaya özen gösteriyorlar.”

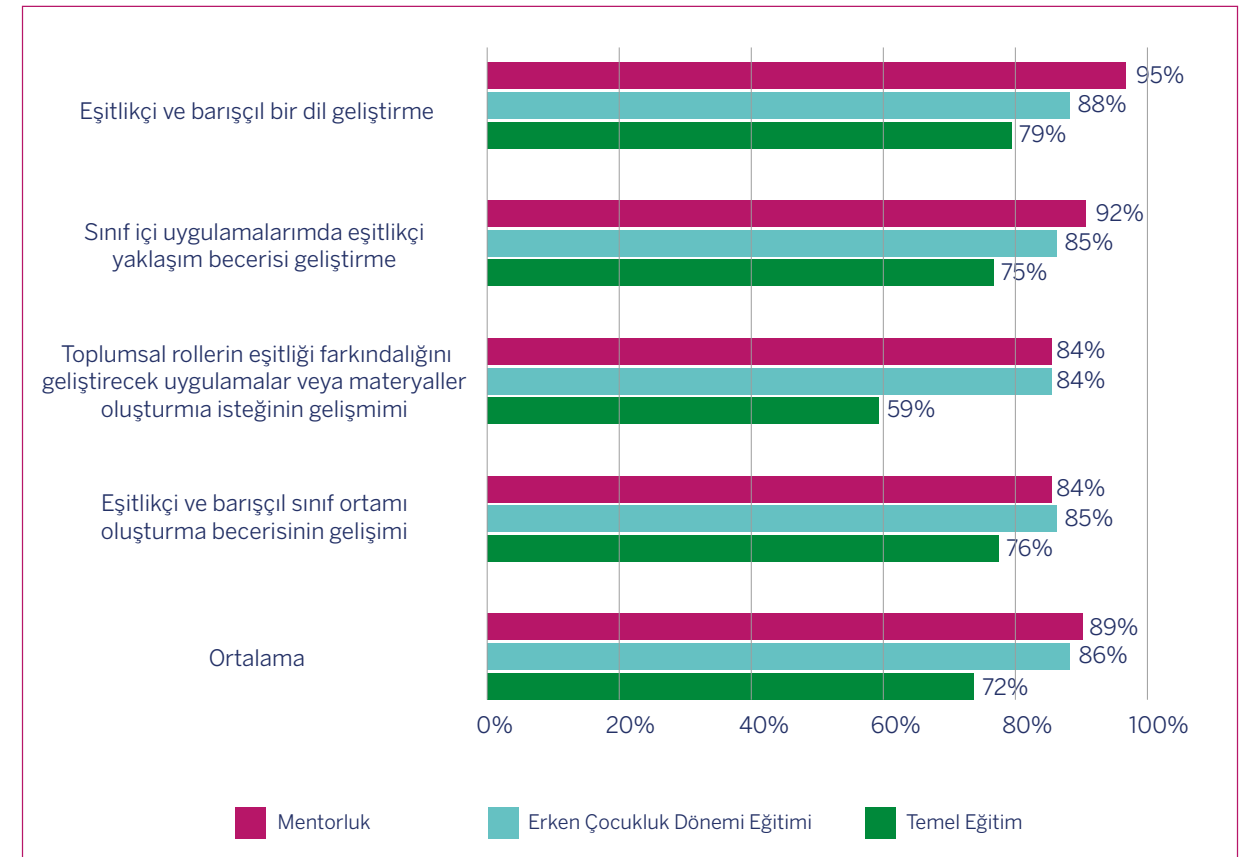
Erken Çocukluk Döneminde Sosyal Gelişimin Desteklenmesi Eğitimi Katılımcısı
Okul Öncesi Öğretmeni

Öğretmenlerin **bu uygulamaları ne sıklıkta gerçekleştirdiğine bakıldığında, büyük bir çoğunluğunun bu tür etkinlikleri her gün ya da sık sık yaptığını** belirttiği görülmektedir. Bu durum, proje kazanımlarının sınıf ortamına entegre etme çabasında olan öğretmenlerin olduğunu gösterirken, bu öğretmenlerin de toplumsal rollerin eşitliği konusunda bilinçli bir çaba gösterdiklerine işaret etmektedir.

Öğretmenler Tecrübe Ettiği Değişimlerin Karşılaştırmalı İncelenmesi

Üç öğretmen grubunun da deneyimlediği değişimlere bakıldığında katılımcıların ortalama olarak **%82’sinin** ilgili konuda belirgin bir değişim yaşadığı göze çarparken, en yüksek dönüşümün mentorluk programına katılan öğretmenlerde gerçekleştiği görülmektedir (ortalama: %89). Bu değişimlerin içinde en belirgin olanı ise %95 ile **“eşitlikçi ve barışçıl bir dil geliştirme”** olmuştur.

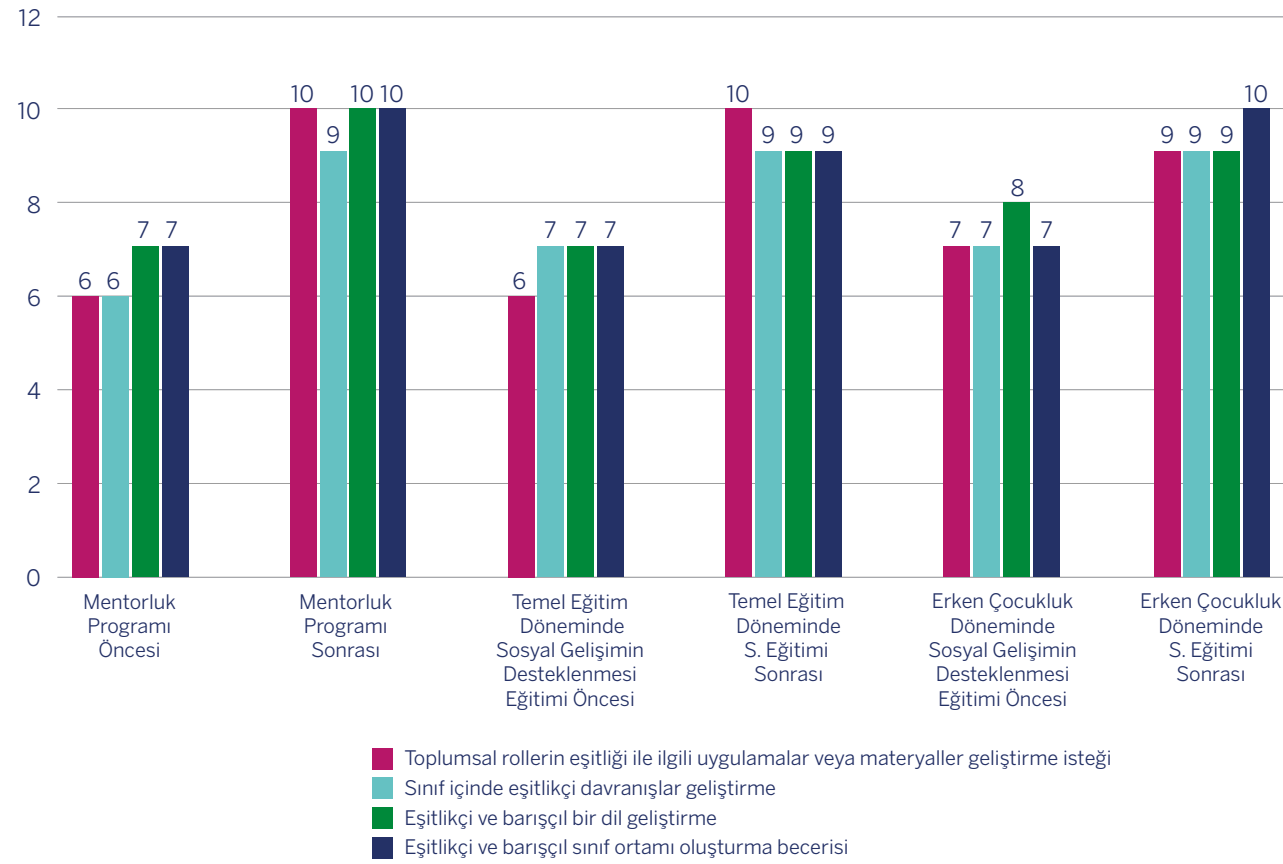
Şekil 13 Öğretmenlerin Deneyimlediği Değişimler

Mentorluk programına katılan öğretmenlerde gözlemlenen yüksek değişim oranına benzer şekilde, Erken Çocukluk Dönemi Eğitimi alan öğretmenler için de en belirgin değişim, mentorluk grubuyla paralel olarak, **“eşitlikçi ve barışçıl bir dil geliştirme”** olmuştur.

Ayrıca SROI kapsamında değişimler analiz edilirken, katılımcıların tecrübe ettiği değişimlerin program öncesi ve sonrası düzeyleri (derinliği) incelenmiştir. Anket katılımcılarından program öncesi ve sonrası ilgili değişim ile ilgili durumlarını, 1 en düşük 10 en yüksek olacak şekilde değerlendirmeleri istenmiştir.

Tablo 8 Öğretmenlerin Gözünden EşitBiz Programı Öncesi ve Sonrası Değişimler

- Tablo 8 incelendiğinde, eğitim öncesine kıyasla eğitim sonrası değişim düzeyinin en yüksek olduğu grubun, Mentorluk Programı'na katılan öğretmenler olduğu görülmektedir. **Örneğin;**
- Toplumsal rollerin eşitliği ile ilgili uygulamalar veya materyaller geliştirme isteği** eğitim öncesinde 6 puan iken eğitim sonrasında 10 puana yükselmiş, böylece %67'lik bir artış kaydedilmiştir.
- Sınıf içinde eşitlikçi davranışlar geliştirme** değişimi eğitim öncesinde 6 puan alırken eğitim sonrasında 9'a çıkarak %50 oranında artış göstermiştir.
- Bu veriler, mentorluk programının öğretmenlerin eşitlikçi uygulamalar konusundaki farkındalığını ve tutumlarını güçlendirdiğini ortaya koymaktadır.
- Sadece eğitime katılan öğretmenler değerlendirildiğinde, **Temel Eğitim Döneminde Sosyal Gelişimin Desteklenmesi Eğitimi'ne Katılan Öğretmenler** arasında en yüksek gelişim, %67'lik bir artışla **"toplumsal rollerin eşitliği ile ilgili uygulamalar veya materyaller geliştirme isteği"** değişiminde görülmüştür. **Erken Çocukluk Döneminde Sosyal Gelişimin Desteklenmesi Eğitimi'ne Katılan Öğretmenlerde** ise en belirgin gelişim, %43'lük bir artışla **"eşitlikçi ve barışçıl sınıf ortamı oluşturma becerisi"** değişiminde gerçekleşmiştir.

Tablo 9 EşitBiz Programı Sayesinde Öğretmenler Tarafından Tecrübe Edilen Değişimler

Tecrübe Edilen Değişimler	Öğretmen Grubu	Değişimi Tecrübe Eden Katılımcıların Oranı	"Değişime Atfedilen Ağırlıklı Önem (10 üzerinden)	Eğitim Öncesi Ve Sonrası Değişimdeki Fark	Ortalama Etki Süresi (Yıl)	Özgül Ağırlık (%)
Sınıf içinde eşitlikçi davranışlar geliştirme	Temel Eğitim.	26/34	9.00	2.20	4.40	23
	Erken Çocukluk E.	57/67	9.20	2.38	3.70	23
	Mentorluk	18/19	9.30	2.70	4.60	23
Eşitlikçi ve barışçıl bir dil geliştirme	Temel Eğitim.	27/34	8.90	1.67	4.50	24
	Erken Çocukluk E.	59/67	9.70	1.97	3.80	24
	Mentorluk	18/19	8.90	2.84	4.60	28
Eşitlikçi ve barışçıl sınıf ortamı oluşturma becerisi	Temel Eğitim.	26/34	9.10	1.61	4.50	27
	Erken Çocukluk E.	57/67	9.50	2.10	3.90	25
	Mentorluk	16/19	9.40	3.06	4.80	21
Toplumsal rollerin eşitliği ile ilgili uygulamalar veya materyaller geliştirmeyi isteği	Temel Eğitim.	20/34	9.10	1.45	4.50	22
	Erken Çocukluk E.	56/67	9.50	1.90	3.80	17
	Mentorluk	16/19	9.60	3.56	4.60	16

EşitBiz Projesi kapsamında sadece eğitim alan ve eğitim sonrası mentorluk programına katılan öğretmenlerin deneyimledikleri değişimlere atfettikleri önem değerlendirildiğinde:

- Erken Çocukluk Döneminde Sosyal Gelişimin Desteklenmesi Eğitimi'ne** katılan öğretmenler, **"eşitlikçi ve barışçıl bir dil geliştirme"** değişimine 9.7/10 önem puanı vermiştir.
- Temel Eğitim Döneminde Sosyal Gelişimin Desteklenmesi Eğitimi'ne** katılan öğretmenler, **"toplumsal rollerin eşitliği ile ilgili uygulamalar veya materyaller geliştirme isteği"** ve **"Eşitlikçi ve barışçıl sınıf ortamı oluşturma becerisi"** değişimlerini 9.1/10 olarak değerlendirmiştir.
- Mentorluk programına** katılan öğretmenler, **"Toplumsal rollerin eşitliği ile ilgili uygulamalar veya materyaller geliştirme isteği"** değişimini **9.6/10** olarak değerlendirmiştir.
- Bu değerlendirmeler, öğretmenlerin eğitim ve mentorluk sürecinde kazandıkları değişimleri yüksek düzeyde önemsediklerini göstermektedir.

- Öğretmenler, değişimin ortalama süresini 3 ila 4 yıl olarak değerlendirmişlerdir.
- Ayrıca, proje değişimlerinin bu projeye katılmamaları durumunda gerçekleşme olasılığını (özgül ağırlık/deadweight) düşük olarak (%16-%28 aralığında) değerlendirmişlerdir. Bu da öğretmenlerin bu değişimlerin ağırlıklı olarak EşitBiz projesi sayesinde ortaya çıktığını düşündüklerini göstermektedir.

Öğretmenlerin Gözünden En Önemli Değişimler

Ankete katılan öğretmenlere, aldıkları eğitim ve mentorluk neticesinde yaşadıkları değişimleri 1'den 4'e kadar önem derecesini göre sıralamışlardır. Bu sıralamaların daha objektif bir şekilde değerlendirilmesi amacıyla Ağırlıklı Ortalama Yöntemi kullanılmıştır. Bu yöntemde, katılımcılar en önemli değişimi 1. sıraya, en az önemli olanı ise 4. sıraya yerleştirmiştir. Her sıraya verilen puanlar şu şekilde belirlenmiştir: En önemli değişime 4 puan, ikinci sıradaki değişime 3 puan, üçüncü sıradakine 2 puan ve en az önemli olan dördüncü sıradakine 1 puan verilmiştir. Katılımcıların verdikleri sıralamalara göre, her değişim için gelen yanıt sayıları bu puanlarla çarpılarak hesaplanmış ve toplamda bir ağırlıklı skor elde edilmiştir. Bu skorlar, öğretmenlerin kazandıkları değişimlerin önem sırasına göre sıralanmasını sağlamıştır.

Bu doğrultuda;

- Erken çocukluk dönemi eğitimine katılan öğretmenler için en önemli kazanım, **"eşitlikçi ve barışçıl sınıf ortamı oluşturma becerisinin gelişimi"** (puan=208) olmuştur.

Şekil 14 Erken Çocukluk Döneminde Sosyal Gelişimin Desteklenmesi Eğitimi'ne Katılan Öğretmenler İçin En Önemli 3 Kazanım

- Temel Eğitime katılan öğretmenler için ise en önemli değişim **"eşitlikçi ve barışçıl bir dil geliştirme"** (puan=105) olmuştur. (Bkz. Şekil 15)

Şekil 15 Temel Eğitim Döneminde Sosyal Gelişimin Desteklenmesi Eğitimi'ne Katılan Öğretmenler İçin En Önemli 3 Kazanım

- Mentorluk programına katılan öğretmenler arasında, **"Toplumsal rollerin eşitliği algısındaki gelişim"**, 63 puanlık ağırlıklı genel ortalama ile en önemli kazanım olarak belirlenmiştir.

Şekil 16 Mentorluk Programına Katılan Öğretmenler İçin En Önemli 3 Kazanım

Öğrenciler için Proje Değişimleri

A Öğrencilerin Toplumsal Rollerin Eşitliği Algısı Geliştirmeleri

Odak grup görüşmelerinde öğretmenler tarafından belirtildiği üzere, proje kapsamında öğretmenlerin farkındalığı ve bilgi seviyesi arttıkça, bu gelişim sınıf içi uygulamalara (oyuncak, oyun ve kitap seçimleri, sınıf içi düzenleme vb.), öğretmenlerin öğrencilerine karşı tutum ve davranış şekillerine de yansımıştır. Örneğin; öğretmenlerin kitap seçimlerinde cinsiyetçi kalıplardan kaçınması ve daha kapsayıcı bir dil kullanmaları, öğrencilerin toplumsal roller ve kimlikler hakkındaki farkındalık seviyelerinin artmasına ve konu ile ilgili algılarının gelişmesine yol açabilmektedir.

Dolayısıyla projenin birincil hedef kitlesi olan öğretmenler aracılığıyla, projenin yaratması beklenen değişimlerin önemli bir etki çarpanı yaratacağı öğretmen ve kısmi zamanlı eğitimci tarafından belirtilmiştir. Bu bağlamda öğretmenlerin kazanacağı yeni bilgiler, beceriler ve perspektifler, doğrudan sınıflarına ve öğrencilerine yansiyacak ve bu sayede çocuklarda önemli değişimler meydana gelecektir.

“Kitap seçim sürecinde toplumsal rollerin eşitliğini göz önüne alarak seçim yapmadığımı ayrıca derste öğrencilere aktivitelerde kullandıkları pembe ve mavi renk kâğıt vermemle de onlarda cinsiyetçi algıyı pekiştirdiğimi fark ettim. Bu algıyı yıkmak için artık çocuklara farklı renklerde kâğıtlar vererek pembe ve mavi algısını değiştirmeye çalışıyorum.”

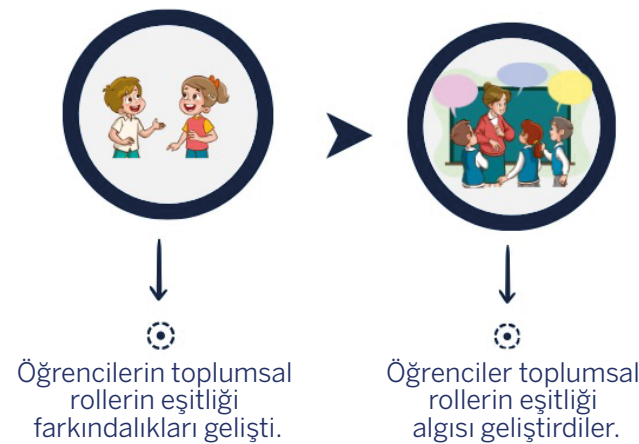
Kırklareli Eğitim Katılımcısı- Anaokulu Öğretmeni

Batman ilindeki bir anaokul öğretmeninin toplumsal rollerin eşitliği konusundaki farkındalığını erken yaşta çocuklara kazandırma amacını dile getirdiği beyan da bir örnek teşkil etmektedir:

“Temas edebileceğimiz 5-6 yaşındaki çocuklar, 20’li yaşlarında sırtlarındaki bu tonlarca ağırlığı hissedip ben bundan nasıl kurtulabilirim diye düşünmeden sırtlarındaki bu ağırlık daha oluşmadan onlarda bu farkındalığı yaşatmak benim temel gayem. Sınıf içi etkinliklerden ziyade bireysel görüşmelerde bu konuya yönelik farkındalık çalışmaları yapıyorum.”

Batman Eğitim Katılımcısı- Anaokulu Öğretmeni

Şekil 17 Öğrencilerin Toplumsal Rollerin Eşitliği Algısı Geliştirmeleri Değişim Zinciri

Öğretmenler, toplumsal roller ve kimlikler hakkındaki bilgi seviyelerinin artması ile çocuklara karşı daha eşitlikçi tutum ve davranış geliştirdiklerini dolayısıyla çocukların da bu süreçten etkilendiğini belirtmişlerdir. Özellikle anaokulu dönemindeki çocuklarda cinsiyete dayalı renk seçimi konusunda yaşanan sorunlara yönelik olarak pek çok öğretmen benzer ifadelerde bulunmuşlardır. Örnek beyanlar aşağıda sunulmuştur:

“Öğrencilerimde renk algısını yıkmaya çalıştım. Özellikle kızlar pembe rengi hariç renkte araç gereç istemiyorlardı. Ben kendim daha renkli giyinerek, her rengin her cinse özel olduğunu göstermeye çalıştım. Artık etkinlik yaparken de ilk pembe ve tonlarını oğlan çocuklarına, mavi ve tonlarını kız çocuklarına vererek durumu gözlemledim. İlk başta bazı sorunlar olsa da onlar da zamanla alıştı ve oyunlarda bunu sorgulamayı azalttı.”

Kırklareli Eğitim Katılımcısı- Anaokulu Öğretmeni

“Eğitim sonucu birebir öğrenciler etkileniyor tabi. Lego seti içinde çok az sayıda araba var. Bazen kızlar da araba ile oynamak istediklerinde erkekler gelip bu oyuncakların sadece erkekler için olduğunu bu sebeple sadece erkekler arasında bu oyuncak paylaşımını yapabileceklerini kızlara söylediler. Bir kriz çıktı sınıfta sonra çocuklarla toplandık ve bunun böyle olmadığını, her oyuncağın her cinsiyet grubu için olduğunu konuştuk. Daha sonrasında hemen ertesi gün bu kargaşa yaşanmadı ve yine aynı davranışı yapan çocukları diğer çocuklar uyarmaya başladı. Anaokulu seviyesinde davranış boyutunda değişim çok daha kolay ve hızlı yaşanabiliyor.”

Batman Eğitim Katılımcısı- Anaokulu Öğretmeni

“Erkek öğrencilerimiz mesela pembeye boyamak istemiyor. Fakat çocuklarla iletişimde oldukça çocuklardaki bu renk algısının değiştiğini gördüm.”

Batman Eğitim Katılımcısı- Rehber Öğretmeni

Benzer şekilde öğretmenler, cinsiyet temelli kalıpların ve stereotiplerin yıkılmasını amaçladıklarını da belirtmişlerdir. Bu amaca yönelik olarak öğretmenlerin, öğrencilerinin gelişimine dair beyanları aşağıdaki gibidir:

“Toplumsal rollerin eşitliği olgusunu oyunlarda daha fazla kullanmaya başladım. Mesela eski minder oyunu oynarken erkekler ben balerin olmak istemiyorum diyor nedenini soruyorum ve kendi içlerinde süreci sorgulamalarına teşvik ediyorum.”

Kırklareli Eğitim Katılımcısı- Anaokulu Öğretmeni

"Bir erkek öğrencim tüm ev işlerini anneler veya kadınlar yapar olarak görüyordu. Bu yüzden tüm işlerini annesine çok agresif bir şekilde yaptırıyordu ve okulda da oyuncaklarını kaldırmak istemiyordu. Bu konuda onunla konuşarak, oyuncaklarını kaldırması gerektiğini anlattım. İlk başta tepki gösterdi ama zamanla dahil olmaya başladı. Kız ve erkek çocukları arasındaki ayrımı ortadan kaldırmak için, erkeklerin genelde yaptığı işleri kızlara, kızların yaptığı işleri de erkeklere yaptırmaya başladım. Örneğin, ağır eşyaları kaldırmak gibi."

Kırklareli Eğitim Katılımcısı- Anaokulu Öğretmeni

"Eğitim sayesinde, kız ve erkek çocukları arasında ayrım yapmadan, herkesin eşit sorumluluk almasını sağlamaya çalışıyorum. Bu, öğrencilerimin hem okulda hem de evde daha eşitlikçi bir bakış açısı geliştirmelerine yardımcı olmasını umuyorum."

Kırklareli Eğitim Katılımcısı- Anaokulu Öğretmeni

Tablo 10 Öğrencilerin Toplumsal Rollerin Eşitliği Algılarının Gelişmesi ile ilgili Boyutlar

İFADELER	n=67			n=34			n=19		
	Erken Çocukluk Eğitimi			Temel Eğitim			Mentorluk		
	Çok Değişim oldu	Değişim oldu	Hiç olmadı	Çok Değişim oldu	Değişim oldu	Hiç olmadı	Çok Değişim oldu	Değişim oldu	Hiç olmadı
Eğitim sonrası ÖĞRENCİLERİMİN toplumsal rollerin eşitliği farkındalığında	66%	33%	1%	44%	53%	3%	68%	32%	0%

Bir önceki bölümlerde, öğretmenlerin toplumsal rollerin eşitliği konusundaki algı ve farkındalıklarında önemli bir gelişim yaşandığı analiz edilmiştir. Anket verileri, bu dönüşümün yalnızca öğretmenlerle sınırlı kalmayıp öğrencilerine de yansıdığını göstermektedir.

- Mentorluk Programına katılan öğretmenlerin tamamı,
- Erken Çocukluk Dönemi Eğitimi alan öğretmenlerin %99'u,
- Temel Eğitim Programına katılan öğretmenlerin %97'si, öğrencilerinin toplumsal rollerin eşitliği konusunda farkındalık kazandığını ve dolayısıyla algılarının geliştiğini belirtmiştir.

Bu bulgular, öğretmenlerde başlayan değişimin sınıf ortamına taşındığını ve çocukların da bu süreçten doğrudan etkilendiğini göstermektedir.

B. Öğrencilerin Toplumsal Rollerin Eşitliğine Dayalı Özgüvenlerinin Gelişmesi

"Proje sayesinde çocuklar aile içinde alabilecekleri sorumlulukları, oynadıkları oyuncakları ve tercih ettikleri renkleri artık daha özgür ifade edebiliyorlar. EşitBiz hem eşitlik hem ifade özgürlüğü noktasında meyvesini verdi."

Temel Eğitim Döneminde Sosyal Gelişimin Desteklenmesi Eğitim Katılımcısı Sınıf Öğretmeni

Öğretmenler, toplumsal rollerin eşitliği ile ilgili farkındalıkları ve algıları gelişen öğrencilerinin daha eşitlikçi tutum ve davranışlar geliştirdiklerini belirtmişlerdir. Dolayısıyla, bu öğrencilerin cinsiyet kalıplarından bağımsız olarak aktivite veya iş paylaşımında aktif rol alma gibi özgüven artışı gösteren davranışlarda bulunduklarını ifade etmişlerdir.

Sınıfımda her gün bir sınıf başkanı seçiyoruz ve bazen öğrenciler sınıf başkanından bir işi yapmasını istediğimde, "O kız, yapamaz" veya "O erkek, yapamaz" gibi bir algı oluyordu. Ancak şimdi, "Bugün sınıf başkanı Gamze, evet, o yapabilir" gibi bir algı oluştu. Bu değişim, sınıf içinde cinsiyet eşitliğini daha iyi sağlamama yardımcı oldu."

Kırklareli Eğitim Katılımcısı- Anaokulu Öğretmeni

"Her gün sınıf nöbetçisi seçiyorum. Öğle yemeğinden sonra mesela sınıf dağılıyor, toplama noktasında hem erkek hem kız çocukları eşit olarak rol alıyor."

Kırklareli Eğitim Katılımcısı- Anaokulu Öğretmeni

“Sınıfımda, boyutu diğer arkadaşlarına göre küçük olan bir kız çocuğum var. Örneğin, genelde birden fazla dosya oluyor ve dosyalarını taşıırken ona da görev veriyoruz. İlk başta arkadaşları ona yardım ediyordu çünkü erkek çocukları 4'lü 5'li taşıyabiliyor ama ben, 'Hayır, tek tek de taşısa bakın kendi başına yapabiliyor' diye çocuklara gösteriyorum. Sadece onun biraz daha fazla zamana ihtiyacı oluyor. Çocuklar da bunu görüyor ve ona göre davranıyorlar artık. Burada kızların da kendi işlerini kendi başlarına yapabildiklerini göstermeyi amaçlıyorum. Belki uzun sürecek ama yapabiliyorlar.”

Kırklareli Eğitim Katılımcısı- Anaokulu Öğretmeni

Bununla beraber öğrencilerinin sınıf içindeki tutum ve davranışlarından bahseden öğretmen beyanlarına göre öğrenciler cinsiyet odaklı rollerden bağımsızlaşarak, toplumsal rollerin eşitliğine dayalı özgüvenlerini de geliştirmektedirler.

Tablo 11 Öğrencilerin Toplumsal Rollerin Eşitliğine Dayalı Özgüvenlerinin Gelişmesi ile ilgili Boyutlar

İFADELER	n=67			n=34			n=19		
	Erken Çocukluk Eğitimi			Temel Eğitim			Mentorluk		
	Çok Değişim oldu	Değişim oldu	Hiç olmadı	Çok Değişim oldu	Değişim oldu	Hiç olmadı	Çok Değişim oldu	Değişim oldu	Hiç olmadı
Eğitim sonrası ÖĞRENCİLERİMİN renkleri ve toplumsal rollerde algılarında	67%	32%	1%	41%	59%	0%	63%	37%	0%
Eğitim sonrası ÖĞRENCİLERİMİN oyun/ etkinlikler ve toplumsal rollerde algılarında	64%	35%	1%	38%	62%	0%	63%	37%	0%
Eğitim sonrası ÖĞRENCİLERİMİN sınıf arkadaşlarına karşı tutumlarında	60%	40%	0%	47%	53%	0%	58%	42%	0%
Eğitim sonrası ÖĞRENCİLERİMİN kendi kararlarını özgür bir şekilde vermelerinde	61%	38%	1%	47%	53%	0%	68%	32%	0%

Anket sonuçları, öğretmenlerde gözlemlenen farkındalık ve algı gelişiminin öğrenciler üzerinde de belirgin bir etkisi olduğunu ortaya koymaktadır.

- **Mentorluk Programına ve Temel Eğitim Programına** katılan öğretmenlerin tamamı, öğrencilerinin:
 - Renkler ve toplumsal roller konusundaki algılarında,
 - Oyun ve etkinliklerde toplumsal rollere dair tutumlarında,
 - Sınıf arkadaşlarına karşı yaklaşımlarında,
 - Kendi kararlarını özgürce verebilme becerilerinde

önemli bir değişim yaşandığını belirtmiştir.

Bu bulgular, öğrencilerde gelişen algı ve farkındalığın, sınıftaki günlük hayatlarına da entegre edildiğini göstermektedir. Benzer yüksek oranlar, **Erken Çocukluk Dönemi Eğitimi** alan öğretmenler için de gözlemlenmiştir. Bu durum, eğitim sürecinde kazanılan bilgilerin ve dönüşümün yalnızca bireysel düzeyde kalmayıp, sınıf dinamiklerine de doğrudan yansıdığını ortaya koymaktadır.

Tüm bunlara ek olarak; öğretmenlere **“EşitBiz Proje sayesinde sınıf/ okul içinde toplumsal rollerin eşitliğine karşı davranışlarda azalma gözlemlediniz mi?”** sorusu sorulmuş; 120 öğretmenin (idarecilerde dahil) 76'sı bu soruya olumlu cevap vermişlerdir:

“EşitBiz Projesi sayesinde sınıf ve okul içinde toplumsal rollerin eşitliğine karşı davranışlarda belirgin bir azalma gözlemledim. Örneğin, projenin başlangıcında bazı öğrencilerin cinsiyet rollerine dayalı olarak belirli aktivitelerde daha aktif veya pasif rol aldıklarını fark etmiştik. Proje kapsamında düzenlediğimiz atölye çalışmaları ve grup projeleri, tüm öğrencilerin eşit şekilde katılım göstermelerini teşvik etti. Bu süreçte, kız ve erkek öğrenciler arasında iş birliği ve iletişim arttı. Örneğin, bir grup projesinde kız öğrenciler, liderlik rolünü üstlenirken, erkek öğrenciler de destekleyici pozisyonda yer almayı benimsediler. Sonuç olarak, bu tür uygulamalar sayesinde öğrenciler, toplumsal rollerin sınırlayıcı olmadığını ve herkesin farklı yeteneklerini sergileyebileceğini anladılar. Böylece, sınıf içindeki eşitsizliklere karşı daha duyarlı bir ortam oluştu.”

Erken Çocukluk Döneminde Sosyal Gelişimin Desteklenmesi Eğitim Katılımcısı İdareci

Öğrencilerde gözlemlenen olumlu değişimler ve bu değişimlere yönelik beyanlar aşağıdaki gibidir:

• **Oyun ve oyuncak seçimleri:**

“En çok oyuncak seçiminde ve sınıf temizliğinde erkek öğrencilerimde değişiklik oldu. Sınıf temizliğinde masaları silme ve süpürge yapma konularında ilk başlarda ERKEK EV SÜPÜRÜR MÜ? diye sınıfı süpürmek istemiyor masaları silmek istemiyor utanıyorlardı. Şimdi hepsi hevesle temizlik yapıyorlar. Silah yapan araba yapan öğrencilerim bebeklerle de oynuyorlar artık. Bu beni çok mutlu ediyor.”

**Erken Çocukluk Döneminde Sosyal Gelişimin Desteklenmesi Eğitim Katılımcısı
Okul Öncesi Öğretmeni**

“Çocuklara yaptırdığım resimlerde kız öğrenciler önceden daha çok pembe renk kullanırken mavi rengi de kullandığını gördüm.”

**Erken Çocukluk Döneminde Sosyal Gelişimin Desteklenmesi Eğitim Katılımcısı
Okul Öncesi Öğretmeni**

“Erkek öğrenciler mutfak oyuncakları ile oynamayı ne kadar sevdiklerini fark ettim.”

**Erken Çocukluk Döneminde Sosyal Gelişimin Desteklenmesi Eğitim Katılımcısı
Okul Öncesi Öğretmeni**

“Kız öğrencilerimde futbol oynamaya başladı :) Erkek öğrencilerim kız öğrencilerle ip atlamaya başladılar :)”

**Temel Eğitim Döneminde Sosyal Gelişimin Desteklenmesi Eğitim Katılımcısı
Sınıf Öğretmeni**

“Çocukların günlük tutumlarında değişiklikler gözlemliyorum.”

**Erken Çocukluk Döneminde Sosyal Gelişimin Desteklenmesi Eğitim Katılımcısı
Okul Öncesi Öğretmeni**

“Erkekler pembe konusunda daha rahat bir tutum sergiliyor.”

**Erken Çocukluk Döneminde Sosyal Gelişimin Desteklenmesi Eğitim Katılımcısı
Okul Öncesi Öğretmeni**

“Erkek öğrenciler barbielerle oynamaya başladı.”

**Erken Çocukluk Döneminde Sosyal Gelişimin Desteklenmesi Eğitim Katılımcısı
Okul Öncesi Öğretmeni**

“Artık kız erkek tüm öğrencilerim beraber istediği oyuncakla oynayabiliyor.”

**Erken Çocukluk Döneminde Sosyal Gelişimin Desteklenmesi Eğitim Katılımcısı
Okul Öncesi Öğretmeni**

• **Çocuklarda eşitlik odağındaki beceri gelişimleri:**

“Özellikle çocuklarım artık ayırım yapmıyor ve diğer sınıflarda yapan öğrenciler ile de bu konuda seviyeli tartışma yaşıyorlar. Şimdilik bu durumda hafif bir dışlanma yaşasalar da zamanla bu durumun oturacağına inancım sonsuz. Yılmak istemiyorum.”

**Temel Eğitim Döneminde Sosyal Gelişimin Desteklenmesi Eğitim Katılımcısı
Sınıf Öğretmeni**

“Çocuklarda empatik beceriler gelişti.”

**Erken Çocukluk Döneminde Sosyal Gelişimin Desteklenmesi Eğitim Katılımcısı
Okul Öncesi Öğretmeni**

“Çocukların birbirlerine karşı daha anlayışlı ve ön yargıdan uzaklaştığını gözlemledim.”

**Erken Çocukluk Döneminde Sosyal Gelişimin Desteklenmesi Eğitim Katılımcısı
Okul Öncesi Öğretmeni**

Tablo 12 EşitBiz Programı Sayesinde Öğrenciler Tarafından Tecrübe Edilen Değişimler¹³

Öğrenci Grupları	Tecrübe Edilen Değişimler	Değişimi Tecrübe Eden Katılımcıların Oranı	Değişime Atfedilen Ağırlıklı Önem (10 üzerinden)	Sınıf içi Uygulamalar Öncesi Ve Sonrası Değişimdeki Fark	Ortalama Etki Süresi (Yıl)	Özgül Ağırlık (%)
Eğitim Alan Öğretmenlerin Öğrencileri	Toplumsal rollerin eşitliği algısının gelişmesi	39/41	9,6	2,1	3	23
	Toplumsal rollerin eşitliğine dayalı öz güveninin artması (cinsiyetçi bakış açısından özgürleşmeleri ve kendilerini daha iyi ifade etmeleri)	36/41	9,7	2,2	4	26
Mentorluk Alan Öğretmenlerin Öğrencileri	Toplumsal rollerin eşitliği algısının gelişmesi	10/10	9,4	3,6	2,9	10
	Toplumsal rollerin eşitliğine dayalı öz güveninin artması (cinsiyetçi bakış açısından özgürleşmeleri ve kendilerini daha iyi ifade etmeleri)	9/10	9,4	3,7	2,8	10

EşitBiz Projesi kapsamında eğitim alan ve mentorluk programına katılan öğretmenlerin öğrencilerinin deneyimledikleri değişimleri değerlendirdiklerinde:

- Hem eğitimlere katılan öğretmenlerin hem de Mentorluk Programı'na katılan öğretmenlerin öğrencilerinin yaşadıkları değişime yüksek önem atfettikleri görülmüştür.
- Öğretmenler, öğrencilerin yaşadığı değişimlerin ortalama süresini 3 sene olarak değerlendirmişlerdir.
- Ayrıca, öğrenci değişimlerinin kendilerinin projeye katılmamaları durumunda gerçekleşme olasılığını (özgül ağırlık/deadweight) düşük olarak (%10-%26 aralığında) değerlendirmişlerdir. Bu da öğrencilerin toplumsal rollerin eşitliği algıları ve bu temeldeki özgüven gelişimlerini ağırlıklı olarak EşitBiz projesi sayesinde ortaya çıktığını düşündüklerini göstermektedir.

Kısmi Zamanlı Eğitimciler için Proje Değişimleri

2024 yılında projede 28 kısmi zamanlı eğitimci görev almıştır. Bu kişilerin öğretmen olmaları ve Eğitimci Eğitimi ile konu üzerine yoğunlaştırılmış bir eğitim almaları nedeni ile çalışmaya dahil edilmelerine karar verilmiştir.

Projede eğitimci olan kısmi zamanlı eğitimcilerin de projeden etkilendikleri hem onlarla yapılan görüşmeler hem de etki anket sonuçları ile anlaşılmıştır. Kısmi zamanlı eğitimciler, kendi farkındalık tutum ve davranışlarında da değişimler olduğunu şu şekilde ifade etmişlerdir:

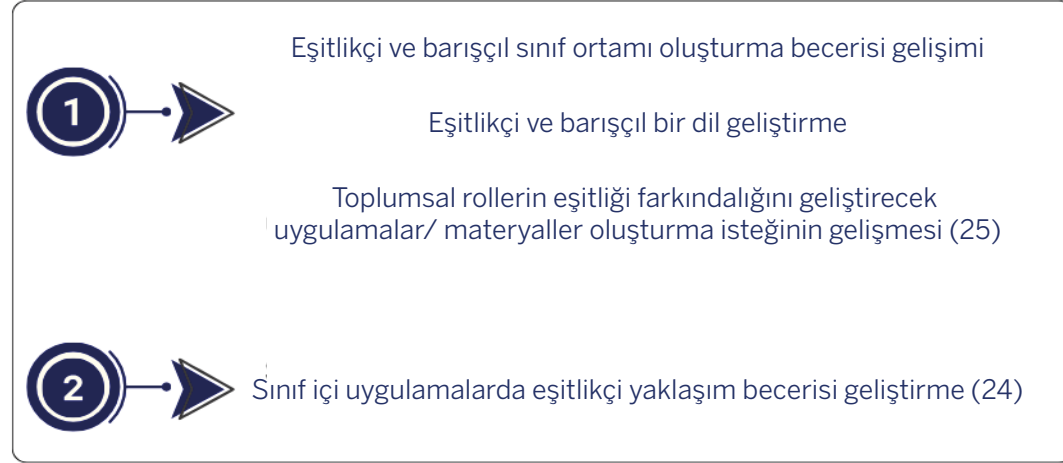
"Kendi dilimizi, esprilerimizi, bakış açımızı değiştirdik. Daha duyarlıyım artık. Toplum içindeki kadına yönelik kalıp ifadelerle daha tepkiselim ve süreçte "aa bunu bende yapıyordum" dediğim çok şey oldu. Farkındalığının geliştiğini ben de görüyorum. Bu proje ile daha farklı bakmaya başladım."

EşitBiz Proje Eğitimci- Rehber Öğretmeni

Ankete katılan kısmi zamanlı eğitimcilerin (n=7) sonuçları dikkat çekici olmuştur. Kısmi zamanlı eğitimcilerin tecrübe ettiği değişimlerin ortalamasının %96 olması, eğitimin etkisinin ne denli güçlü olduğunu ve eğitim veren kişinin bu grup üzerinde daha derin bir etki oluşturduğunu açıkça ortaya koymaktadır. Eğitim veren kişi, eğitiminin içeriği, katılımcılarına yaklaşım biçimi ve uyguladığı metodolojiler ile bu grubun daha güçlü bir dönüşüm yaşamasını sağlamış, böylece toplumsal eşitlik alanında önemli bir farkındalık gelişimi oluşturmuştur.

¹³ Bu değişimler, ankete katılan öğretmenlerden proje sonrası sınıf içi uygulama yaptığını söyleyen öğretmenlerin cevapları üzerinden değerlendirilmiştir.

Şekil 18 Kısmi Zamanlı Eğitimciler İçin En Önemli Kazanımlar

Kısmi zamanlı eğitimcilerde de en önemli değişimi sıralama sorusu sorulmuştur. Bu bağlamda, kısmi zamanlı eğitimciler için de ağırlıklı ortalama yöntemi kullanılarak hesaplamalar yapılmıştır. Hesaplamalar sonucunda, kısmi zamanlı eğitimcilerin, **“Eşitlikçi ve barışçıl sınıf ortamı oluşturma becerisi gelişimi”, “Eşitlikçi ve barışçıl bir dil geliştirme”, “Sınıf içi uygulamalarda eşitlikçi yaklaşım becerisi geliştirme”** ve **“Toplumsal rollerin eşitliği farkındalığını geliştirecek uygulamalar veya materyaller oluşturma isteği”** değişimlerini aynı derecede önemli buldukları ve bu değişimlerin 1. sırada yer aldığı görülmüştür. Bu bulgu, kısmi zamanlı eğitimcilerin eğitim sürecinde toplumsal eşitlik ve barışçıl yaklaşım konularına büyük önem verdiklerini ve bu becerilerdeki gelişimlerini öncelikli olarak değerlendirdiklerini göstermektedir.

Tablo 13 EşitBiz Programı Sayesinde Kısmi Zamanlı Eğitimciler Tarafından Tecrübe Edilen Değişimler

Tecrübe Edilen Değişimler	Değişimi Tecrübe Eden Katılımcıların Oranı	Değişime Atfedilen Ağırlıklı Önem (10 üzerinden)	Sınıf içi Uygulamalar Öncesi Ve Sonrası Değişimdeki Fark	Ortalama Etki Süresi (Yıl)	Özgül Ağırlık (%)
Sınıf içinde eşitlikçi davranışlar geliştirme	7/7	9,8	3,2	4	12
Eşitlikçi ve barışçıl bir dil geliştirme	7/7	9,4	3,4	4	10
Eşitlikçi ve barışçıl sınıf ortamı oluşturma becerisi	7/7	9,2	3,2	4	10
Toplumsal rollerin eşitliği ile ilgili uygulamalar veya materyaller geliştirmeyi isteği	6/7	9,0	4,2	4	10

EşitBiz Projesi kapsamında eğitimcilik yapan kısmi zamanlı eğitimcilerin değişimleri değerlendirdiklerinde:

- Tüm değişimlere yüksek önem atfettikleri, en yüksek önem derecesini ise sınıf içi eşitlikçi davranışlar geliştirmeye (9,8/10) verdikleri görülmüştür.
- Kısmi zamanlı eğitimciler, değişimlerin ortalama süresini 4 sene olarak değerlendirmişlerdir.
- Ayrıca, kendilerinin projeye katılmamaları durumunda değişimlerin gerçekleşme olasılığını (özellik ağırlık/deadweight) ise oldukça düşük olarak (%10-%12 aralığında) değerlendirmişlerdir. Bu da proje değişimlerinin tamamen EşitBiz projesi sayesinde yaşadıklarını düşündüklerini göstermektedir.

EşitBiz Projesi’nin Veliler Üzerindeki Etkileri

“Mesleki olarak elde ettiğimiz bu bilgileri, karşılaştığımız veliler ile sohbetlerimizde dile getiriyoruz. Bu değişimi onlara da aktarıyoruz.”

Batman Eğitim Katılımcısı- İdareci

“Veli kitlesi birebir iletişimde olduğumuz bir kitle olduğu için doğrudan etkilenen bir kitle olmuş oluyor.”

Batman Eğitim Katılımcısı- Anaokulu Öğretmeni

“Sohbetlerimiz ve iletişimimize bu konu sirayet ediyor. Veliler hem çocuk hem öğretmen üzerinden etkileniyor. Hemen hemen toplumun her kesimi etkileniyor. Kar topu misali 2-3 kişi başlar böyle böyle etki alanı genişler.”

Batman Eğitim Katılımcısı- Rehber Öğretmeni

EşitBiz Projesi’ne katılan öğretmenlerin farkındalık seviyelerinin artması ve tutum ve davranış değişiklikleri göstermeleri ile bu konu ile ilgili veliler ile etkileşime girdikleri anlaşılmıştır. Yine görüşülen öğretmenlerden velilere yönelik ilgili çalışmalar yapmak istediğini söyleyenler olurken, öğrencilerin bakış açılarının değişmesi ile toplumun değişimine katkı verildiğini söyleyen proje katılımcıları da olmuştur.

Velilerin Eşitlikçi ve Barışçıl İletişim Becerileri ile Eşitlikçi Tutum ve Davranışlar Geliştirmeleri ile çocuklarına yönelik eşitlikçi, onların ihtiyaç/isteklerini gözetken ebeveyn tutum ve davranışlar geliştirmeleri

Görüşmelerde öğretmenler, proje ile toplumsal rollerin eşitliği konusundaki farkındalıklarını artırarak bu bilgileri öğrencileri ve velileri ile paylaşmışlardır. Bu süreç, velilerin toplumsal roller ve kimlikler hakkında bilgi seviyelerinin artmasına katkıda bulunmuş ve aile hayatına da olumlu yansımıştır.

"Velilerime ev ziyaretleri yaptığımda, bir veli bana, "Oğluma nasıl iş yaptırırım, babası da yapmıyor ki" dedi. Ben de aksine, velime oğluna evde iş yaptırırsa ya da kendisine yardım etmesini sağlarsa, birlikte kaliteli zaman geçirebileceğini söyledim. Ayrıca, bu durumun çocuğun kardeşine karşı olan agresif tavırlarını da düzeltmesine katkı sağlayacağını belirttim. Onlar da sonrasında şöyle düşündüler: "A evet biz süreçte çocuğumuzu kendimizden uzaklaştırmışız" böylece onlar da bu sürece çocuklarını katmaya başladılar."

Kırklareli Eğitim Katılımcısı- Anaokulu Öğretmeni

"Eğitimi aldıktan hemen sonra çocuklarla toplumsal rollerin eşitliğine yönelik sohbetlerde bulunduk. Kimisi babasını, kimisi annesini şikâyet etti. Bu konuşmaların ardından ailelerden de geri dönüş aldım ve evdeki düzeni değiştirmem gerektiğini düşündüm. Çocuklar üzerinden ailelerinde yaratılacak değişimlere odaklandım. Bazı çocuklar ailelerine "Baba, kalk sen de anneme yardım et" gibi cümleler kurduklarını duydum... Evde işlerin sadece annelerin işi olmadığını, babaların da sorumluluk alması gerektiğini konuştuk. Çocuklardan ve ailelerden olumlu geri dönüşler aldım. Bu süreçte küçük ödüllendirmelerle çocukları teşvik ettim."

Kırklareli Katılımcısı- Anaokulu Öğretmeni

Bu beyanlara göre, öğretmenler vasıtasıyla çocuklarda oluşan farkındalık artışı, velilerin de toplumsal rollerin eşitliği bakış açısı geliştirmelerine katkı sağlamaktadır. Böylece veliler çocuklarına karşı daha eşitliği gözetilen tutum ve davranışlar sergileyebilmektedirler. Bu ifadeleri destekleyen beyanlar ise aşağıda görülebilir:

"WhatsApp grupları kuruyoruz, hep anneler ekli sanki bu çocuğun bakımından anneler sorumluymuş gibi. Ama benim sınıf gruplarında babalar da ekli, böylece onlar da duruma dahil oluyor. Sene sonunda anneler bana hocam ne iyi ettiniz diye geri bildirimlerde bulundu. Çünkü ikisi de aynı sorumluluğa sahip oluyor. Bir şeyi görmedi diye anneye babanın kızma ya da olumsuz geri bildirim verme şansı olmuyor."

Kırklareli Eğitim Katılımcısı- Anaokulu Öğretmeni

"Velilerime anne baba ortak katılım, ya da ayrı ayrı ikisi de gelsin diye söyleyerek, onları projelerle buluşturuyorum. Etkinliklere katılım sağlamalarını sağlıyorum. Mesela ben "Baba Bana Masal Anlat" aktivitesi ile babaları gelip masal anlatmaları için etkinlik düzenledim. Babalar geldi anlattı. Hatta bir velim bana daha önce babam hiç masal okumadı, ben de çocuğuma okumamıştım, sayenizde okudum, sağ olun demişti. Hatta bazıları artık her akşam okuyorum diye geri bildirim verdi."

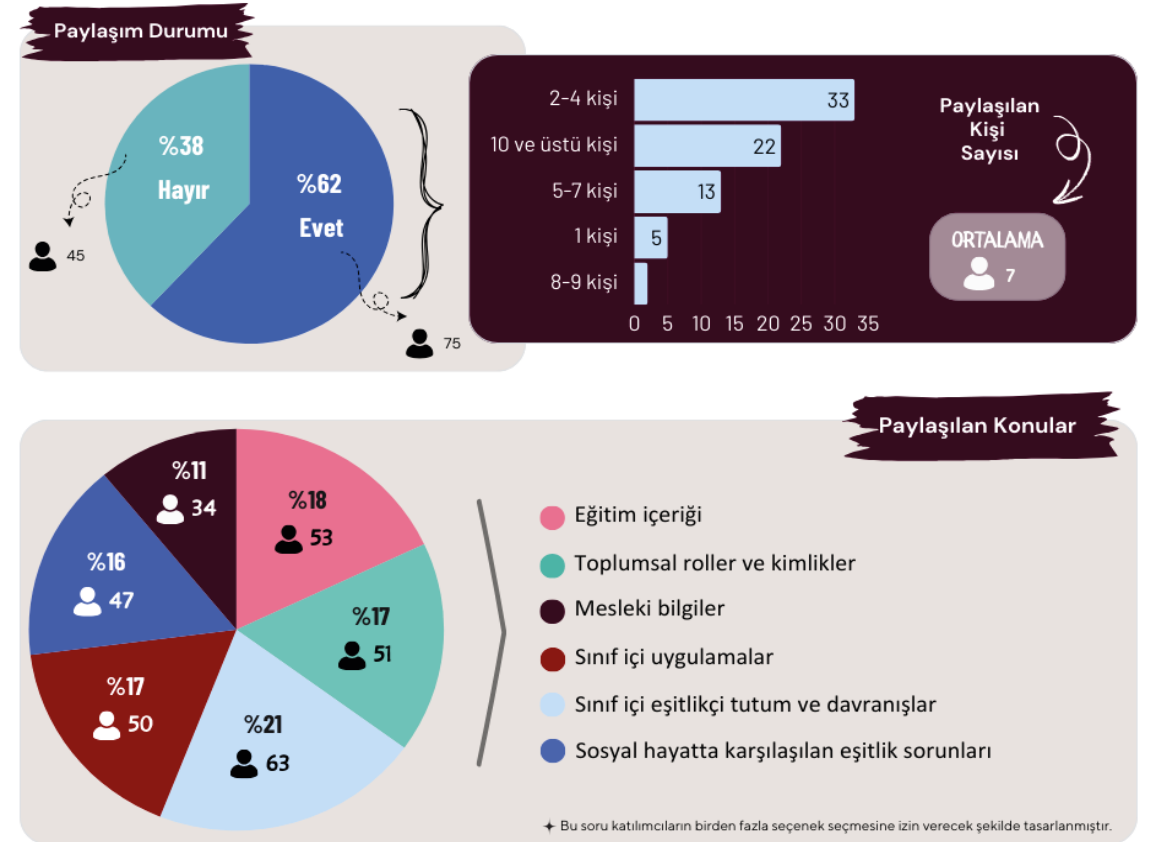
Kırklareli Eğitim Katılımcısı- Anaokulu Öğretmeni

Ayrıca öğretmenlerin görüşlerine göre, okulda toplumsal rollerin eşitliği konusunda bilgilenen çocuklar da ebeveynlerini etkileyebilmektedir. Böylelikle velilerin hem öğretmenler hem de kendi çocukları üzerinden toplumsal rollerin eşitliği bakış açısı geliştirmelerinin, çocuklarına karşı eşitliği gözetilen tutum ve davranışlar sergilemelerinin mümkün olduğu görülmüştür.

EşitBiz Projesi'nin Diğer Paydaş Grupları Üzerindeki Etkileri

Projeye katılan öğretmenlerin etkileşimde oldukları bireylere de dokundukları düşünülmektedir. Eğitimin yaygın etkisini analiz edebilmek amacıyla, etki anketine bu süreci değerlendiren sorular eklenmiştir. Bu sorular, katılımcıların eğitim içeriğini kaç kişiyle paylaştığını, hangi konulara odaklandığını ve bu paylaşımın nasıl bir etki yarattığını ölçmeyi hedeflemektedir.

Şekil 19 Öğretmenlerin Eğitim Çıktılarını Paylaşım Durumları ve Etkileri

Şekil 19'da da görüldüğü gibi 120 EşitBiz Projesi katılımcılarının 75'i EşitBiz Projesi'nin kendilerine kazandırdıklarını ortalama olarak 7 kişiyle paylaştığını belirtmiştir. Öğretmenler, sınıf içi eşitlikçi tutum ve davranışlar ve eğitim içeriğini paylaşmışlardır.

Paylaşımında bulunan öğretmenlerin, bu paylaşımların kişiler üzerinde nasıl bir etki yarattığına dair sorulara verdikleri yanıtlarda ise, çoğunlukla kişilerin farkındalıklarının arttığına dairdir. Öğretmenler, eğitim içeriğinin paylaşıldığı kişilerde toplumsal eşitlik ve roller üzerine farkındalık oluştuğunu, bireylerin bu konularda daha bilinçli hale geldiklerini belirtmişlerdir.

Örnek beyanlar aşağıdaki gibidir:

“Olumlu dönütler aldım ve almaya devam ediyorum. Özellikle velilerim erkek çocuklarına ev işlerinde sorumluluk vermeye başladılar. Çocuklarına kız-erkek ayırımı yapmadan farklı oyuncaklar almaya başladılar. Erkeklerin de yemek yapıp, ev süpürebileceğini çocuklarına yaparak yaşayarak kazandırmaya başladılar. Hemen hemen bütün velilerimde eşleri ile yaşadıkları sıkıntılar toplumsal eşitsizlikler kaynaklanan aile içi geçimsizlik ve şiddet olduğu için proje çok beğenildi ve gerçekten canı gönülden isteyerek projeyi hayata aktarabilmek adına ellerinden geleni yapıyorlar. BİZ YANDIK ÇOCUKLARIMIZ YANMASIN diyorlar.”

**Erken Çocukluk Döneminde Sosyal Gelişimin Desteklenmesi Eğitim Katılımcısı
Okul Öncesi Öğretmeni**

“Farkındalıklarını artırdığını düşünüyorum. En azından belki bundan sonra daha sorgulayıcı bakabilirler.”

**Erken Çocukluk Döneminde Sosyal Gelişimin Desteklenmesi Eğitim Katılımcısı
Okul Öncesi Öğretmeni**

“Daha önce hiç bu açıdan bakmadıklarını ve “Tabii, böyle de olabilir.” diyerek farkındalık kazandıklarını gözlemledim.”

Erken Çocukluk Döneminde Sosyal Gelişimin Desteklenmesi Eğitim Katılımcısı- İdareci

“Benim dikkatimi çeken konuların onların da dikkatini çektiğini fark ettim. Onlarla yaptığım konuşmalarda, toplum olarak hayatımızda sürekli var olan bu sosyal konuları göz ardı ettiğimizi fark ettim.”

**Temel Eğitim Döneminde Sosyal Gelişimin Desteklenmesi Eğitim Katılımcısı
Sınıf Öğretmeni**

“Aslında eşitlik düşüncesine ne kadar yakın olsalar da ya da eşitliğe inansalar da zihinlerinde kodlanmış toplumsal ayırımı fark etmelerini sağladı.”

**Erken Çocukluk Döneminde Sosyal Gelişimin Desteklenmesi Eğitim Katılımcısı
Okul Öncesi Öğretmeni**

“Uygulamak istediklerini söyleyenler oldu. Uyguladıklarında, kendilerindeki değişikliğin öğrencilerinden olumlu yansımalarını gördüklerini belirttiler. Sınıfta pozitif yönde bir ortamın oluşmaya başladığını fark etmişler.”

**Temel Eğitim Döneminde Sosyal Gelişimin Desteklenmesi Eğitim Katılımcısı
Sınıf Öğretmeni**

EşitBiz Projesi kapsamında eğitimlik yapan kısmi zamanlı eğitimlerin değişimleri değerlendirdiklerinde:

- Tüm değişimlere yüksek önem atfettikleri, en yüksek önem derecesini ise sınıf içi eşitlikçi davranışlar geliştirmeye (9,8/10) verdikleri görülmüştür.
- Kısmi zamanlı eğitimler, değişimlerin ortalama süresini 4 sene olarak değerlendirmişlerdir.
- Ayrıca, kendilerinin projeye katılmamaları durumunda değişimlerin gerçekleşme olasılığını (özgül ağırlık/deadweight) ise oldukça düşük olarak (%10-%12 aralığında) değerlendirmişlerdir. Bu da proje değişimlerinin tamamen EşitBiz projesi sayesinde yaşadıklarını düşündüklerini göstermektedir.

EşitBiz Projesi’nin Veliler Üzerindeki Etkileri

“Mesleki olarak elde ettiğimiz bu bilgileri, karşılaştığımız veliler ile sohbetlerimizde dile getiriyoruz. Bu değişimi onlara da aktarıyoruz.”

Batman Eğitim Katılımcısı- İdareci

“Veli kitlesi birebir iletişimde olduğumuz bir kitle olduğu için doğrudan etkilenen bir kitle olmuş oluyor.”

Batman Eğitim Katılımcısı- Anaokulu Öğretmeni

“Sohbetlerimiz ve iletişimimize bu konu sirayet ediyor. Veliler hem çocuk hem öğretmen üzerinden etkileniyor. Hemen hemen toplumun her kesimi etkileniyor. Kar topu misali 2-3 kişi başlar böyle böyle etki alanı genişler.”

Batman Eğitim Katılımcısı- Rehber Öğretmeni

EşitBiz Projesi’ne katılan öğretmenlerin farkındalık seviyelerinin artması ve tutum ve davranış değişiklikleri göstermeleri ile bu konu ile ilgili veliler ile etkileşime girdikleri anlaşılmıştır. Yine görüşülen öğretmenlerden velilere yönelik ilgili çalışmalar yapmak istediğini söyleyenler olurken, öğrencilerin bakış açılarının değişmesi ile toplumun değişimine katkı verildiğini söyleyen proje katılımcıları da olmuştur.

Velilerin Eşitlikçi ve Barışçıl İletişim Becerileri ile Eşitlikçi Tutum ve Davranışlar Geliştirmeleri ile çocuklarına yönelik eşitlikçi, onların ihtiyaç/isteklerini gözetken ebeveyn tutum ve davranışlar geliştirmeleri

Görüşmelerde öğretmenler, proje ile toplumsal rollerin eşitliği konusundaki farkındalıklarını artırarak bu bilgileri öğrencileri ve velileri ile paylaşmışlardır. Bu süreç, velilerin toplumsal roller ve kimlikler hakkında bilgi seviyelerinin artmasına katkıda bulunmuş ve aile hayatına da olumlu yansımıştır.

Sabitleme Yöntemi ile Değişimlerin Parasal Değerlerinin Hesaplanması ve Kesintiler

Bir projenin etkilerini değerlendirmek için, pek çok farklı değerlendirme tekniği kullanılabilir. Bu çalışmada tüketici tercihlerinin satın alma davranışları aracılığıyla belirlenmesi yoluyla ürüne ya da hizmete verilen değer tespit edilmesinde kullanılabilecek Açıklanmış Tercihler Teorisi (Revealed Preference Theory), faydalanıcıların değişime yönelik ödeme istekliliğine (willingness to pay) hassas bir şekilde yaklaşabilmek amacı ile esas alınmıştır.

Açıklanmış Tercihler yaklaşımı, insanların mal veya hizmetlere yönelik tercihlerini piyasa üretimi ve tüketimi yoluyla nasıl ortaya koyduklarını ve bu mallara (açık veya örtük olarak) verilen fiyatları inceler. Böylelikle değişimleri değerlemek amacıyla, benzer bir değişim sağlayabilecek mal veya hizmetlerle kıyaslama yapılabilir.

Sabitleme (Anchoring) ise farklı değişimlerin karşılaştırmalı finansal değerlerini bulmayı sağlayan bir SROI hesaplama yöntemidir. Bu yöntemde, projeden kaynaklandığı tespit edilen ve ölçülen bir değişimin finansal değeri doğrudan faydalanıcılara bu değişim için değer biçtilerle ya da 'Bir faydalanıcı bu projeye katılmadan bu değişimi nasıl tecrübe edebilir?' sorusuna yanıt verilerek belirlenebilmektedir. İlgili değişim için belirlenen bu temsili değer (proxy) bir referans noktası teşkil eder ve faydalanıcılar tarafından değişimlere atfedilen ağırlıklı önem oranları gözetilerek tüm değişimlerin değerleri hesaplanır.

Erken Çocukluk Döneminde ve Temel Eğitim Döneminde Sosyal Gelişimin Desteklenmesi Eğitimlerine Katılmış Öğretmenler için Sabitleme Değeri

Eğitim programlarına katılan öğretmenlerin tecrübe ettiği 'eşitlikçi ve barışçıl bir dil geliştirme' değişimi, öğretmenler tarafından en fazla deneyimlenen, en önemli değer olarak görülmesi ve biçilen yaklaşık değer piyasa araştırması yapılarak bulunmasının mümkün olması nedeniyle referans değişim (anchoring outcome) olarak seçilmiştir.

Eğitimler 1 tam gün (6 saat) sürmektedir. Bir öğretmenin- projeden bağımsız olarak- 6 saatlik cinsiyet eşitliği eğitimi alması durumunda, eşitlikçi ve barışçıl bir dil gelişimi değişimini benzer bir oranda tecrübe edebileceği varsayımıyla, değişimin temsili finansal değeri aşağıdaki gibidir:

$Anchor_{\text{Eğitim alan öğretmenler}} = (2024 \text{ yılı toplumsal cinsiyet eşitliği eğitimi ortalama saatlik ücreti}) * (\text{Projede alınan eğitimin toplam süresi})$

Tüketici tercihlerinin satın alma davranışları aracılığıyla belirlenmesi yoluyla ürüne ya da hizmete verilen değer tespit edilmesinde kullanılabilecek Açıklanmış Tercihler Teorisi'ne (Revealed Preference Theory) uygun olarak, faydalanıcılarının bu değişime yönelik ödeme istekliliğine (willingness to pay) daha hassas bir şekilde yaklaşılabilmesi için SROI çalışmasının yürütüldüğü 2024 yılında verilen toplumsal cinsiyet eşitliği eğitimlerinin ücretleri araştırılarak saatlik ücretler hesaplanmış ve bu ücretlerin ortalaması alınmıştır.

Hesaplama TED Üniversitesinin Sürekli Eğitim Merkezi'nde verilen Çalışma Hayatında Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Eğitimi¹⁴ (çevrimiçi 6 saat; 7215 TL); İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Sürekli Eğitim Merkezi'nin İş Hayatında Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Eğitimi¹⁵ (yüz yüze 16 saat; 15.000 TL) ve Manisa Celal Bayar Sürekli Eğitim Araştırma ve Uygulama Merkezi tarafından verilen İş Hayatında Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Eğitimi¹⁶ (yüz yüze 8 saat; 1500 TL) kullanılmıştır.

2024 TCE Eğitimlerinin ortalama saatlik ücreti = $[(7215/6) + (15000/16) + 1500/8] / 3 = 776 \text{ TL}$

2024 yılı EşitBiz Projesi kapsamında verilen eğitimler ile 'eşitlikçi ve barışçıl bir dil geliştirme' değişimini tecrübe eden her bir öğretmen için bu değişimin temsili parasal karşılığı ve sabitleme (anchor) değeri aşağıdaki gibidir:

$Anchor_{\text{Eğitim alan öğretmenler}} = (\text{Toplumsal cinsiyet eşitliği eğitimi ortalama saatlik ücreti}) * (\text{Projede alınan eğitimin toplam süresi}) = (776 \text{ TL/sa}) * (6 \text{ sa}) = 4655 \text{ TL}$

Mentorluk Programına Katılan Öğretmenler için Sabitleme Değeri

Mentorluk Programına katılan öğretmenler için "toplumsal rollerin eşitliğine yönelik sınıf içi uygulamalar veya materyaller geliştirme isteği" değişimi, programın içeriğine uygun olması ve değişime biçilen yaklaşık değer piyasa araştırması yapılarak bulunmasının mümkün olması nedeniyle referans değişim (anchoring outcome) olarak seçilmiştir. EşitBiz Mentorluk Programı'na katılan öğretmenler 2 hafta boyunca toplam 12 saatlik mentorluk almışlardır. Bir öğretmenin – mentorluk programından bağımsız olarak- 12 saatlik mentorluğa erişimi durumunda "toplumsal rollerin eşitliğine yönelik sınıf içi uygulamalar veya materyaller geliştirme isteği" değişimini benzer bir oranda tecrübe edebileceği varsayımıyla, değişimin temsili parasal değeri aşağıdaki gibi formüle edilmiştir:

$Anchor_{\text{Mentorluk Programına katılan öğretmenler}} = (2024 \text{ yılı bir saatlik mentorluk ücreti}) * (\text{Projedeki toplam mentorluk saati})$

Hesaplama mentorluk ücreti olarak; Millî Eğitim Bakanlığı'nın belirlediği ek ders ücreti¹⁷ (125₺/saat) düşünülmüş, öte yandan bu meblağın uzmanlık gerektiren bir mentorluk süreçlerine göre düşük kalabileceği nedeni ile hem kamu hem de piyasa değerlerini dikkate alarak dengeli bir değerlendirme yapmak istenmiştir. Mentorluk ücretleri için Koçlook¹⁸ ve Armut¹⁹ sitelerindeki saatlik mentorluk ücretlerinin ortalaması alınmıştır.

$Anchor_{\text{Mentorluk Programına katılan öğretmenler}} = (\text{MEB ek ders ücreti} + \text{bir saatlik piyasa mentorluk ücretinin alt sınırı}) / 2 * (\text{Projedeki toplam mentorluk saati})$

Saatlik piyasa mentorluk ücretinin alt sınırı = $[1000 \text{ TL} + 750 \text{ TL}] / 2 = 875 \text{ TL}$

Mentorluk ortalama saatlik ücreti: $[125 \text{ TL} + 875 \text{ TL}] / 2 = 500 \text{ TL}$

Bu formüle göre:

$Anchor_{\text{Mentorluk Programına katılan öğretmenler}} = (500 \text{ TL}) * (12) = 6000 \text{ TL}$

¹⁴<https://sem.tedu.edu.tr/course/calisma-hayatinda-toplumsal-cinsiyet-esitligi-egitimi-1>

¹⁵<https://sem.iuc.edu.tr/egitimlerimiz/is-hayatinda-toplumsal-cinsiyet-esitligi-egitimi/>

¹⁶<https://cbusem.cbu.edu.tr/course/is-hayatinda-toplumsal-cinsiyet-esitligi-egitimi>

¹⁷<https://gazetememur.com/maas-verileri/2024-yili-ogretmenlerin-ek-ders>

¹⁸<https://www.koclook.net/uye/ertay-ormen-4105>

¹⁹https://armut.com/fiyatlari/istanbul-mentor_53493_34

Kısmi Zamanlı Eğitimciler için Sabitleme Değeri

EşitBiz Projesi kapsamında 2024 yılında toplam 28 kısmi zamanlı eğitimci görev almış, bu eğitimciler hem projede eğitim vermiş hem de sonrasında mentorluk yapmışlardır. Bu grup, 2.5 günlük eğitimci eğitimi sonrası göreve başlamışlar, yapılan görüşmelerde de bu eğitimci eğitimi ile beraber onlarda da algı ve davranış değişiklikleri olduğu gözlemlenmiştir.

Kısmi zamanlı eğitimciler için öğretmenler için alınan “eşitlikçi ve barışçıl bir dil geliştirme” referans değişim (anchoring outcome) olarak alınmıştır.

Bu grubun 2,5 kat daha uzun ve eğitimci eğitimi içerikli bir eğitim almaları nedeni ile bu grup için hesaplamalarda piyasadaki TCE eğitimlerinin ortalamaları ile öğretmenler için verilen eğitimci eğitimlerinin ortalamalarını beraber ele alınmış, bu iki grup eğitim maliyetlerinin ortalaması kullanılmıştır.

$$\text{Anchor}_{\text{Kısmi Zamanlı Eğitimciler}} = (2024 \text{ TCE Eğitimlerinin ortalama saatlik ücreti} + 2024 \text{ Eğitimci Eğitimlerinin ortalama saati}) * (\text{Projedeki toplam eğitimci eğitim saati})$$

2024 TCE Eğitimlerinin ortalama saatlik ücreti, öğretmenler için 776 TL olarak yukarıda belirlenmiştir.

Eğitimci Eğitimi ortalama saat ücreti hesaplamasında KTO Karatay Üniversitesinin Karsen İktisadi İşletmesi'nin Eğitimci Eğitimi²⁰ (çevrimiçi 60 saat; 2099 TL); İstanbul Boğaziçi Enstitüsü'nün Eğitimci Eğitimi²¹ (çevrimiçi 19 saat; 1299 TL) ve Anka Eğitim Merkezi tarafından verilen Eğitimci Eğitimi²² (çevrimiçi 45 saat; 1700 TL) kullanılmıştır.

2024 Eğitimci Eğitimlerinin ortalama saatlik ücreti = $[(2099/60) + (1299/19) + 1700/45] / 3 = 140,81 \text{ TL}$
$$\text{Anchor}_{\text{Kısmi Zamanlı Eğitimciler}} = (776 \text{ TL} + 140,81 \text{ TL}) * (15) = 13.755 \text{ TL}$$

Öğrenciler için Sabitleme Değeri

Öğrencilere yönelik bir faaliyet tasarlanmamasına rağmen öğretmenlerin sınıf uygulamalarından etkilenen birincil paydaş grubu olmalarından ötürü öğrencilerin de SROI hesaplamasına dahil edilmesine karar verilmiştir. Öğrenciler için “toplumsal rollerin eşitliği algısının gelişmesi” değişimi, referans değişim (anchoring outcome) olarak seçilmiştir.

Öğrencilerin doğrudan toplumsal roller ile ilgili eğitim almalarından dolayı onların deneyimledikleri değişimini hesaplarken doğrudan eğitim maliyetini almak yerine, öğretmenlerin aktarımlarından doğan dolaylı bir değerlendirme yapılmıştır. Öğretmenler eğitim aldıktan sonra bunu sınıflarında uygulayarak öğrencilerin algılarında değişim yarattıkları düşünüldüğünde, öğretmen başına düşen öğrenci maliyetini hesaplanması düşünülmüş, öğrencilerin yaşadığı değişim bu bağlamda aşağıdaki gibi formüle edilmiştir:

$$\text{Anchor}_{\text{Projeye katılan öğretmenin öğrencileri}} = (\text{Bir öğretmenin eğitim/mentorluk maliyeti}) / (\text{Projeye katılmış öğretmenin 2024 yılında sınıfındaki ortalama öğrenci sayısı})^{23}$$

Öğretmenler için sabitleme değeri belirlenirken 2024 yılında verilen toplumsal cinsiyet eşitliği

²⁰<https://karsen.karatay.edu.tr/egitimcinin-egitimi-sertifika-programi>

²¹<https://sem.iuc.edu.tr/egitimlerimiz/is-hayatinda-toplumsal-cinsiyet-esitligi-egitimi/>

²²<https://onlineanka.com/kurs/detay/egitimcinin-egitimi>

²³Bu rakam, ankete katılan 120 öğretmenin anketteki “2024 yılı öğrenci sayınıza” sorusuna gelen cevapların ortalaması alınarak bulunmuştur.

eğitimlerinin (TCE) ücretleri araştırılmış, saatlik ücretler hesaplanmış ve bu ücretlerin ortalaması alınarak, bir öğretmen için eğitimin maliyet hesaplanmıştır:

TCE Eğitimlerinin ortalama saatlik ücreti = $[(7215/6) + (15000/16) + 1500/8] / 3 = 776 \text{ TL}$, 6 saatlik eğitimin maliyeti = 4655 TL

Öğrenci sayısı ise ankete gelen cevapların ortalaması alınarak 28 olarak bulunmuştur.

$$\text{Anchor}_{\text{Eğitime katılan öğretmenlerin öğrencileri}} = 4655/28 = 166,25 \text{ TL}$$

Mentorluğa katılan öğretmenler maliyeti $[\text{Anchor}] * (\text{Mentorluk Programına katılan öğretmenler}) = (500 \text{ TL}) * (12) = 6000 \text{ TL}$.

$$\text{Anchor}_{\text{Mentorluğa katılan öğretmenlerin öğrencileri}} = 6000/28 = 214,28 \text{ TL}$$

İskonto Oranı (Discount Rate), gelecekteki maliyet ve kazançları güncel değerlerine indirmek için kullanılan faiz oranıdır. Bu çalışmada iskonto oranı, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından belirlenen reeskont iskonto oranı referans alınarak belirlenmiştir. EşitBiz Projesinin 2024’de gerçekleştirilen faaliyetlerinden kaynaklanan değişimleri için de paydaşlar ortalama 4 senelik bir etki süresi belirlediklerinden aynı oran 4 senelik oranlar kullanılmıştır.

$$\text{İskonto oranı}^{24} = \{ \text{Aralık 2024 \% TÜFE} + \text{Aralık 2023 \% TÜFE} + \text{Aralık 2022 \% TÜFE} + (\text{Aralık 2021 \% TÜFE}) \} / 4 = \{ (\%44,38) + (\%64,77) + (\%64,27) + (\%36,08) \} / 4 = \%52,37$$

²⁴<https://data.tuik.gov.tr/>

EşitBiz Projesi'nin SROI Oranı

SROI çalışmasının son aşamasında, EşitBiz Projesi ile yaratılan sosyal değer ve bu değerın GarantiBBVA ve ÖRAV tarafından yapılan yatırımlara oranlanması yoluyla projenin SROI oranı hesaplanmıştır. Aşağıdaki tabloda paydaş gruplarının 2024 yılı proje faaliyetleri yolu ile tecrübe ettiği değişimlere, paydaş grupları özelinde her bir değişimin TL bazında etki skorlarına, değişimlerin TL bazlı toplam etki skorlarına ve sosyal geri dönüşü (SROI) oranına yer verilmiştir.

Bu ölçümler, proje faaliyetleri ve faaliyetler sonucunda paydaşlarda yaratılan değişimlerin ışığında ilerleyen dönemde projenin etkisinin optimize edilmesi için bir rehber niteliğindedir.

Tablo 14 EşitBiz Projesi Paydaşlarının Deneyimlediği Değişimler ve Yaratılan Etki Değeri

Paydaşlar	Deneyimlenen Değişimler	Paydaşlar Tarafından Değişime Atfedilen Önem	Toplam Etki Değeri (TL)
Erken Çocukluk Döneminde Sosyal Gelişimin Desteklenmesi Eğitimine Katılmış Öğretmenler (n=591)	Sınıf içinde eşitlikçi davranışlar geliştirme	9.2	1,303,402.69
	Eşitlikçi ve barışçıl bir dil geliştirme	9.7	1,404,152.82
	Eşitlikçi ve barışçıl sınıf ortamı oluşturma becerisinin gelişmesi	9.5	1,310,946.38
	Toplumsal rollerin eşitliğine yönelik sınıf içi uygulamalar veya materyaller geliştirme isteği	9.5	1,426,941.54
Temel Eğitim Döneminde Sosyal Gelişimin Desteklenmesi Eğitimine Katılmış Öğretmenler (n=483)	Sınıf içinde eşitlikçi davranışlar geliştirme	9	917,190.82
	Eşitlikçi ve barışçıl bir dil geliştirme	8.9	979,357.50
	Eşitlikçi ve barışçıl sınıf ortamı oluşturma becerisinin gelişmesi	9.1	909,523.61
	Toplumsal rollerin eşitliğine yönelik sınıf içi uygulamalar veya materyaller geliştirme isteği	9.1	748,025.29
Mentorluk Programına Katılmış Öğretmenler (n=158)	Sınıf içinde eşitlikçi davranışlar geliştirme	9.3	550,501.88
	Eşitlikçi ve barışçıl bir dil geliştirme	8.9	540,675.00
	Eşitlikçi ve barışçıl sınıf ortamı oluşturma becerisinin gelişmesi	9.4	555,557.63
	Toplumsal rollerin eşitliğine yönelik sınıf içi uygulamalar veya materyaller geliştirme isteği	9.6	603,288.00
Kısmi Zamanlı Eğitimciler (n=28)	Sınıf içinde eşitlikçi davranışlar geliştirme	9.8	275,609.46
	Eşitlikçi ve barışçıl bir dil geliştirme	9.4	311,963.40
	Eşitlikçi ve barışçıl sınıf ortamı oluşturma becerisinin gelişmesi	9.2	305,325.88
	Toplumsal rollerin eşitliğine yönelik sınıf içi uygulamalar veya materyaller geliştirme isteği	9	256,018.60
Eğitim alan Öğretmenlerin Öğrencileri (n=15699)	Toplumsal rollerin eşitliği algısının gelişmesi	9.6	1,720,449.60
	Toplumsal rollerin eşitliğine dayalı öz güveninin artması (cinsiyetçi bakış açısından özgürleşmeleri ve kendilerini daha iyi ifade etmeleri)	9.7	1,526,198.94
Mentorluk alan Öğretmenlerin Öğrencileri (n=3792)	Toplumsal rollerin eşitliği algısının gelişmesi	9.4	346,439.33
	Toplumsal rollerin eşitliğine dayalı öz güveninin artması (cinsiyetçi bakış açısından özgürleşmeleri ve kendilerini daha iyi ifade etmeleri)	9.4	311,725.97
	Toplam Etki Değeri		16,303,294.33
	Toplam Yatırım Maliyeti		2,652,324.00
	EşitBiz Projesi SROI Oranı		8.05

Duyarlılık Analizleri

SROI metodolojisinin 5. İlkesi olan "Aşırı İddialardan Kaçınmak" doğrultusunda, EşitBiz Projesi SROI hesaplamasının sağlamlığını (robustness) değerlendirmek amacıyla kullanılmıştır. Düşük atıf (attribution) ve yer değiştirme (displacement) değerleri ile değişimlerin uzun süresi göz önünde bulundurularak, alternatif senaryolar ile bulguların güvenilirliğini test edilmiştir. Analiz kapsamında, parasal değerler, yer değiştirme ve süre gibi temel faktörlerin yanı sıra potansiyel bir olumsuz sonucun dahil edildiği dört alternatif senaryo incelenmiştir:

Senaryo 1 – Yer değiştirme (displacement) değerlerinin artırıldığı senaryo

Yer değiştirme, paydaş grubu için yaratılan bir değişimin, beklenmedik bir şekilde başka bir grubun elde ettiği faydanın yerini almasını ifade eder. Yer değiştirme, bir faaliyetin diğer paydaşlar için istenmeyen değişimler yaratma olasılığını da dikkate alır. Bu senaryoda, duyarlılığı test etmek amacıyla öğretmen grubu için tüm değişimlerin yer değiştirme oranı %0 yerine %30 olarak belirlenmiştir.

Senaryo 2 – Atıf (attribution) değerlerinin artırıldığı senaryo

Atıf, bir değişimin ne oranda incelenen kuruluşun faaliyetinin veya müdahalesinin sonucu olduğunun ve ne oranda diğer kuruluşlardan veya müdahalelerden kaynaklandığının değerlendirilmesidir. Öğretmenlerin değişimler için verdiği atıf oranları %10 ila %20 arasında değişmektedir. Bu senaryoda, duyarlılığı test etmek amacıyla öğretmenlerin tüm değişimleri için atıf oranı %50 olarak belirlenmiştir.

Senaryo 3 – Tüm paydaş gruplarının tüm değişimleri için değişim sürelerinin (duration) 1 yıl azaltılması

SROI analizinde, paydaşların sonuçların süresini 3 ila 4 yıl olarak değerledikleri görülmüştür. Aşırı iddialardan kaçınmak veya olumlu yanlılığı en aza indirmek amacıyla, tüm paydaşlar için tüm çıktılar bir yıl azaltılmıştır.

Senaryo 4 –Tüm paydaş gruplarının tüm değişimleri için belirlenmiş parasal değerlerinin %30 azaltılması

Bu senaryo, yüksek parasal değerlerin azaltılmasının fark yaratıp yaratmadığını görmek amacıyla uygulanmıştır. Duyarlılık testi için tüm parasal değerler %30 oranında azaltılmıştır.

Tablo 15 EşitBiz Projesi SROI Analizi için Duyarlılık Testleri

Senaryolar	Açıklama	SROI Oranı	Düzeltilmiş SROI Oranı	Fark
Senaryo 1	Öğretmen değişimleri için yer değiştirme değerinin %30 olarak belirlendiği senaryo	8,05	6,06	1,99
Senaryo 2	Öğretmen değişimleri için atıf değerinin %50 olarak belirlendiği senaryo	8,05	5,17	2,88
Senaryo 3	Tüm paydaş gruplarının tüm değişimlerinin sürelerinin 1 yıl azaltılması	8,05	7,33	0,72
Senaryo 4	Tüm paydaş grupları için belirlenen tüm değişimlerin parasal değerlerinin %30 olarak azaltıldığı senaryo	8,05	5,63	2,42

Yapılan analizler, SROI hesaplamasında farklı varsayımlar veya değerlendirmeler kullanmanın sosyal getiri oranı üzerinde değişken etkilere yol açabileceğini göstermektedir. Duyarlılık testleri, değişimlere atfedilen parasal değerlerin, yer değiştirme ve atıf değerlerinin sosyal getiri oranı üzerinde önemli etkilere sahip olduğunu ortaya koymuştur. Bu nedenle, gelecekte yapılacak değerlendirmelerde yer değiştirme ve atıf üzerine verilerinin daha detaylı toplanması tavsiye edilmektedir. Görüşmelerde eğitimci ve öğretmenlere projenin gelişmesi için neler yapılabileceği sorulmuş, bu kişilerin projeyi kendi perspektiflerinden değerlendirilmeleri istenmiştir. Gelen cevaplar sınıflandırılarak ilerleyen paragraflarda sunulmaktadır.

Öneriler

SROI'nin 8. İlkesi: Yanıtlayıcı Olma, SROI analizi verilerinin sürekli iyileştirme için kullanılmasının önemini vurgular. Diğer bir deyişle, SROI analizi ile amaç yalnızca sosyal değeri ölçmekle değil, aynı zamanda paydaşlar için sonuçları iyileştirmek için elde edilen bulgulara göre de aksiyonlar almayı sağlamaktır.

Proje yönetimi bu araştırmadan stratejik, taktik ve operasyonel düzeylerde karar alma süreçlerine rehberlik etmesi açısından faydalanabilir. Bu çalışma, projenin öğretmenlerde ve onların aracılığıyla öğrenci ve velilerde toplumsal rollerin eşitliği algısını yaymak, bu grupların eşitliği gözeten davranışlar geliştirmeleri ile daha kapsayıcı bir toplum için etkisini derinleştirmesine ve gelecekte sürekli iyileştirme sağlamasına yardımcı olabilir. Ayrıca, bu rapor Türkiye'deki diğer toplumsal rollerin eşitliği odaklı projeler için kendi sosyal etkilerini takip etmeleri ve şeffaf bir şekilde raporlamaları açısından bir içgörü ve ilham kaynağı olabilir.

Bunun yanı sıra, hazırlanan veri toplama araçları programın gelecekteki dönemlerinde de kullanılabilir ve böylece sosyal etki yönetimi kapasitesinin artırılmasına katkı sağlayabilir. Sosyal etkinin ölçülmesi yönünde atılan bu adım, izleme ve değerlendirme kapasitesinin oluşturulmasına ilham verebilir. Gelecekte sosyal etkinin geliştirilmesi ve daha kapsamlı bir şekilde yapılabilmesi için aşağıdaki konular üzerinde çalışılabilir:

- SROI analizi eğitim süreci ve eğitimin ulaştığı kişi sayısı arttıkça ortaya çıkan sosyal değer de arttığını ortaya koymuştur. Çalışmada en fazla sayıda öğretmene ulaşılan (n=501) Erken Çocukluk Döneminde Sosyal Gelişimin Desteklenmesi Eğitimi yaratılan toplam değer de katılan öğretmen sayısı nedeni ile öne çıkmıştır (5.445.443 TL). Yapılan görüşmelerde de **davranış değişikliklerinin sürdürülebilirliği için eğitimin belirli aralıklarla, öğrenilenlerin tekrarı olacak şekilde verilmesi veya eğitim süresinin uzatılması** talepleri dikkat çekmiştir:

"Etkinin artırılması ve projenin sürdürülebilir olması için süregelen eğitimler olması gerekir. Modüller artırılmalı, iş hayatı toplumsal yaşama dair modüller eklenmeli. Devam etmeli eğitim ve ara hatırlatıcı eğitimler de olmalı."

"Öğretmenler, eğitim sürecinde eşitlik elçisi olarak görev alıyorlar. Bu öğretmenlerle daha fazla çalışma yapılabilir. İlk aşamada aldıkları eğitimi tamamladıktan sonra, ikinci aşamada daha geniş kapsamlı içeriklerle destekleyebiliriz. Üçüncü aşamada ise öğretmenler, kendi uygulamalarını ve etkinliklerini hazırlayıp sunabilirler."

Bu süreçte, öğretmenlerin bulundukları yerlerde gönüllü çalışmalar başlatmalarını teşvik edebiliriz. Ayrıca, kendi geliştirdikleri etkinlikleri ve uygulamaları paylaşabilecekleri bir platform oluşturabiliriz. Böylece, öğretmenler etki alanlarını genişletme fırsatı bulurlar ve eşitlikçi bir ortamı daha etkin bir şekilde oluşturabiliriz."

EşitBiz Projesi Eğitmeni- Akademik Danışman

"Eğitim süreci daha uzun bir zaman dilimini kapsayabilir, örneğin 5-6 haftalık bir program olabilir. Bu şekilde, davranışsal değişiklik hedefleyen bir süreç oluşturulabilir. Katılımcılar, her bir eğitim oturumunu aldıktan sonra bir hafta boyunca öğrendiklerini uygulama ve tecrübe etme fırsatı bulurlar. Bu yaklaşım, katılımcıların eğitimde öğrendiklerini içselleştirmelerine ve kalıcı davranış değişiklikleri geliştirmelerine yardımcı olabilir."

Batman Eğitim Katılımcısı- Rehberlik Öğretmeni

- Eğitim duyurularının daha geniş kitlelere ulaşacak şekilde planlanması, duyurulması ve pek çok farklı lokasyonda yapılması, özellikle erkek öğretmenlerin katılımının teşvik edilmesi yukarıda tartışılan öneriyi destekleyecektir. Ayrıca mentorluk sürecine devam etmeyen öğretmenler olduğu da göz önüne alındığında proje materyallerinin değişimin sürekliliğini sağlayacak yapıda geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması önerilebilir. Proje eğitim tarihlerinin dönem sonuna yakın olması, öğretmenlerin eğitim süreci sonrası mentorluğa devam etmesinde veya öğrendiklerini meslektaşları veya veliler ile paylaşımlarında bir kısıt olarak görülmüş, proje eğitim tarihlerinin organizasyonuna dikkat edilmesi de yine bir gelişim alanı olarak ele alınmıştır.

"Coğrafyanın tamamında bu eğitim yapılmalı. Toplumun her kesimiyle birlikte adım adım ilerlemesi gereken bir süreç. Bu, toplumun tamamını ilgilendiren bir süreçtir."

Kırıkkaleli Eğitim Katılımcısı- Anaokul Öğretmeni

"Düzenli geri bildirim, hedef belirleme, ağ oluşturma, teknoloji kullanımı, başarı hikayeleri, değerlendirme sık sık yapılmalı. ÖRAV eğitimleri, tüm öğretmenlere zorunlu olmalı. Öğretmenlerimizden sadece gönüllü olanlar katılıyor. Amacımız öğrenciye dokunmaksa, tüm öğretmenlerimize bu eğitim verilmeli."

Erken Çocukluk Döneminde Sosyal Gelişimin Desteklenmesi Eğitim Katılımcısı İdareci

"Eğitime katılım için okullara yazı gönderilirken, katılım her ne kadar gönüllülük esaslı olsa da kadın ve erkek öğretmen sayılarının mümkün olduğunca eşit tutulmasının (en az 1 kadın ve 1 erkek öğretmen gibi) önem arz ettiği ya da buna benzer bir bilginin, okullara gönderilen resmi yazılarda yer alması sağlanabilir."

Temel Eğitim Döneminde Sosyal Gelişimin Desteklenmesi Eğitim Katılımcısı Özel Eğitim Öğretmeni

- Eğitim içeriklerinin geliştirilmesi ve materyallerinin dijitalleşmesi hem sürdürülebilirliğe katkı sunabilir hem de kullanım kolaylığı sağlayabilir.

"Her eğitimde makaslar ve diğer malzemelerin getirilmesi külfet gibi geliyor ve her eğitimde tekrar tekrar bu kaynakların boşa kullanılmasına gerek olduğunu düşünüyorum."

EşitBiz Projesi Eğitmeni- İdareci

"Eğitimlerde çok güzel aktiviteler yapıyoruz, ancak çok fazla kâğıt israfı olduğunu düşünüyorum. Son zamanlarda sürdürülebilirlik konusuna odaklandım ve israfın önlenmesi gerektiğine inanıyorum. Kâğıtların geri dönüşüme gittiğinden eminim, ancak etkinlikler için sadece kâğıt kullanmak yerine eğitim içeriğine dijitalleşme getirilebileceğini düşünüyorum."

Düzce Eğitim Katılımcısı-Psikolojik Danışman

"Eğitimler çok güzeldi etkileyiciydi sadece Atölyeleri birden fazla seçme imkânım olsaydı iyi olurdu."

Erken Çocukluk Döneminde Sosyal Gelişimin Desteklenmesi Eğitim Katılımcısı Çocuk Gelişimi ve Eğitimi

"Daha çok örnek olay üzerinden çalışmalar yürütülebilir ve katılım sağlayan bireylerle daha çok hizmet içi eğitim faaliyetleri yürütülebilir."

Erken Çocukluk Döneminde Sosyal Gelişimin Desteklenmesi Eğitim Katılımcısı Okul Öncesi Öğretmeni

- **Eğitimlerin velileri de kapsayacak şekilde geliştirilmesi**, projenin öğretmen vasıtasıyla vurgusunu veli vasıtasıyla da güçlendirebilecek, toplumda eşitlikçi davranışlar geliştirilmesinin hızlanmasına destek olacak bir karar olacaktır.

Görüşme yürütülen illerde öğretmenlerden sadece biri velilerinin Uzmanlık Atölyesi'ne katıldığını, diğer 13 öğretmenden ise sadece biri velilerini teşvik edeceğini belirtmiş, geri kalanlar ise veli katılımının zayıf olduğunu paylaşmıştır. Velilerin katılımı dış etkenler (sosyoekonomik sebepler, zaman darlığı vb.) nedeniyle kısıtlı olurken, bu durum öğretmenlere göre geliştirebilecek bir alan olmuştur. Uzmanlık Atölyesi farklı zaman dilimlerinde yürütülebilir, farklı konuları kapsayan bir program halinde sunulabilir. Ayrıca, okullarda yüz yüze atölyeler yapılabilir, aile buluşmaları organize edilebilir.

Ayrıca veli iletişimde rehberlik edecek eğitimlerin de verilmesi talep edilmiştir. Özetle, Uzmanlık atölyesinin, velilere özel başka etkinliklerle de desteklenmesi önerilir.

"Aileleri de işin içine katılabilesek daha fazla ilerlenebilir. Sadece atölye olarak değil de zamana dağıtılmış 5-6 haftalık bir süreç olabilir."

Batman Eğitim Katılımcısı- Anaokulu Öğretmeni

"Anne babalara erişimi ortak sağlamamız lazım. WhatsApp gruplarında çoğunlukla anneler bulunuyor, babalar ise çok az. Babalar için ilgi çekici atölye çalışmaları yapılabilir ve onları da sürece dahil edebiliriz. Örneğin, "Beslenme Çantamı Babamla Hazırlıyorum" gibi etkinlikler olabilir.

Sosyal medya paylaşımları ile süreç desteklenebilir çünkü sosyal medyanın etkisi oldukça güçlü."

Kırklareli Eğitim Katılımcısı- Anaokulu Öğretmeni

- **Mentorluk sürecinin içeriği ve kazanımları, tüm eğitim katılımcıları ile paylaşılarak, mentorluğa katılımlarının sağlanması**, projenin etkisinin sürdürülebilirliğini sağlayacak önemli operasyonel bir aksiyon olabilir.

"Eğitim sonrası mentorluk sürecinde acaba benden ne isteyecekler, benden anlamlı bir şey isterse ben eğitimde gördüğüm şeyleri henüz uygulamamışken ne yapacağım ne yapabilirim, benden ne bekliyor ne kadar zamanımı alacak. Bunlar aslında korkutup katılımımızı da etkiliyor."

Batman Eğitim Katılımcısı- Anaokulu Öğretmeni

"Mentorluk programı sürdürülebilir hale getirilmeli ve deneyimli öğretmenler teşvik edilmeli ve sosyal medya ve diğer iletişim kanalları aracılığıyla daha fazla bilgi paylaşımı yapılarak tüm öğretmenlerin bu süreçten faydalanması sağlanmalıdır."

Erken Çocukluk Döneminde Sosyal Gelişimin Desteklenmesi Eğitim Katılımcısı-İdareci

Ayrıca mentorluk sürecinde "görev" kelimesi yerine daha olumlu ve katılımcıları cesaretlendirecek 'deneyim paylaşımı' gibi ifadeler kullanılması önerilen bir diğer başlık olmuştur.

Sonuç

Bu rapor, Şubat-Aralık 2024 tarihleri arasında EşitBiz Projesi faaliyetlerinin SROI analizini kapsamaktadır.

EşitBiz Projesi'nin 2024 yılına ait SROI analizi, projenin öğretmenler üzerindeki etkisini ve toplumsal rollerin eşitliği konusunun sınıf içi ve dışı davranışlarına, eğitim materyal ve tekniklerine yansımalarını açıkça ortaya koymuştur. Öğretmenler hem kendi farkındalıklarında hem de öğrenciler üzerindeki etkilerde önemli değişimler gözlemlemiş, proje kapsamında edindikleri bilgileri sınıf içi uygulamalarına yansıtmada motive olduklarını paylaşmışlardır. Ayrıca veriler, projeye katılan öğretmenlerin konu ile ilgili ön yargılarını fark etmelerini, toplumsal rollerin eşitliği ile ilgili sınıf içi kullandıkları dil ve davranışları gözden geçirmelerini sağladığını göstermiştir.

Öğretmenlerin değişimlere yüksek önem atfetmeleri, değişimleri uzun süreli olarak değerlendirmeleri, diğer kişi ve kurumların değişimlerin ortaya çıkmasında rollerinin düşük olduğunu düşünmeleri ve proje katılmasalardı herhangi bir başka değişimin yaşanma olasılığını düşük olarak değerlendirmeleri, öğretmenlerin projeyi etki düzeyi yüksek bir proje olduğunu göstermiştir. Ankete geri dönüş yapan öğretmenlerin büyük bir bölümünün (%77) daha önce benzer içerikte eğitim almamış olmaları, eğitimlerin ülkenin farklı şehirlerinde veriliyor olması, öğretmenlerin projeyi etkili bulmalarını destekler niteliktedir.

SROI oranının da 1:8,05 olarak tespit edilmesi de öğretmenlerin proje değişimlerine verdikleri önemin kanıtı olmuştur. Özellikle, öğretmenlerin sınıf içinde eşitlikçi bir dil kullanma ve toplumsal rollerin eşitliği konusunda materyal geliştirme çabaları, önemli değişim unsurları olarak değerlendirilebilir. Bununla beraber, değişimin derinliğinin en fazla Mentorluk Programı'na katılan öğretmenler grubunda tecrübe edilmesi, proje faaliyetlerinin mentorluk ile desteklenmesinin önemi de ortaya koymuştur.

Araştırma bulguları, projenin öğretmenlerin eğitim pratiklerini şekillendirmede ve uzun vadede kapsayıcı bir toplumun gelişiminde kritik bir rol oynadığını göstermektedir. Bu doğrultuda, eğitimin veli grubunu da kapsayacak şekilde genişletilmesi, eğitim ve mentorluk sürelerinin artırılması veya eğitimlerin hatırlatıcı içerikte tekrarlanması ve yüz yüze etkinliklerin daha sık düzenlenmesi projenin etkisini artırabilecek öneriler olarak öne çıkmaktadır. Ayrıca, okul yönetiminin de projeye katılmasının desteklenmesinin; okul içinde eşitlikçi bir atmosferin oluşması ve korunması, yine okul içinde ortak bir dilin oluşması açısından önem arz ettiği anlaşılmıştır.

Öte yandan öğretmenlerin yüksek önem değerlendirmeleri, projeyi olumlu yanlılıkla ile değerlendirmelerine de sebebiyet vermiş olabilir. Bu durumun etkileri, yapılan duyarlılık analizi ile azaltılmaya çalışılmıştır. Bununla beraber, bir sonraki analizde araştırmacıların bu durumu dikkatle ele alması önerilir.

Sonuç olarak, EşitBiz Projesi, eğitim yoluyla toplumsal dönüşümü teşvik eden, öğretmenlerin ve dolayısıyla öğrencilerin eşitlikçi bir dünya görüşü kazanmalarına katkıda bulunan değerli bir girişimdir. Gelecekte projenin daha fazla öğretmene ulaşması ve sürdürülebilir etkisini artırması, toplumsal cinsiyet rollerin eşitliği alanında önemli kazanımlar sağlayacaktır.

Ek 1. Proje Ekibi Görüşme Soruları

ÖRAV EŞİTBİZ PROJESİ
YÖNETİCİ ODAK GRUP SORULARI

1. SROI çalışmasına başlama sebep(ler)iniz nedir? Bu çalışmayı kimler ile paylaşmayı planlıyorsunuz?
2. Projenin amaç(lar)ı nelerdir? Bu amaçlar ile kurumunuzun amaçları size göre örtüşüyor mu? Evet ise, hangi açılardan örtüşüyor?
3. Proje paydaşlarınız kimlerdir?
Proje başladıktan sonra projeye dahil olan paydaşlarınız oldu mu?
4. Proje katılımcılarına nasıl ulaştınız?
5. Size göre proje katılımcılarınız arasında kimi özellikleriyle diğerlerinden ayrılan var mı? (Aynı demografik özelliklere sahip olma vb.)
6. Projeniz için kullandığınız kaynaklar nelerdir? Hangi kaynakları kurum içinden , hangi kaynakları kurum dışından temin ettiniz? Bunları kaydettiniz mi?
7. Proje aktiviteleri nelerdir? (Detaylı bir liste rica ediyoruz.)
8. Projenizin çıktılarını belirlediniz mi? Evet ise, bunlar nelerdir? (çıktı örneği: X sayıda Öğretmene ve veliye ulaşılması vb.)
9. Size göre, proje ile katılımcılarınızda ne gibi değişimler oldu?
10. Söz konusu değişim(ler)in gerçekleştiğini nasıl anladınız? (Size göre göstergeler nelerdi? vb.)
11. Planladığınızın dışında sonuçlar/değişimlerle karşılaştınız mı?
12. Sizce katılımcılarınızdaki değişim(ler) proje faaliyetleri ile eş zamanlı mı başladı, yoksa proje tamamlandıktan sonra mı başladı?
13. Size göre projeden elde edilen değişim/faydanın süresi ne kadardır? (Faydalanıcı bu etkiyi hangi zaman aralığında hissediyor olacak? Örn. Eğitimde öğrendiği bilginin geçerliliği ve öğrenilen bilginin kişinin yaşamına etkisi kaç ay/yıl olabilir?)
14. Söz konusu değişim(ler)in gerçekleşmesinde, katkınızı yüzde olarak nasıl değerlendirirsiniz? Varsa, proje ortaklarınızın katkısını da yüzde üzerinden değerlendiriniz. (Ayrıca sizden eğitim almasalardı, katılımcılar başka kurumlardan eğitim alarak aynı bilgi/beceriye sahip olabilirler miydi?)
15. Projelerden faydalanıcılar dışında olumlu veya olumsuz etkilenen başka kişi veya gruplar oldu mu?
16. Katılımcılar projeye katılmak için herhangi bir şeyden vazgeçmek zorunda kaldıklarını düşünüyor musunuz?
17. Bu başlıkların dışında, eklemek istediğiniz başka hususlar var mı?

Ek 2. Kısmi Zamanlı Eğitimci Görüşme Soruları

EşitBiz Projesi
Kısmi Zamanlı Eğitimci
Görüşme Soruları

Toplantı Amacının Paylaşılması

Mikado Danışmanlık olarak Garanti BBVA ve Öğretmen Akademisi Vakfı iş birliğinde gerçekleştirilen EşitBiz Projesinin sosyal etkilerini değerlendirmek için bir çalışma yürütüyoruz. Bu kapsamda sizlerin fikirlerinizi öğrenmek istiyoruz. Görüşleriniz projenin sosyal etkilerinin ortaya konulması ve gelecek planlamaları için önemli olacak. Değerli görüşleriniz için şimdiden teşekkür ederiz.

b. Tanışma

1. Adınız/Soyadınız:
2. İliniz:
3. Okulunuz:
4. Kıdeminiz:
5. Projeye ne zaman ve nasıl katıldınız?
6. Ne kadar süredir projede eğitimci yapıyorsunuz?

c. Sosyal Etki Soruları

EşitBiz Projesini nasıl anlatırsınız? (amacı vb.),

Projeden faydalanan grupları listeleyecek olsanız, kimleri sayarsınız?

Toplumsal rollerin eşitliği açısından proje katılan öğretmenlerin proje öncesi bilgi/davranış durumları ile aldıktan sonraki durumlarını karşılaştırabilir misiniz? Düşünceleriniz nelerdir?

Projenin yaratacağı farkı değerlendirmenize imkân sağlayan bir gözleminiz veya deneyiminiz oldu mu? O gözlem/deneyim üzerinden anlatır mısınız?

Kendinizi, mesleğinizdeki konumunuzu düşünecek olursak, eğitimci olarak proje sizi nasıl etkiledi?

- a. Projede edindiğiniz bilgi ve deneyimlerden hangilerini öncelikle uyguladınız?
- b. Proje ile kendiniz veya mesleğiniz ile ilgili fark ettiğiniz şeyler oldu mu?

Öğretmenler projeye katılmasalardı, ne olurdu? Kazanımları farklı seminer, proje gibi başka kaynaklardan da elde edebilirler miydi?

- a. Evet ise, bu durumun öğretmenlere herhangi bir maliyeti olur muydu?

Sonraki dönemleri düşündüğünüzde, projenin geliştirilmesi gereken yönleri hakkında neler söylersiniz?

d. Kapanış

Bu hususlar dışında paylaşmak istediğiniz herhangi bir konu var mı?

Ek 3. Öğretmen Görüşme Soruları

2024 EşitBiz Projesine Katılmış Öğretmenler Görüşme Soruları

Toplantı Amacının Paylaşılması

Mikado Danışmanlık olarak Garanti BBVA ve Öğretmen Akademisi Vakfı iş birliğinde gerçekleştirilen EşitBiz Projesinin sosyal etkilerini değerlendirmek için bir çalışma yürütüyoruz. Bu kapsamda sizlerin fikirlerinizi öğrenmek istiyoruz. Görüşleriniz projenin sosyal etkilerinin ortaya konulması ve gelecek planlamaları için önemli olacak. Değerli görüşleriniz için şimdiden teşekkür ederiz.

b. Tanışma

1. Adınız/Soyadınız:
2. Okulunuz:
3. Kıdeminiz:
4. Projeye nasıl katıldınız?
5. Daha önce TCE ile ilgili bir eğitim aldınız mı?
Evet ise, Eğitimin adı ve süresi:.....

c. Sosyal Etki Soruları

EşitBiz Projesi kapsamında aldığınız eğitimi nasıl anlatırsınız? (amacı vb.)

Eğitim öncesi ve sonrasını karşılaştırdığınızda, kendinizde bir değişim gözlemlediniz mi?

- a. Öğrencilere olan yaklaşımınız ve tutumunuz açısından eğitimi almadan önceki durumunuz ile aldıktan sonraki durumunuzu karşılaştırmanızı istesek; düşüncelerinizi anlatır mısınız?

Eğitimin yaratacağı farkı değerlendirmenize imkân sağlayan bir deneyim yaşadınız mı? O deneyimi anlatır mısınız?

- a. Kendinizi nasıl hissettiniz? Herhangi bir konu/durum için desteğe ihtiyacınız olduğunu düşündünüz mü/düşünüyor musunuz?

Sizin dışınızda eğitimin etkileyebileceği kişi/grupları listeleyecek olsanız, kimleri sayarsınız?

Eğitimde edindiğiniz bilgi ve deneyimleri uyguladınız mı? Evet ise hangilerini (öncelikle) uyguladınız?

- a. Eğitim ile kendiniz veya mesleğiniz ile ilgili fark ettiğiniz şeyler oldu mu?

Eğer eğitime katılmasaydınız, ne olurdu? Kazanımları farklı seminer, proje gibi başka kaynaklardan da elde edebilir miydiniz?

Eğitime katılmak için herhangi bir şeyden veya başka bir programa katılmaktan vazgeçmek zorunda kaldınız mı?

Sonraki dönemleri düşündüğünüzde, eğitimin geliştirilmesi gereken yönleri hakkında neler söylersiniz?

d. Kapanış

Bu hususlar dışında paylaşmak istediğiniz herhangi bir konu var mı?

Ek 4. Öğretmen Sosyal Etki Anketi

EşitBiz Projesi Sosyal Etki Anketi

Sevgili Öğretmenimiz,

ÖRAV ve Garanti BBVA'nın iş birliği ile yürütülen **EşitBiz Projesi'nin*** sosyal etkisinin ölçülmesi amacıyla bir çalışma yürütmekteyiz. Bu anket, sizlerin görüşlerini almak, projenin sosyal etkisini ortaya koymak ve gelecek dönem çalışmalarımıza veri sağlayabilmek amacıyla hazırlanmıştır. Yanıtlarınız, anket gizlilik sistemi gereği anonim şekilde sonuçlara yansıtılacaktır.

Anketin doldurulması yaklaşık **10 dakika** sürmektedir. Herhangi bir sebeple anket doldururken ayrılmak zorunda kalırsanız, **kaydet butonuna** tıklayarak verileriniz kaydedebilirsiniz. Daha sonra kaldığınız yerden devam edebilirsiniz.

Çalışmaya verdiğiniz katkı için şimdiden çok teşekkür ederiz.

EşitBiz Projesi Hakkında: *

Okul temelli 1 tam gün veya çevrimiçi 6 gün katıldığınız bu programda, öğretmenlerin öğrencilerinin sosyal gelişimini destekleyen unsurları kavramsal olarak tanımaları, toplum ve kültürün çocukların sosyal gelişimini nasıl etkilediğini fark etmeleri, bu farkındalıkla eğitim materyalleri ve öğrenme ortamlarını düzenlemeleri amaçlanmıştır. Öğrenci ve velilerin ise ön yargı karşıtı tutumlarla toplumsal hayatın nasıl zenginleşeceği konusunda farkındalık kazanmaları hedeflenmiştir. Programda Sosyal Gelişimi Destekleyici Araçlar, İdeal Öğrenme Ortamı Tasarımı, Toplumsal Roller ve Şiddetin Sosyal Gelişime Etkisi, Ön yargı Karşıtı Eğitim ve Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri gibi konulara değinilmiştir.

1. ÖRAV'ın yürüttüğü EşitBiz Projesi'ne katıldığınız yıl:

- o 2024
- o 2023
- o 2022

2. EşitBiz Projesi kapsamında katıldığınız eğitimi seçiniz.

- o Erken Çocukluk Döneminde Sosyal Gelişimin Desteklenmesi
- o Temel Eğitim Döneminde Sosyal Gelişimin Desteklenmesi

3. EşitBiz Projesi eğitimi sonrası katıldığınız diğer ÖRAV EşitBiz etkinliklerini işaretleyiniz. (Birden fazla seçeneği işaretleyebilirsiniz)

- o Eğitim sonrası başka bir ÖRAV etkinliğine katılmadım.
- o Uzman Atölyesi
- o Mentorluk Programı
- o 'İlham Veren Buluşma' Konferansı

4. EşitBiz Projesini nereden duydunuz ? (Birden fazla seçeneği işaretleyebilirsiniz)

- ☐ Meslektaşım
- ☐ Sosyal çevremden
- ☐ Diğer sosyal medya kanallarından (Facebook, Instagram, Twitter, LinkedIn)
- ☐ ÖRAV duyurularından (Sosyal medya, E-mail, web sitesi)
- ☐ Garanti BBVA duyurularından (Sosyal medya)
- ☐ MEBBİS duyurularından
- ☐ Mesleki ağlardan
- ☐ Başka ÖRAV eğitimlerine katılmış meslektaşım
- ☐ Yazılı basından
- ☐ Okul idaresinden
- ☐ ÖRAV öğretmenlerinden
- ☐ E-kampüs

5. İkamet ettiğiniz il:

6. Yaşınız:

- ☐ 20-25
- ☐ 26-31
- ☐ 32-37
- ☐ 38-43
- ☐ 44-49
- ☐ 50-55
- ☐ 55 ve üstü

7. Cinsiyetiniz:

- ☐ Kadın
- ☐ Erkek

8. Görev aldığınız okulun adı:Okulunuzun bulunduğu merkez/ilçe/köy:.....

9. Kaç senedir öğretmenlik yapmaktasınız?

- ☐ 0-12 ay
- ☐ 1-3 yıl
- ☐ 4-6 yıl
- ☐ 7-9 yıl
- ☐ 10-12 yıl
- ☐ 13-15 yıl
- ☐ 16-18 yıl
- ☐ 19 yıl ve üstü

10. Branşınız:

- ☐ Sınıf öğretmeni
- ☐ Psikolojik danışman ve rehberlik öğretmeni
- ☐ Okul öncesi öğretmeni
- ☐ Özel eğitim öğretmeni
- ☐ İngilizce öğretmeni
- ☐ Görsel sanatlar öğretmeni
- ☐ Müzik öğretmeni
- ☐ Beden eğitimi öğretmeni
- ☐ Çocuk gelişimi ve eğitimi
- ☐ Diğer

11. 2024 yılı öğrenci sayınız:

12. Herhangi bir idari göreviniz var mı?

- ☐ Evet ise, idari görevinizi belirtiniz.
- ☐ Hayır

13. EşitBiz Projesi öncesi farklı bir kurumun toplumsal rollerin eşitliği ile ilgili herhangi bir programına/eğitimine katıldınız mı?

- ☐ Evet
- ☐ Hayır
- ☐ Hatırlamıyorum

14. EşitBiz Projesi öncesi sınıfınızda toplumsal rollerin eşitliği farkındalığını geliştirmeye yönelik herhangi bir materyal/teknik kullandınız mı?

- ☐ Evet ise, bunlar nelerdir kısaca bahsediniz.
- ☐ Hayır

15. EşitBiz Projesi ile ilgili aklınıza gelen ilk 3 kelimeyi yazınız:

1.
2.
3.

Aşağıda EşitBiz Projesi'nin sizler üzerindeki etkilerini ölçmeye yönelik sorular bulunmaktadır.

16. EşitBiz Projesine katılımınız ile aşağıdaki konularda yaşadığınız değişimi işaretleyiniz.

İFADELER	5 Çok değişim oldu	4 Biraz değişim oldu	3 Az değişim oldu	2 Çok az değişim oldu	1 Hiç değişim olmadı
Toplumsal rollerin eşitliği hakkındaki farkındalığımda					
Toplumsal rollerin eşitliği hakkındaki bilgi seviyemde					
Toplumsal rollerin eşitliği hakkındaki ön yargılarımı fark etmemde					
Öğrencilere toplumsal rollerin eşitliği odaklı tutumumu fark etmemde					
Sınıf içi toplumsal rollerin eşitliği odaklı dil kullanımı farkındalığımda					
Eğitim materyallerini toplumsal rollerin eşitliği odaklı değerlendirme becerimde					
Velilerle eşitlik kavramları ile ilgili etkileşim sıklığımda					
Eşitlikçi dil kullanımı ile ilgili farkındalığımda					
Mesleki becerilerime toplumsal rollerin eşitliği bakış açısını entegre etmemde					
Toplumsal rollerin eşitliği ile ilgili meslektaşlarımdan bilgi ve deneyim kazanmamda					
Sosyal hayatımda toplumsal rollerin eşitliğine bakış açımda					
Eğitim sonrası ÖĞRENCİLERİMİN toplumsal rollerin eşitliği farkındalığında					
Eğitim sonrası ÖĞRENCİLERİMİN renkleri ve toplumsal rol algılarında					
Eğitim sonrası ÖĞRENCİLERİMİN oyun/ etkinlikler ve toplumsal rol algılarında					
Eğitim sonrası ÖĞRENCİLERİMİN sınıf arkadaşlarına karşı tutumlarında					
Eğitim sonrası ÖĞRENCİLERİMİN kendi kararlarını özgür bir şekilde vermelerinde					

17. EşitBiz Projesi 'nin size kazandırdıklarını başkaları (arkadaşlarınızla, ailenizle, meslektaşlarınızla vb.) ile paylaştınız mı?

- ☐ Evet
- ☐ Hayır

18. Kaç kişi ile paylaşımda bulundunuz?

- ☐ 1 kişi
- ☐ 2-4 kişi
- ☐ 5-7 kişi
- ☐ 8-9 kişi
- ☐ 10 kişi ve üstü

19. Hangi konuları başkaları ile paylaştınız? (Birden fazla seçeneği işaretleyebilirsiniz.)

- ☐ Sınıf içi eşitlikçi tutum ve davranışlar
- ☐ Mesleki bilgiler
- ☐ Eğitim içeriği
- ☐ Sınıf içi uygulamalar
- ☐ Toplumsal roller ve kimlikler
- ☐ Sosyal hayatta karşılaşılan eşitlik sorunları
- ☐ Diğer

20. Başkaları ile yaptığınız paylaşımlar sizce onları nasıl etkiledi? Kısaca anlatınız.

Aşağıdaki sorular, EşitBiz Projesinin etkilerini derinlemesine analiz etmeyi amaçlamaktadır. Bu kapsamda hazırlanan sorular, sizin gözünüzden her bir etkinin **önemini, gelişimini, başka program/ağ/kişilerden kaynaklanma durumunu ve ne kadar süreceğini** ortaya koymayı hedeflemektedir.

21. EşitBiz Projesine katılımınız ile toplumsal rollerin eşitliği algınızda bir değişim oldu mu?

- ☐ Toplumsal rollerin eşitliği algım gelişti.
- ☐ Toplumsal rollerin eşitliği algımda herhangi bir değişiklik olmadı.
- ☐ Toplumsal rollerin eşitliği algım olumsuz etkilendi.

22. EşitBiz Projesine katılımınız ile toplumsal rollerin eşitliği algınızda ortaya çıkan olumsuz değişimin neden(ler)ini kısaca açıklayınız.

23. Aşağıdaki noktaların hangisi/hangileri EşitBiz Projesine katılımınız ile toplumsal rollerin eşitliği algınızı geliştirmenizi sağlamıştır? (Birden fazla seçeneği işaretleyebilirsiniz.)

- ☐ Toplumsal rollerin eşitliği hakkında farkındalığımda gelişmesi
- ☐ Toplumsal rollerin eşitliği hakkında bilgi seviyemin artması
- ☐ Diğer meslektaşlarımdan bilgi ve deneyimlerini dinlemem
- ☐ Diğer

24. EşitBiz Projesine katılımınız ile ortaya çıkan toplumsal rollerin eşitliği algınızdaki bu değişim sizin için ne kadar önemlidir? (1: Hiç önemli değil, 10: çok önemli)

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

25. EşitBiz Projesine katılmadan ÖNCEKİ toplumsal rollerin eşitliği algınızı 1 en düşük 10 en yüksek olacak şekilde değerlendiriniz:

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

26. EşitBiz Projesine katıldıktan SONRAKİ toplumsal rollerin eşitliği algınızı 1 en düşük 10 en yüksek olacak şekilde değerlendiriniz:

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

27. O dönem EşitBiz Projesi dışında, toplumsal rollerin eşitliği algınızı geliştiren başka program/ağ/kişi oldu mu?

- ☐ Evet
- ☐ Hayır

28. O dönem EşitBiz Projesi dışında kim/ne toplumsal rollerin eşitliği algınızdaki değişimi sağladı? (Birden fazla seçeneği işaretleyebilirsiniz)

- ☐ Başka bir eğitim/seminer/atölye
- ☐ Meslektaşlarım
- ☐ Sosyal çevrem
- ☐ Diğer kaynaklar (kitaplar, makaleler, vb.)
- ☐ Farklı uzmanlar
- ☐ Sosyal medya
- ☐ Diğer

29. O dönem başka program/ağ/kişilerin toplumsal rollerin eşitliği algınızdaki değişime katkısını değerlendiriniz: (1: Hiç katkısı yok, 10: Çok katkısı var)

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

30. Eğer EşitBiz Projesine katılmamış olsaydınız, toplumsal rollerin eşitliği algınızdaki değişim farklı yollarla da gerçekleşebilir miydi?

- ☐ Evet
- ☐ Hayır

31. Eğer EşitBiz Projesine katılmamış olsaydınız, toplumsal rollerin eşitliği algınızda farklı yollarla gerçekleşecek değişimi değerlendiriniz: (1: Az gerçekleşirdi, 10: Tamamen gerçekleşirdi)

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

32. EşitBiz Projesinden sonra toplumsal rollerin eşitliği algınızdaki değişimin ne kadar daha devam edeceğini düşünüyorsunuz?

- ☐ 0-6 ay
- ☐ 7-12 ay
- ☐ 1-3 sene
- ☐ 4 sene ve üstü

33. EşitBiz Projesine katılımınız ile sınıf içinde eşitlikçi davranışlar geliştirdiniz mi?

- ☐ Sınıf içinde eşitlikçi davranışlar geliştirdim.
- ☐ Sınıf içi davranışlarımda herhangi bir değişiklik olmadı.
- ☐ Sınıf içi eşitlikçi davranışlarımda olumsuz değişim oldu.

34. EşitBiz Projesine katılımınız ile sınıf içindeki eşitlikçi davranışlarınızda ortaya çıkan olumsuz değişimin neden(ler)ini kısaca açıklayınız.

35. Aşağıdakilerin hangisi(leri), EşitBiz Projesine katılımınız ile sınıf içi eşitlikçi davranışlarınızın gelişimini sağlamıştır?(Birden fazla seçeneği işaretleyebilirsiniz)

- ☐ Toplumsal rollerin eşitliği hakkında bilgi seviyemin artması
- ☐ Sınıf içi kullandığım dil ile ilgili farkındalığımın artması
- ☐ Meslektaşlarımdan öğrendiklerim
- ☐ Sınıf ortamının daha eşitlikçi olması gerektiği ile ilgili farkındalığım
- ☐ Diğer

36. Sizin için EşitBiz Projesine katılımınız ile geliştirdiğiniz sınıf içinde eşitlikçi davranışlar ne kadar önemli? (1: Hiç önemli değil, 10: çok önemli)

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

37. EşitBiz Projesine katılmadan ÖNCEKİ sınıf içi eşitlikçi davranışlar geliştirme becerinizi 1 en düşük 10 en yüksek olacak şekilde değerlendiriniz:

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

38. EşitBiz Projesine katıldıktan SONRAKİ sınıf içi eşitlikçi davranışlar geliştirme becerinizi 1 en düşük 10 en yüksek olacak şekilde değerlendiriniz:

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

39. O dönem EşitBiz Projesi dışında, sınıf içi eşitlikçi davranışlar geliştirmenizi sağlayan başka program/ağ/kişi oldu mu?

- ☐ Evet
- ☐ Hayır

40. O dönem EşitBiz Projesi dışında kim/ne sınıf içi eşitlikçi davranışlar geliştirmenizi sağladı? (Birden fazla seçeneği işaretleyebilirsiniz)

- ☐ Başka bir eğitim/seminer/atölye
- ☐ Sosyal çevrem
- ☐ Meslektaşlarım
- ☐ Diğer kaynaklar (kitaplar, makaleler, vb.)
- ☐ Farklı uzmanlar

41. O dönem başka program/ağ/kişilerin sınıf içi eşitlikçi davranışlar geliştirmenize katkısını değerlendiriniz: (1: Hiç katkısı yok, 10: Çok katkısı var)

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

42. Eğer EşitBiz Projesine katılmamış olsaydınız, sınıf içi eşitlikçi davranışlarınızı farklı yollarla da geliştirebilir miydiniz?

- ☐ Evet
- ☐ Hayır

43. Eğer EşitBiz Projesi'ne katılmamış olsaydınız, sınıf içi eşitlikçi davranışlarınızın farklı yollar ile olacak gelişimini değerlendiriniz: (1: Az gerçekleşirdi, 10: Tamamen gerçekleşirdi)

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

44. EşitBiz Projesi sonrasında sınıf içi eşitlikçi davranışlarınızın ne kadar daha devam edeceğini düşünüyorsunuz?

- ☐ 0-6 ay
- ☐ 7-12 ay
- ☐ 1-3 sene
- ☐ 4 sene ve üstü

45. EşitBiz Projesine katılımınız ile eşitlikçi ve barışçıl bir dil geliştirdiniz mi?

- ☐ Eşitlikçi ve barışçıl bir dil geliştirdim.
- ☐ Eşitlikçi ve barışçıl bir dil geliştirmem ile ilgili değişiklik yaşamadım.
- ☐ Eşitlikçi ve barışçıl bir dil geliştirme becerim olumsuz etkilendi.

46. EşitBiz Projesine katılımınız ile eşitlikçi ve barışçıl bir dil geliştirme becerinizde ortaya çıkan olumsuz gelişimin neden(ler)ini kısaca açıklayınız:

47. Aşağıdakilerin hangisi/hangileri, EşitBiz Projesine katılımınız ile eşitlikçi ve barışçıl bir dil gelişiminizi sağlamıştır? (Birden fazla seçeneği işaretleyebilirsiniz)

- ☐ Toplumsal rollerin eşitliği hakkında farkındalık seviyemin artması
- ☐ Eğitim sürecindeki örnek uygulamalar
- ☐ Mentorluk sürecinde geliştirdiğim proje/çalışma
- ☐ Toplumsal rollerin eşitliği hakkında bilgi seviyemin artması
- ☐ Meslektaşlarımdan öğrendiklerim
- ☐ Sınıf ortamının daha eşitlikçi olması gerektiği hakkındaki farkındalığımdan artması
- ☐ İlham Veren Buluşma Konferansında dinlediğim örnek uygulamalar
- ☐ Diğer

48. Sizin için EşitBiz Projesine katılımınız ile geliştirdiğiniz eşitlikçi ve barışçıl bir dil ne kadar önemli? (1: Hiç önemli değil, 10: çok önemli)

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

49. EşitBiz Projesine katılmadan ÖNCEKİ eşitlikçi ve barışçıl bir dil geliştirme becerinizi en düşük 10 en yüksek olacak şekilde değerlendiriniz:

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

50. EşitBiz Projesine katılmadan SONRAKİ eşitlikçi ve barışçıl bir dil geliştirme becerinizi en düşük 10 en yüksek olacak şekilde değerlendiriniz:

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

51. O dönem EşitBiz Projesi dışında, eşitlikçi ve barışçıl bir dil geliştirmenizi sağlayan başka program/ağ/kişi oldu mu?

- ☐ Evet
- ☐ Hayır

52. O dönem EşitBiz Projesi dışında kim/ne eşitlikçi ve barışçıl bir dil geliştirmenizi sağladı? (Birden fazla seçeneği işaretleyebilirsiniz.)

- ☐ Başka bir eğitim/seminer/atölye
- ☐ Sosyal çevrem
- ☐ Meslektaşlarım
- ☐ Diğer kaynaklar (kitaplar, makaleler, vb.)
- ☐ Farklı uzmanlar

53. O dönem başka program/ağ/kişilerin eşitlikçi ve barışçıl bir dil geliştirmenize katkısını değerlendiriniz: (1: Hiç katkısı yok, 10: Çok katkısı var)

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

54. Eğer EşitBiz Projesi'ne katılmamış olsaydınız, eşitlikçi ve barışçıl bir dil geliştirme beceriniz farklı yollarla yine de gerçekleşir miydi?

- ☐ Evet
- ☐ Hayır

55. Eğer EşitBiz Projesi'ne katılmamış olsaydınız, eşitlikçi ve barışçıl bir dil geliştirme becerinizde farklı yollarla gerçekleşecek değişimi değerlendiriniz: (1: Az gerçekleşirdi, 10: Tamamen gerçekleşirdi)

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

56. EşitBiz Projesi sonrasında eşitlikçi ve barışçıl bir dil geliştirme becerinizdeki değişimin ne kadar devam edeceğini düşünüyorsunuz?

- ☐ 0-6 ay
- ☐ 7-12 ay
- ☐ 1-3 sene
- ☐ 4 sene ve üstü

57. EşitBiz Projesine katılımınız ile eşitlikçi ve barışçıl sınıf ortamı oluşturma beceriniz gelişti mi?

- ☐ Eşitlikçi ve barışçıl sınıf ortamı oluşturma becerim gelişti.
- ☐ Eşitlikçi ve barışçıl sınıf ortamı oluşturma becerimde herhangi bir değişiklik olmadı.
- ☐ Eşitlikçi ve barışçıl sınıf ortamı oluşturma becerim olumsuz etkilendi.

58. EşitBiz Projesine katılımınız ile eşitlikçi ve barışçıl sınıf ortamı oluşturma becerinizin olumsuz etkilenmesinin neden(ler)ini kısaca açıklayınız.

59. Aşağıdakilerin hangisi/hangileri EşitBiz Projesine katılımınız ile eşitlikçi ve barışçıl sınıf ortamı oluşturma becerinizdeki değişimi sağlamıştır? (Birden fazla seçeneği işaretleyebilirsiniz)

- ☐ Eğitim sürecindeki örnek uygulamalar
- ☐ Mentorluk sürecinde geliştirdiğim proje/çalışma
- ☐ Toplumsal rollerin eşitliği hakkında bilgi seviyemin artması
- ☐ Meslektaşlarımdan öğrendiklerim
- ☐ Sınıf ortamının daha eşitlikçi olması gerektiği hakkındaki farkındalığının artması
- ☐ Toplumsal rollerin eşitliği hakkında farkındalığının artması
- ☐ İlham Veren Buluşma Buluşma Konferansı'nda dinlediğim örnek uygulamalar
- ☐ Diğer

60. Sizin için EşitBiz Projesine katılımınız ile eşitlikçi ve barışçıl sınıf ortamı oluşturma becerinizde ortaya çıkan bu değişim ne kadar önemlidir? (1: Hiç önemli değil, 10: çok önemli)

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

61. EşitBiz Projesine katılmadan ÖNCEKİ eşitlikçi ve barışçıl sınıf ortamı oluşturma becerinizi 1 en düşük 10 en yüksek olacak şekilde değerlendiriniz:

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

62. EşitBiz Projesine katılmadan SONRAKİ eşitlikçi ve barışçıl sınıf ortamı oluşturma becerinizi 1 en düşük 10 en yüksek olacak şekilde değerlendiriniz:

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

63. O dönem EşitBiz Projesi dışında, eşitlikçi ve barışçıl sınıf ortamı oluşturma becerinizi geliştiren başka program/ağ/kişi oldu mu?

- ☐ Evet
- ☐ Hayır

64. O dönem EşitBiz Projesi dışında kim/ne eşitlikçi ve barışçıl sınıf ortamı oluşturma becerinizi geliştirdi? (Birden fazla seçeneği işaretleyebilirsiniz)

- ☐ Başka bir eğitim/seminer/atölye
- ☐ Sosyal çevrem
- ☐ Meslektaşlarım
- ☐ Diğer kaynaklar (kitaplar, makaleler, vb.)
- ☐ Farklı uzmanlar
- ☐ Diğer

65. O dönem başka program/ağ/kişilerin eşitlikçi ve barışçıl sınıf ortamı oluşturma becerinizin gelişimine katkısını değerlendiriniz: (1: Hiç katkısı yok, 10: Çok katkısı var)

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

66. Eğer EşitBiz Projesine katılmamış olsaydınız, eşitlikçi ve barışçıl sınıf ortamı oluşturma beceriniz farklı yollarla yine de gelişir miydi?

- ☐ Evet
- ☐ Hayır

67. Eğer EşitBiz Projesi'ne katılmamış olsaydınız, eşitlikçi ve barışçıl sınıf ortamı oluşturma becerinizde farklı yollarla gerçekleşecek değişimi değerlendiriniz: (1: Az gerçekleşirdi, 10: Tamamen gerçekleşirdi)

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

68. EşitBiz Projesi sonrasında eşitlikçi ve barışçıl sınıf ortamı oluşturma becerinizdeki gelişimin ne kadar daha devam edeceğini düşünüyorsunuz?

- ☐ 0-6 ay
- ☐ 7-12 ay
- ☐ 1-3 sene
- ☐ 4 sene ve üstü

69. EşitBiz Projesine katılımınız ile toplumsal rollerin eşitliğine yönelik sınıf içi uygulamalar veya materyaller geliştirme isteği duyduunuz mu?

- ☐ Toplumsal rollerin eşitliği ile ilgili uygulamalar veya materyaller geliştirmeyi istedim.
- ☐ Toplumsal rollerin eşitliği ile ilgili uygulamalar veya materyaller geliştirmeye dair herhangi bir isteğim olmadı.
- ☐ Toplumsal rollerin eşitliği ile ilgili uygulamalar veya materyaller oluşturma isteğim olumsuz etkilendi.

70. EşitBiz Projesine katılımınız ile toplumsal rollerin eşitliği ile ilgili uygulamalar veya materyaller geliştirme isteğinizdeki olumsuz değişimin neden(ler)ini kısaca açıklayınız:

71. Aşağıdakilerin hangisi/hangileri, EşitBiz Projesine katılımınız ile toplumsal rollerin eşitliği ile ilgili uygulamalar veya materyaller geliştirme isteğinizin ortaya çıkmasını sağlamıştır? (Birden fazla seçeneği işaretleyebilirsiniz)

- ☐ Sınıf içi materyallerde cinsiyetçi ögelerin kullanımı ile ilgili farkındalığının artması
- ☐ Toplumsal rollerin eşitliği hakkında bilgi seviyemin artması
- ☐ Sınıf içi kullandığım dil ile ilgili farkındalığının artması
- ☐ Meslektaşlarımdan öğrendiklerim
- ☐ Sınıf ortamının daha eşitlikçi olması gerektiği hakkındaki farkındalığım
- ☐ İlham Veren Buluşma Konferansı'nda dinlediğim örnek uygulamalar
- ☐ Eğitim sürecindeki örnek uygulamalar
- ☐ Mentorluk sürecinde geliştirdiğim proje/çalışma
- ☐ Diğer

72. Sizin için EşitBiz Projesine katılımınız ile ortaya çıkan toplumsal rollerin eşitliği ile ilgili uygulamalar veya materyaller geliştirme isteğiniz ne kadar önemlidir? (1: Hiç önemli değil, 10: çok önemli)

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

73. EşitBiz Projesine katılmadan ÖNCEKİ toplumsal rollerin eşitliği ile ilgili uygulamalar veya materyaller geliştirme isteğinizi 1 en düşük 10 en yüksek olacak şekilde değerlendiriniz:

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

74. EşitBiz Projesine katılmadan SONRAKİ toplumsal rollerin eşitliği ile ilgili uygulamalar veya materyaller geliştirme isteğinizi 1 en düşük 10 en yüksek olacak şekilde değerlendiriniz:

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

75. O dönem EşitBiz Projesi dışında, toplumsal rollerin eşitliği ile ilgili uygulamalar veya materyaller geliştirme isteğinizin gelişmesini sağlayan başka program/ağ/kişi oldu mu?

- ☐ Evet
- ☐ Hayır

76. O dönem EşitBiz Projesi dışında kim/ne toplumsal rollerin eşitliği ile ilgili uygulamalar veya materyaller geliştirme isteğinizi geliştirdi? (Birden fazla seçeneği işaretleyebilirsiniz)

- ☐ Başka bir eğitim/seminer/atölye
- ☐ Sosyal çevrem
- ☐ Meslektaşlarım
- ☐ Diğer kaynaklar (kitaplar, makaleler, vb.)
- ☐ Farklı uzmanlar
- ☐ Diğer

77. O dönem başka program/ağ/kişilerin toplumsal rollerin eşitliği ile ilgili uygulamalar veya materyaller geliştirme isteğinize katkısını değerlendiriniz: (1: Hiç katkısı yok, 10: Çok katkısı var)

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

78. Eğer EşitBiz Projesi'ne katılmamış olsaydınız, toplumsal rollerin eşitliği ile ilgili uygulamalar veya materyaller geliştirme isteğinizin gelişmesi farklı yollarla da yine de gerçekleşir miydi?

- ☐ Evet
- ☐ Hayır

79. Eğer EşitBiz Projesi'ne katılmamış olsaydınız, toplumsal rollerin eşitliği ile ilgili uygulamalar veya materyaller geliştirme isteğinizin farklı yollarla gerçekleşecek gelişimini değerlendiriniz: (1: Az gerçekleşirdi, 10: Tamamen gerçekleşirdi)

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

80. EşitBiz Projesi sonrasında toplumsal rollerin eşitliği ile ilgili uygulamalar veya materyaller geliştirme isteğinizin ne kadar daha devam edeceğini düşünüyorsunuz?

- ☐ 0-6 ay
- ☐ 7-12 ay
- ☐ 1-3 sene
- ☐ 4 sene ve üstü

81. EşitBiz Projesi sonrası bir idareci olarak öğretmen/veli/öğrenci ilişkilerinin veya okul yaşamının düzenlenmesine yönelik herhangi bir uygulamanız oldu mu?

- ☐ Evet
- ☐ Hayır

82. Bu uygulamalardan kısaca bahsediniz.

83. EşitBiz Projesi'nde öğrendiklerinizi daha sonra sınıfınızda uyguladınız mı?

- ☐ Evet
- ☐ Hayır

84. Hangi faaliyeti ne sıklıkla uyguladığınızı belirtiniz.

85. EşitBiz Proje sayesinde sınıf/ okul içinde toplumsal rollerin eşitliğine karşı davranışlarda azalma gözlemlediniz mi? Kısaca örnek vererek açıklayınız.

Aşağıdaki soruları **ÖĞRENCİLERİNİZİN** sınıftaki davranış ve tutumlarını göz önüne alarak cevaplandırınız.

86. EşitBiz Projesi'ne katılımınız ile **ÖĞRENCİLERİNİZDE** (toplumsal roller ve kimlikler ile ilgili farkındalıkları ile) toplumsal rollerin eşitliği algısı gelişti mi?

- ☐ Öğrencilerimde toplumsal rollerin eşitliği algısı gelişti.
- ☐ Öğrencilerimin toplumsal rollerin eşitliği algılarında herhangi bir değişiklik hissetmedim.
- ☐ Öğrencilerimin toplumsal rollerin eşitliği algıları olumsuz etkilendi.

87. EşitBiz Projesi'ne katılımınız ile **ÖĞRENCİLERİNİZİN** toplumsal rollerin eşitliği algılarında yaşanan olumsuz değişimin neden(ler)ini kısaca açıklayınız.

88. Aşağıdakilerin hangisi/hangileri, EşitBiz Projesine katılımınız ile ortaya çıkan **ÖĞRENCİLERİNİZİN** toplumsal rollerin eşitliği algılarındaki değişimi sağlamıştır? (Birden fazla seçeneği işaretleyebilirsiniz)

- ☐ Sınıf içi eşitlikçi uygulamalar
- ☐ Akranları ile olan iletişimi
- ☐ Sınıf içi dil
- ☐ Materyal kullanımı
- ☐ Öğrenme ortamının düzenlenmesi
- ☐ Öğretmen tutumu
- ☐ Veli tutumu
- ☐ Diğer

89. EşitBiz Projesine katılımınız ile Öğrencilerinizin toplumsal rollerin eşitliği algılarında oluşan bu değişim, öğrencileriniz için ne kadar önemlidir ? (1: Hiç önemli değil, 10: çok önemli)

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

90. EşitBiz Projesi'ne katılımınız **ÖNCESİ** **ÖĞRENCİLERİNİZİN** toplumsal rollerin eşitliği algılarını 1 en düşük 10 en yüksek olacak şekilde değerlendiriniz:

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

91. EşitBiz Projesi'ne katılımınız **SONRASI** **ÖĞRENCİLERİNİZİN** toplumsal rollerin eşitliği algılarını 1 en düşük 10 en yüksek olacak şekilde değerlendiriniz:

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

92. O dönem EşitBiz Projesi dışında, **ÖĞRENCİLERİNİZİN** toplumsal rollerin eşitliği algılarını geliştiren başka program/ağ/kişi oldu mu?

- ☐ Evet
- ☐ Hayır

93. O dönem EşitBiz Projesi dışında kim/ne **ÖĞRENCİLERİNİZİN** toplumsal rollerin eşitliği algılarını **OLUMLU** geliştirdi? (Birden fazla seçeneği işaretleyebilirsiniz)

- ☐ Başka bir eğitim programı
- ☐ Sınıf arkadaşları
- ☐ Aile ortamı
- ☐ Diğer

94. O dönem başka program/ağ/kişilerin **ÖĞRENCİLERİNİZİN** toplumsal rollerin eşitliği algılarının gelişimine katkısını değerlendiriniz: (1: Hiç katkısı yok, 10: Çok katkısı var)

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

95. Eğer EşitBiz Projesi'ne katılmamış olsaydınız, **ÖĞRENCİLERİNİZİN** toplumsal rollerin eşitliği algıları farklı yollarla da gelişir miydi?

- ☐ Evet
- ☐ Hayır

96. Eğer EşitBiz Projesi'ne katılmamış olsaydınız, **ÖĞRENCİLERİNİZİN** toplumsal rollerin eşitliği algılarında farklı yollarla gerçekleşecek değişimi değerlendiriniz: (1: Az gerçekleşirdi, 10: Tamamen gerçekleşirdi)

97. EşitBiz Projesi sonrasında **ÖĞRENCİLERİNİZİN** toplumsal rollerin eşitliği algılarındaki değişimin ne kadar devam edeceğini düşünüyorsunuz?

- ☐ 0-6 ay
- ☐ 7-12 ay
- ☐ 1-3 sene
- ☐ 4 sene ve üstü

98. EşitBiz Projesi'ne katılımınız ile **ÖĞRENCİLERİNİZİN** (cinsiyetçi bakış açısından özgürleşmeleri ve kendilerini daha iyi ifade etmeleri ile) toplumsal rollerin eşitliğine dayalı öz güvenleri arttı mı?

- ☐ Öğrencilerimin toplumsal rollerin eşitliğine dayalı öz güvenleri gelişti.
- ☐ Öğrencilerimin toplumsal rollerin eşitliğine dayalı öz güvenlerinde herhangi bir değişiklik gözlemlemedim.
- ☐ Öğrencilerimin toplumsal rollerin eşitliğine dayalı öz güvenleri olumsuz etkilendi.

99. EşitBiz Projesine katılımınız ile ÖĞRENCİLERİNİZDEKİ (cinsiyetçi bakış açısından özgürleşmeleri ve kendilerini daha iyi ifade etmeleri ile) toplumsal rollerin eşitliğine dayalı öz güvenlerinde ortaya çıkan olumsuz değişimin neden(ler)ini kısaca açıklayınız.

100. Aşağıdakilerin hangisi/hangileri, EşitBiz Projesine katılımınız ile ÖĞRENCİLERİNİZDEKİ toplumsal rollerin eşitliğine dayalı öz güvenlerinin gelişimini sağlamıştır? (Birden fazla seçeneği işaretleyebilirsiniz)

- ☐ Sınıf içi eşitlikçi uygulamalar
- ☐ Akranları ile olan iletişimi
- ☐ Sınıf içi dil
- ☐ Öğretmen tutumu
- ☐ Veli tutumu
- ☐ Öğrenme ortamının düzenlemesi
- ☐ Diğer

101. EşitBiz Projesine katılımınız ile ÖĞRENCİLERİNİZİN toplumsal rollerin eşitliğine dayalı öz güvenlerindeki bu gelişim, öğrencileriniz için ne kadar önemlidir? (1: Hiç önemli değil, 10: çok önemli)

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

102. EşitBiz Projesi'ne katılımınız ÖNCESİ ÖĞRENCİLERİNİZİN toplumsal rollerin eşitliğine dayalı öz güvenlerini 1 en düşük 10 en yüksek olacak şekilde değerlendiriniz:

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

103. EşitBiz Projesi'ne katılımınız SONRASİ ÖĞRENCİLERİNİZİN toplumsal rollerin eşitliğine dayalı öz güvenlerini 1 en düşük 10 en yüksek olacak şekilde değerlendiriniz:

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

104. O dönem EşitBiz Projesi dışında, ÖĞRENCİLERİNİZİN toplumsal rollerin eşitliğine dayalı öz güvenlerini geliştiren başka program/ağ/kişi oldu mu?

- ☐ Evet
- ☐ Hayır

105. O dönem EşitBiz Projesi dışında kim/ne ÖĞRENCİLERİNİZİN toplumsal rollerin eşitliğine dayalı öz güvenlerini geliştirdi? (Birden fazla seçeneği işaretleyebilirsiniz)

- ☐ Başka bir eğitim programı
- ☐ Sınıf arkadaşları
- ☐ Aile ortamı
- ☐ Sınıf içi uygulamalar
- ☐ Diğer

106. O dönem başka program/ağ/kişilerin ÖĞRENCİLERİNİZİN toplumsal rollerin eşitliğine dayalı öz güvenlerinin gelişimine katkısını değerlendiriniz: (1: Hiç katkısı yok, 10: Çok katkısı var)

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

107. Eğer EşitBiz Projesi'ne katılmamış olsaydınız, ÖĞRENCİLERİNİZİN toplumsal rollerin eşitliğine dayalı öz güvenlerini farklı yollarla da geliştir miydi?

- ☐ Evet
- ☐ Hayır

108. Eğer EşitBiz Projesi'ne katılmamış olsaydınız, ÖĞRENCİLERİNİZİN toplumsal rollerin eşitliğine dayalı öz güvenlerinde farklı yollarla gerçekleşecek olan değişimi değerlendiriniz: (1: Az gerçekleşirdi, 10: Tamamen gerçekleşirdi)

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

109. EşitBiz Projesi sonrasında ÖĞRENCİLERİNİZİN toplumsal rollerin eşitliği dayalı öz güvenlerindeki gelişimin ne kadar devam edeceğini düşünüyorsunuz?

- ☐ 0-6 ay
- ☐ 7-12 ay
- ☐ 1-3 sene
- ☐ 4 sene ve üstü

110. EşitBiz Projesi'nin herhangi bir OLUMSUZ etkisini yaşadınız mı?

- ☐ Evet
- ☐ Hayır

111. Yaşadığınız OLUMSUZ etkiyi kısaca anlatınız:

112. Aşağıdakilerin hangisi/hangileri EşitBiz Projesi'nde yaşadığınız OLUMSUZ etkiye neden olmuştur? (Birden fazla seçeneği işaretleyebilirsiniz)

- ☐ Eğitimin içeriği
- ☐ Eğitimci tutumu/yaklaşımı
- ☐ Eğitimci profili
- ☐ Eğitimin süresi
- ☐ Katılımcı profili
- ☐ Okul idaresinin tutumu
- ☐ Meslektaşlarının tutumu
- ☐ Mentor iletişimi/ ilişkisi
- ☐ Program materyallerinin uygulanabilirliği
- ☐ Diğer

113. Sizin için EşitBiz Projesi'nde yaşadığınız bu OLUMSUZ etki ne kadar önemlidir ? (1: Hiç önemli değil, 10: çok önemli)

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

114. O dönem yaşadığınız OLUMSUZ etkiyi artıran başka program/ağ/kişi oldu mu?

- ☐ Evet
- ☐ Hayır

115. O dönem başka kim/ne yaşadığınız OLUMSUZ etkinin ortaya çıkmasını sağladı? (Birden fazla seçeneği işaretleyebilirsiniz)

- ☐ Başka bir eğitim programı
- ☐ Okul çevrem
- ☐ Ailem
- ☐ Arkadaşlarım
- ☐ Okul yönetimi
- ☐ Diğer

116. O dönem EşitBiz Projesi dışında başka program/ağ/kişilerin OLUMSUZ deneyiminize katkısını değerlendiriniz: (1: Hiç katkısı yok, 10: Çok katkısı var)

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

117. Eğer EşitBiz Projesi'ne katılmamış olsaydınız, yaşadığınız OLUMSUZ deneyim farklı yollarla yine de gerçekleşir miydi?

- ☐ Evet
- ☐ Hayır

118. EşitBiz Projesi'ne katılmamış olsaydınız yaşadığınız OLUMSUZ deneyimde farklı yollarla gerçekleşecek değişimi değerlendiriniz: (1: Az gerçekleşirdi, 10: Tamamen gerçekleşirdi)

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

119. Yaşadığınız OLUMSUZ deneyimin etkilerinin EşitBiz Projesi sonrası ne kadar devam ettiğini/edeceğini düşünüyorsunuz?

- ☐ 0-6 ay
- ☐ 7-12 ay
- ☐ 1-3 sene
- ☐ 4 sene ve üstü

120. EşitBiz Projesi'nin ÖĞRENCİNİZ üzerinde herhangi bir OLUMSUZ etkisini oldu mu?

- ☐ Evet
- ☐ Hayır

121. ÖĞRENCİNİZİN yaşadığı OLUMSUZ etkiyi kısaca anlatınız:

122. Aşağıdakilerin hangisi/hangileri EşitBiz Projesi'nde ÖĞRENCİNİZİN yaşadığı etkiye neden olmuştur? (Birden fazla seçeneği işaretleyebilirsiniz)

- ☐ Akran tutumu ve davranışlar
- ☐ Öğretmen tutumu ve davranışlar
- ☐ Ev içi tutum ve davranışlar
- ☐ Diğer

123. Sizin için EşitBiz Projesi ile ÖĞRENCİNİZİN yaşadığı bu OLUMSUZ etki ne kadar önemlidir ? (1: Hiç önemli değil, 10: çok önemli)

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

124. O dönem ÖĞRENCİNİZİN yaşadığı OLUMSUZ etkiyi artıran başka program/ağ/kişi oldu mu?

- ☐ Evet
- ☐ Hayır

125. O dönem başka kim/ne ÖĞRENCİNİZİN yaşadığı OLUMSUZ etkinin ortaya çıkmasını sağladı? (Birden fazla seçeneği işaretleyebilirsiniz)

- ☐ Sınıf arkadaşları
- ☐ Öğretmen tutumu
- ☐ Aile çevresi
- ☐ Akranları
- ☐ Diğer

126. O dönem EşitBiz Projesi dışında başka program/ağ/kişilerin ÖĞRENCİNİZİN yaşadığı OLUMSUZ deneyime katkısını değerlendiriniz: (1: Hiç katkısı yok, 10: Çok katkısı var)

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

127. Eğer EşitBiz Projesi'ne katılmamış olsaydınız, ÖĞRENCİNİZİN yaşadığı OLUMSUZ deneyim farklı yollarla yine de gerçekleşir miydi?

- ☐ Evet
- ☐ Hayır

128. EşitBiz Projesi'ne katılmamış olsaydınız ÖĞRENCİNİZİN yaşadığı OLUMSUZ deneyimde farklı yollarla gerçekleşecek değişimi değerlendiriniz: (1: Az gerçekleşirdi, 10: Tamamen gerçekleşirdi)

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

129. ÖĞRENCİNİZİN yaşadığı OLUMSUZ deneyimin etkilerinin EşitBiz Projesi sonrası ne kadar devam ettiğini/edeceğini düşünüyorsunuz?

- ☐ 0-6 ay
- ☐ 7-12 ay
- ☐ 1-3 sene
- ☐ 4 sene ve üstü

130. Lütfen EşitBiz Projesi'nden kaynaklanan değişimleri önem sırasına göre sıralayınız. (En önemli gördüğünüz kazanım "1" olacak şekilde kazanımları 1'den 5'e sıralayınız.)

İFADELER	1	2	3	4	5
Toplumsal rollerin eşitliği algımın gelişmesi					
Sınıf içi uygulamalarımda eşitlikçi yaklaşım becerisi geliştirmem					
Eşitlikçi ve barışçıl bir dil geliştirmem					
Eşitlikçi ve barışçıl sınıf ortamı oluşturma becerimin gelişmesi					
Toplumsal rollerin eşitliği farkındalığını geliştirecek uygulamalar veya materyaller oluşturma isteğimin gelişmesi					

131. EşitBiz Projesi kapsamındaki mentorluk programı görevlerinin tamamlanma durumlarından sizin için en uygun seçeneği seçiniz. (Görevler: Kitap değerlendirme, çocuklar arası anlaşmazlık analizi, eylem planı)

- ☐ Görevimi tamamladım ve İlham Veren Buluşma Konferansı'nda sundum.
- ☐ Görevi tamamladım ve gönderdim.
- ☐ Görevi tamamladım ancak göndermedim.
- ☐ Görevi tamamlamadım.

132. Görevinizi tamamlamama/ göndermeme sebeplerinizden kısaca bahseder misiniz?

133. Mentorluk kapsamında yürütülen görevlerin/çalışmaların geliştirilmesi için önerileriniz nelerdir?

134. Yukarıda ifade edilenlerden farklı olarak EşitBiz Projesi'nden kaynaklanan başka olumlu veya olumsuz bir kazanımınız oldu mu?

- ☐ Evet
- ☐ Hayır

135. Lütfen bu kazanımları (etkileri) aşağıda boş bırakılan alana yazınız ve size göre kazanımların (etkilerin) önemini 1'den 10'a puanlayınız. (Örn. Eşitliğe dayalı sınıf ortamının sağlanması)

1.Kazanım

1. Kazanım (1: Hiç önemli değil, 10: çok önemli)

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

2.Kazanım

2. Kazanım (1: Hiç önemli değil, 10: çok önemli)

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

3.Kazanım

3. Kazanım (1: Hiç önemli değil, 10: çok önemli)

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

136. EşitBiz Projesi'nin geliştirilmesi için belirtmek istedikleriniz:

Ek 3. Öğretmen Görüşme Soruları

EşitBiz Projesi Sosyal Etki Anketi

Sevgili Velimiz,

ÖRAV ve Garanti BBVA'nın işbirliği ile yürütülen **EşitBiz Projesi Uzman Atölyesi'nin*** sosyal etkisinin ölçülmesi amacıyla bir çalışma yürütmekteyiz. Bu anket, sizlerin görüşlerini almak, projenin sosyal etkisini ortaya koymak ve gelecek dönem çalışmalarımıza veri sağlayabilmek amacıyla hazırlanmıştır.

Yanıtlarınız, anket gizlilik sistemi gereği anonim şekilde sonuçlara yansıtılacaktır. Anketin doldurulması yaklaşık **10 dakika** sürmektedir. Herhangi bir sebeple anket doldururken ayrılmak zorunda kalırsanız, **kaydet butonuna** tıklayarak verileriniz kaydedebilirsiniz. Daha sonra kaldığınız yerden devam edebilirsiniz.

Çalışmaya verdiğiniz katkı için şimdiden çok teşekkür ederiz.

EşitBiz Projesi Uzman Atölyesi Hakkında:*

Katıldığınız uzman atölyesi ile okul öncesinden başlayarak çocukların eşit bir dünyada yaşamaları için neler yapabileceğimizi veliler olarak konuşup, çocuklarınızla bu konuda etkinlikler yaparak konu hakkındaki görüşlerini dinlemiştik.

1. Size uygun şıkkı işaretleyiniz:

- ☐ Öğretmenim.
- ☐ Okul idarecisiyim.
- ☐ Ne öğretmen ne okul idarecisiyim.

2. İkamet ettiğiniz il:

3. Yaşınız:

- ☐ 20-25
- ☐ 26-31
- ☐ 32-37
- ☐ 38-43
- ☐ 44-49
- ☐ 50-55
- ☐ 55 ve üstü

4. Cinsiyetiniz:

- ☐ Kadın
- ☐ Erkek

5. Eğitim durumunuz:

- ☐ Okur-yazar değil
- ☐ Okur-yazar
- ☐ İlkokul mezunu
- ☐ Ortaokul mezunu
- ☐ Lise mezunu
- ☐ Meslek Yüksekokulu mezunu
- ☐ Lisans mezunu
- ☐ Yüksek lisans mezunu
- ☐ Doktora mezunu
- ☐ Diğer

6. Sahip olduğunuz çocuk sayısı ve cinsiyetleri:

7. EşitBiz Projesi kapsamındaki (Olcayto Ezgin'nin yürüttüğü) Uzman Atölyesi'ne katılım sağladınız mı?

- ☐ Evet
- ☐ Hayır

8. Lütfen Uzman Atölyesi'ne katılmama sebeplerinizden kısaca bahsediniz.

9. EşitBiz Projesi kapsamındaki (Olcayto Ezgin'nin yürüttüğü) Uzman Atölye'sine ÇOCUĞUNUZ katılım sağladı mı?

- ☐ Evet
- ☐ Hayır

10. Lütfen ÇOCUĞUNUZUN Uzman Atölyesi'ne katılmama sebeplerinizden kısaca bahsediniz.

11. EşitBiz Projesi Atölyesini nereden duyduunuz ? (Birden fazla seçeneği işaretleyebilirsiniz)

- ☐ Arkadaşımdan
- ☐ Diğer sosyal medya kanallarından (Facebook, Instagram, Twitter, LinkedIn)
- ☐ Okul idaresinden
- ☐ Çocuğumun öğretmeninden
- ☐ Diğer

12. EşitBiz Projesi Uzman Atölyeleri öncesinde toplumsal rollerin eşitliği ile ilgili herhangi bir programa/eğitime/atölyeye katıldınız mı?

- ☐ Evet
- ☐ Hayır
- ☐ Hatırlamıyorum

Aşağıda EşitBiz Projesi Uzman Atölyesinin sizler üzerindeki etkilerini ölçmeye yönelik sorular bulunmaktadır.

13. EşitBiz Projesine katılımınız ile aşağıdaki konularda yaşadığınız değişimi işaretleyiniz.

İFADELER	5 Çok değişim oldu	4 Biraz değişim oldu	3 Az değişim oldu	2 Çok az değişim oldu	1 Hiç değişim olmadı
Toplumsal rollerin eşitliği hakkındaki farkındalığımda					
Toplumsal rollerin eşitliği hakkındaki bilgi seviyemde					
Toplumsal rollerin eşitliği hakkındaki ön yargılarımı fark etmemde					
Kullandığım dilin eşitlikçi yapısı ile ilgili farkındalığımda					
Çocuğuma karşı eşitlikçi tutum ve davranışlarım ile ilgili farkındalığımda					
Uzman atölyesine katılımınız ile ÇOCUĞUNUZUN toplumsal roller ve kimlikler ile ilgili farkındalıklarında					
Uzman atölyesine katılımınız ile ÇOCUĞUNUZUN toplumsal rollerin eşitliği farkındalığında					

14. (Olcayto Ezgin'nin yürüttüğü) EşitBiz Projesi Uzman Atölyesi'nin size kazandırdıklarını başkaları (arkadaşlarınızla, ailenizle, meslektaşlarınızla vb.) ile paylaştınız mı?

- ☐ Evet
- ☐ Hayır

15. Kaç kişi ile paylaşımda bulundunuz?

- ☐ 1 kişi
- ☐ 2-4 kişi
- ☐ 5-7 kişi
- ☐ 8-9 kişi
- ☐ 10 kişi ve üstü

16. Hangi konuları başkaları ile paylaştınız? (Birden fazla seçeneği işaretleyebilirsiniz.)

- ☐ Çocuklara yönelik eşitlikçi tutum ve davranışlar
- ☐ Toplumsal roller ve kimlikler
- ☐ Sosyal hayatta karşılaşılan eşitlik sorunları
- ☐ Eşitliği gözetken kitap, oyuncak, kıyafet, vb. seçimi
- ☐ Eşitliğe dayalı ev ortamı oluşturma
- ☐ Ön yargı ve kalıplaşmış düşüncelerden arındırılmış dil kullanımı
- ☐ Diğer

17. Başkaları ile yaptığınız paylaşımlar sizce onları nasıl etkiledi? Kısaca anlatınız.

Aşağıdaki sorular, (Olcayto Ezgin'nin yürüttüğü) EşitBiz Projesi Uzman Atölyesi'nin etkilerini derinlemesine analiz etmeyi amaçlamaktadır. Bu kapsamda hazırlanan sorular, sizin gözünüzden her bir etkinin önemini, gelişimini, başka program/ağ/kişilerden kaynaklanma durumunu ve ne kadar süreceğini ortaya koymayı hedeflemektedir.

18. (Olcayto Ezgin'nin yürüttüğü) EşitBiz Projesi Uzman Atölyesi'ne katılımınız ile toplumsal rollerin eşitliği algınızda bir değişim oldu mu?

- ☐ Toplumsal rollerin eşitliği algım gelişti.
- ☐ Toplumsal rollerin eşitliği algımda herhangi bir değişiklik olmadı.
- ☐ Toplumsal rollerin eşitliği algım olumsuz etkilendi.

19. EşitBiz Projesine katılımınız ile toplumsal rollerin eşitliği algınızda ortaya çıkan olumsuz değişimin neden(ler)ini kısaca açıklayınız.

20. Aşağıdaki noktaların hangisi/hangileri, EşitBiz Projesi Uzman Atölyesi'ne katılımınız ile toplumsal rollerin eşitliği algınızı geliştirmenizi sağlamıştır? (Birden fazla seçeneği işaretleyebilirsiniz)

- ☐ Toplumsal rollerin eşitliği hakkında farkındalığımdan gelişmesi
- ☐ Toplumsal rollerin eşitliği hakkında bilgi seviyemin artması
- ☐ Uzmanların konu ile ilgili bilgi ve deneyimlerini dinlemem
- ☐ Diğer

21. EşitBiz Projesi Uzman Atölyesi ile toplumsal rollerin eşitliği algınızdaki ortaya çıkan bu değişim sizin için ne kadar önemlidir? (1: Hiç önemli değil, 10: çok önemli)

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

22. EşitBiz Projesi Uzman Atölyesi'ne katılmadan ÖNCEKİ toplumsal rollerin eşitliği algınızı 1 en düşük 10 en yüksek olacak şekilde değerlendiriniz:

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

23. EşitBiz Projesi Uzman Atölyesi'ne katıldıktan SONRAKİ toplumsal rollerin eşitliği algınızı 1 en düşük 10 en yüksek olacak şekilde değerlendiriniz:

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

24. O dönem EşitBiz Projesi Uzman Atölyesi dışında, toplumsal rollerin eşitliği algınızı geliştiren başka program/ağ/kişi oldu mu?

- ☐ Evet
- ☐ Hayır

25. O dönem EşitBiz Projesi Uzman Atölyesi dışında kim/ne toplumsal rollerin eşitliği algınızdaki değişimi sağladı? (Birden fazla seçeneği işaretleyebilirsiniz)

- ☐ Başka bir eğitim/atölye/seminer
- ☐ Meslektaşlarım
- ☐ Sosyal çevrem
- ☐ Diğer kaynaklar (kitaplar, makaleler, vb.)
- ☐ Farklı uzmanlar
- ☐ Sosyal medya
- ☐ Diğer

26. O dönem başka program/ağ/kişilerin toplumsal rollerin eşitliği algınızdaki değişime katkısını değerlendiriniz: (1: Hiç katkısı yok, 10: Çok katkısı var)

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

27. Eğer EşitBiz Projesi Uzman Atölyesi'ne katılmamış olsaydınız, toplumsal rollerin eşitliği algınızdaki değişim farklı yollarla da gerçekleşebilir miydi?

- ☐ Evet
- ☐ Hayır

28. Eğer EşitBiz Projesi Uzman Atölyesi'ne katılmamış olsaydınız, toplumsal rollerin eşitliği algınızda farklı yollarla gerçekleşecek değişimi değerlendiriniz: (1: Az gerçekleştirdi, 10: Tamamen gerçekleştirdi)

29. EşitBiz Projesi Uzman Atölyesi'nden sonra toplumsal rollerin eşitliği algınızdaki değişimin ne kadar daha devam edeceğini düşünüyorsunuz?

- ☐ 0-6 ay
- ☐ 7-12 ay
- ☐ 1-3 sene
- ☐ 4 sene ve üstü

30. EşitBiz Projesi Uzman Atölyesi'ne katılımınız ile toplumsal rollerin kalıplarından bağımsız, çocuğunuza karşı eşitliği gözeten davranışlar geliştirdiniz mi?

- ☐ Çocuğuma karşı eşitliği gözeten davranışlar geliştirdim.
- ☐ Çocuğuma karşı davranışlarımda herhangi bir değişiklik olmadı.
- ☐ Çocuğuma karşı davranışlarımda olumsuz değişim oldu.

31. EşitBiz Projesi Uzman Atölyesi'ne katılımınız ile toplumsal cinsiyet kalıplarından bağımsız, çocuğunuza karşı eşitliği gözeten davranışlarınızda ortaya çıkan olumsuz değişimin neden(ler)ini kısaca açıklayınız.

32. Aşağıdakilerin hangisi(leri) EşitBiz Projesi Uzman Atölyesi'ne katılımınız ile çocuğunuza karşı eşitliği gözeten davranışlar geliştirmenizi sağlamıştır?(Birden fazla seçeneği işaretleyebilirsiniz)

- ☐ Eşya seçiminde (kitap, kıyafet, vb.) cinsiyetçi öğelerin kullanımı ile ilgili farkındalığının artması
- ☐ Toplumsal rollerin eşitliği hakkında farkındalığının artması
- ☐ Çocuğuma karşı kullandığım eşitlikçi dil ile ilgili farkındalığının artması
- ☐ Atölyede uzmandan öğrendiklerim
- ☐ Ev ortamının eşitlikçi olması gerektiği ile ilgili farkındalığının artması
- ☐ Diğer

33. Size göre EşitBiz Projesi Uzman Atölyesi'ne katılımınız ile çocuğunuza karşı eşitliği gözeten davranışlar geliştirmeniz ne kadar önemli? (1: Hiç önemli değil, 10: çok önemli)

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

34. EşitBiz Projesi Uzman Atölyesi'ne katılmadan ÖNCEKİ çocuğunuza eşitliği gözeten davranışlar geliştirme becerinizi 1 en düşük 10 en yüksek olacak şekilde değerlendiriniz:

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

35. EşitBiz Projesi Uzman Atölyesi'ne katıldıktan SONRAKİ çocuğunuza karşı eşitliği gözeten davranışlar geliştirme becerinizi 1 en düşük 10 en yüksek olacak şekilde değerlendiriniz:

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

36. O dönem EşitBiz Projesi Uzman Atölyesi dışında, çocuğunuza karşı eşitliği gözeten davranışlar geliştirmenizi sağlayan başka program/ağ/kishi oldu mu?

- ☐ Evet
- ☐ Hayır

37. O dönem EşitBiz Projesi Uzman Atölyesi dışında kim/ne çocuğunuza karşı eşitliği gözeten davranışlar geliştirmenizi sağladı? (Birden fazla seçeneği işaretleyebilirsiniz)

- ☐ Başka bir eğitim/atölye/seminer
- ☐ Sosyal çevrem
- ☐ Diğer kaynaklar (kitaplar, makaleler, vb.)
- ☐ Ailem
- ☐ Sosyal medya
- ☐ Farklı uzmanlar
- ☐ Diğer

38. O dönem başka program/ağ/kişilerin çocuğunuza karşı eşitliği gözeten davranışlar geliştirmenize katkısını değerlendiriniz: (1: Hiç katkısı yok, 10: Çok katkısı var)

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

39. Eğer EşitBiz Projesi Uzman Atölyesi'ne katılmamış olsaydınız, çocuğunuza karşı eşitliği gözeten davranışları farklı yollarla da geliştirebilir miydiniz?

- ☐ Evet
- ☐ Hayır

40. Eğer EşitBiz Projesi Uzman Atölyesi'ne katılmamış olsaydınız, çocuğunuza karşı eşitliği gözeten davranışlarınızda farklı yollar ile gerçekleşecek gelişimi değerlendiriniz: (1: Az gerçekleşirdi, 10: Tamamen gerçekleşirdi)

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

41. EşitBiz Projesi Uzman Atölyesi sonrasında çocuğunuza karşı eşitliği gözetan davranışlarınızın ne kadar daha devam edeceğini düşünüyorsunuz?

- ☐ 0-6 ay
- ☐ 7-12 ay
- ☐ 1-3 sene
- ☐ 4 sene ve üstü

42. EşitBiz Projesi Uzman Atölyesi sonrası çocuğunuza karşı eşitlikçi ve barışçıl bir dil geliştirdiniz mi?

- ☐ Eşitlikçi ve barışçıl bir dil geliştirdim.
- ☐ Eşitlikçi ve barışçıl bir dil geliştirmem ile ilgili değişiklik yaşamadım.
- ☐ Eşitlikçi ve barışçıl bir dil geliştirme becerim olumsuz etkilendi.

43. EşitBiz Projesi Uzman Atölyesi'ne katılımınız ile eşitlikçi ve barışçıl bir dil geliştirme becerinizde ortaya çıkan olumsuzluğun neden(ler)ini kısaca açıklayınız:

44. Aşağıdakilerin hangisi/hangileri EşitBiz Projesi Uzman Atölyesi'ne katılımınız ile eşitlikçi ve barışçıl bir dil gelişiminizi sağlamıştır? (Birden fazla seçeneği işaretleyebilirsiniz)

- ☐ Atölye sürecinde uzmandan öğrendiklerim
- ☐ Toplumsal rollerin eşitliği hakkında farkındalığının artması
- ☐ Ev ortamının daha eşitlikçi olması gerektiği hakkındaki farkındalığının artması
- ☐ Diğer

45. Size göre EşitBiz Projesi Uzman Atölyesi'ne katılımınız ile eşitlikçi ve barışçıl bir dil geliştirmeniz ne kadar önemli? (1: Hiç önemli değil, 10: çok önemli)

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

46. EşitBiz Projesi Uzman Atölyesi'ne katılmadan ÖNCEKİ eşitlikçi ve barışçıl bir dil geliştirme becerinizi en düşük 10 en yüksek olacak şekilde değerlendiriniz:

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

47. EşitBiz Projesi Uzman Atölyesi'ne katıldıktan SONRAKİ eşitlikçi ve barışçıl bir dil geliştirme becerinizi 1 en düşük 10 en yüksek olacak şekilde değerlendiriniz:

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

48. O dönem EşitBiz Projesi Uzman Atölyesi dışında, eşitlikçi ve barışçıl bir dil geliştirmenizi sağlayan başka program/ağ/kişi oldu mu?

- ☐ Evet
- ☐ Hayır

49. O dönem EşitBiz Projesi Uzman Atölyesi dışında kim/ne eşitlikçi ve barışçıl bir dil geliştirmenizi sağladı? (Birden fazla seçeneği işaretleyebilirsiniz.)

- ☐ Başka bir eğitim/seminer/atölye
- ☐ Sosyal çevrem
- ☐ Meslektaşlarım
- ☐ Diğer kaynaklar (kitaplar, makaleler, vb.)
- ☐ Farklı uzmanlar

50. O dönem başka program/ağ/kişilerin eşitlikçi ve barışçıl bir dil geliştirmenize katkısını değerlendiriniz: (1: Hiç katkısı yok, 10: Çok katkısı var)

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

51. Eğer EşitBiz Projesi Uzman Atölyesi'ne katılmamış olsaydınız, eşitlikçi ve barışçıl bir dil geliştirme beceriniz farklı yollarla yine de gerçekleşir miydi?

- ☐ Evet
- ☐ Hayır

52. Eğer EşitBiz Projesi Uzman Atölyesi'ne katılmamış olsaydınız, eşitlikçi ve barışçıl bir dil geliştirme becerinizde farklı yollarla gerçekleşecek değişimi değerlendiriniz: (1: Az gerçekleşirdi, 10: Tamamen gerçekleşirdi)

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

53. EşitBiz Projesi Uzman Atölyesi sonrasında eşitlikçi ve barışçıl bir dil geliştirme becerinizdeki değişimin ne kadar devam edeceğini düşünüyorsunuz?

- ☐ 0-6 ay
- ☐ 7-12 ay
- ☐ 1-3 sene
- ☐ 4 sene ve üstü

Aşağıdaki soruları çocuğunuzun davranış ve tutumlarını göz önüne alarak cevaplandırınız.

54. Size göre EşitBiz Projesi Uzman Atölyesi'ne sizin veya çocuğunuzun katılımı ile ÇOCUĞUNUZUN (toplumsal roller ve kimlikler ile ilgili farkındalığı) toplumsal rollerin eşitliği algısı gelişti mi?

- ☐ Çocuğumda toplumsal rollerin eşitliği algısı gelişti.
- ☐ Çocuğumun toplumsal rollerin eşitliği algılarında herhangi bir değişiklik hissetmedim.
- ☐ Çocuğumun toplumsal rollerin eşitliği algıları olumsuz etkilendi.

55. EşitBiz Projesi Uzman Atölyesine sizin veya çocuğunuzun katılımı ile çocuğunuzun toplumsal rollerin eşitliği algısında ortaya çıkan OLUMSUZ değişimin neden(ler)ini kısaca açıklayınız.

56. Aşağıdakilerin hangisi/hangileri, EşitBiz Projesi Uzman Atölyesi'ne sizin veya çocuğunuzun katılımı ile ÇOCUĞUNUZUN toplumsal rollerin eşitliği algısındaki değişimi sağlamıştır? (Birden fazla seçeneği işaretleyebilirsiniz)

- ☐ Sınıfındaki eşitlikçi uygulamalar
- ☐ Akranları ile olan iletişimi
- ☐ Sınıf içi dil
- ☐ Ev içi eşitliği gözetim tutum ve davranışlar
- ☐ Ev içi eşitliği gözetim dil kullanımı
- ☐ Diğer

57. EşitBiz Projesi Uzman Atölyesi'ne sizin veya çocuğunuzun katılımı ile ÇOCUĞUNUZUN toplumsal rollerin eşitliği algısında ortaya çıkan bu değişim, çocuğunuz için ne kadar önemlidir ? (1: Hiç önemli değil, 10: çok önemli)

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

58. EşitBiz Projesi Uzman Atölyesi'ne siz veya çocuğunuz katılmadan ÖNCEKİ ÇOCUĞUNUZUN toplumsal rollerin eşitliği algısını 1 en düşük 10 en yüksek olacak şekilde değerlendiriniz:

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

59. EşitBiz Projesi Uzman Atölyesi'ne siz veya çocuğunuz katıldıktan SONRAKİ ÇOCUĞUNUZUN toplumsal rollerin eşitliği algısını 1 en düşük 10 en yüksek olacak şekilde değerlendiriniz:

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

60. O dönem EşitBiz Projesi Uzman Atölyesi dışında, ÇOCUĞUNUZUN toplumsal rollerin eşitliği algısını geliştiren başka program/ağ/kişi oldu mu?

- ☐ Evet
- ☐ Hayır

61. O dönem EşitBiz Projesi Uzman Atölyesi dışında kim/ne ÇOCUĞUNUZUN toplumsal rollerin eşitliği algısını geliştirdi? (Birden fazla seçeneği işaretleyebilirsiniz)

- ☐ Başka bir eğitim/uygulama
- ☐ Sınıf arkadaşları
- ☐ Aile ortamı
- ☐ Diğer

62. O dönem başka program/ağ/kişilerin ÇOCUĞUNUZUN toplumsal rollerin eşitliği algısı gelişimine katkısını değerlendiriniz: (1: Hiç katkısı yok, 10: Çok katkısı var)

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

63. Eğer EşitBiz Projesi Uzman Atölyesi'ne siz veya çocuğunuz katılmamış olsaydınız, ÇOCUĞUNUZUN toplumsal rollerin eşitliği algısı farklı yollarla da gelişir miydi?

- ☐ Evet
- ☐ Hayır

64. Eğer Uzman Atölyesi'ne siz veya çocuğunuz katılmamış olsaydınız, ÇOCUĞUNUZUN toplumsal rollerin eşitliği algısında farklı yollarla gerçekleşecek gelişimi değerlendiriniz: (1: Az gerçekleştirdi, 10: Tamamen gerçekleştirdi)

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

65. EşitBiz Projesi Uzman Atölyesi sonrası, ÇOCUĞUNUZUN toplumsal rollerin eşitliği algısındaki değişimin ne kadar devam edeceğini düşünüyorsunuz?

- ☐ 0-6 ay
- ☐ 7-12 ay
- ☐ 1-3 sene
- ☐ 4 sene ve üstü

66. Size göre EşitBiz Projesi Uzman Atölyesi'ne sizin veya çocuğunuzun katılımı ile ÇOCUĞUNUZUN (cinsiyetçi bakış açısından özgürleşmeleri ve kendilerini daha iyi ifade etmeleri ile) toplumsal rollerin eşitliğine dayalı öz güveni arttı mı?

- ☐ Çocuğumun toplumsal rollerin eşitliğine dayalı öz güveni gelişti.
- ☐ Çocuğumun toplumsal rollerin eşitliğine dayalı öz güveninde herhangi bir değişiklik gözlemlemedim.
- ☐ Çocuğumun toplumsal rollerin eşitliğine dayalı öz güveni olumsuz etkilendi.

67. EşitBiz Projesi Uzman Atölyesi'ne sizin veya çocuğunuzun katılımı ile ÇOCUĞUNUZUN (cinsiyetçi bakış açısından özgürleşmeleri ve kendilerini daha iyi ifade etmeleri ile) toplumsal rollerin eşitliğine dayalı öz güveninde ortaya çıkan olumsuz değişimin neden(ler)ini kısaca açıklayınız.

68. Aşağıdakilerin hangisi/hangileri, EşitBiz Projesi Uzman Atölyesi'ne sizin veya çocuğunuzun katılımı ile ÇOCUĞUNUZUN toplumsal rollerin eşitliğine dayalı öz güven gelişimini sağlamıştır? (Birden fazla seçeneği işaretleyebilirsiniz)

- ☐ Sınıfındaki eşitlikçi uygulamalar (kitap/oyun/oyuncak seçimi)
- ☐ Akranları ile olan iletişimi
- ☐ Sınıf içi dil
- ☐ Ev içi eşitliği gözetim tutum ve davranışlar
- ☐ Ev içi eşitliği gözetim dil kullanımı
- ☐ Diğer

69. EşitBiz Projesi Uzman Atölyesi'ne sizin veya çocuğunuzun katılımı ile gerçekleşen ÇOCUĞUNUZUN toplumsal rollerin eşitliğine dayalı özgüvenindeki bu gelişim, çocuğunuz için ne kadar önemlidir ? (1: Hiç önemli değil, 10: çok önemli)

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

70. EşitBiz Projesi Uzman Atölyesi'ne siz veya çocuğunuz katılmadan ÖNCEKİ ÇOCUĞUNUZUN toplumsal rollerin eşitliğine dayalı özgüvenini 1 en düşük 10 en yüksek olacak şekilde değerlendiriniz:

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

71. EşitBiz Projesi Uzman Atölyesi'ne siz veya çocuğunuz katıldıktan SONRAKİ ÇOCUĞUNUZUN toplumsal rollerin eşitliğine dayalı özgüvenini 1 en düşük 10 en yüksek olacak şekilde değerlendiriniz:

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

72. O dönem EşitBiz Projesi Uzman Atölyesi dışında, ÇOCUĞUNUZUN toplumsal rollerin eşitliğine dayalı özgüvenini geliştiren başka program/ağ/kişi oldu mu?

- ☐ Evet
- ☐ Hayır

73. O dönem EşitBiz Projesi Uzman Atölyesi dışında kim/ne ÇOCUĞUNUZUN toplumsal rollerin eşitliğine dayalı özgüvenini geliştirdi? (Birden fazla seçeneği işaretleyebilirsiniz)

- ☐ Başka bir eğitim programı
- ☐ Sınıf arkadaşları
- ☐ Aile ortamı
- ☐ Sınıf içi uygulamalar
- ☐ Diğer

74. O dönem başka program/ağ/kişilerin ÇOCUĞUNUZUN toplumsal rollerin eşitliğine dayalı özgüveni gelişimine katkısını değerlendiriniz: (1: Hiç katkısı yok, 10: Çok katkısı var)

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

75. Eğer EşitBiz Projesi Uzman Atölyesi'ne siz veya çocuğunuz katılmamış olsaydınız, ÇOCUĞUNUZUN toplumsal rollerin eşitliğine dayalı özgüveni farklı yollarla da gelişir miydi?

- ☐ Evet
- ☐ Hayır

76. Eğer EşitBiz Projesi Uzman Atölyesi'ne siz veya çocuğunuz katılmamış olsaydınız, ÇOCUĞUNUZUN toplumsal rollerin eşitliğine dayalı özgüveninde farklı yollarla oluşabilecek gelişimi değerlendiriniz: (1: Az gerçekleşirdi, 10: Tamamen gerçekleşirdi)

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

77. EşitBiz Projesi Uzman Atölyesi sonrasında ÇOCUĞUNUZUN toplumsal rollerin eşitliğine dayalı özgüven gelişiminin ne kadar devam edeceğini düşünüyorsunuz?

- ☐ 0-6 ay
- ☐ 7-12 ay
- ☐ 1-3 sene
- ☐ 4 sene ve üstü

78. EşitBiz Projesi Uzman Atölyesi ile ÇOCUĞUNUZ üzerinde herhangi bir OLUMSUZ etkisi oldu mu?

- ☐ Evet
- ☐ Hayır

79. ÇOCUĞUNUZUN yaşadığı OLUMSUZ etkiyi kısaca anlatınız:

80. Aşağıdakilerin hangisi/hangileri Uzman Atölyesi ile ÇOCUĞUNUZUN yaşadığınız OLUMSUZ etkiye neden olmuştur? (Birden fazla seçeneği işaretleyebilirsiniz)

- ☐ Akran tutumu ve davranışlar
- ☐ Öğretmen tutumu ve davranışlar
- ☐ Ev içi tutum ve davranışlar
- ☐ Diğer

81. Size göre ÇOCUĞUNUZUN EşitBiz Projesi Uzman Atölyesi'nde yaşadığı olumsuz etki ne kadar önemlidir ? (1: Hiç önemli değil, 10: çok önemli)

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

82. O dönem ÇOCUĞUNUZUN yaşadığı OLUMSUZ etkiyi artıran başka program/ağ/kişi oldu mu?

- ☐ Evet
- ☐ Hayır

83. O dönem başka kim/ne ÇOCUĞUNUZUN yaşadığı OLUMSUZ etkinin ortaya çıkmasını sağladı? (Birden fazla seçeneği işaretleyebilirsiniz)

- ☐ Sınıf arkadaşları
- ☐ Aile çevresi
- ☐ Akranları
- ☐ Diğer

84. O dönem EşitBiz Projesi Uzman Atölyesi dışında başka program/ağ/kişilerin ÇOCUĞUNUZUN yaşadığı OLUMSUZ deneyime katkısını değerlendiriniz: (1: Hiç katkısı yok, 10: Çok katkısı var)

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

85. Eğer EşitBiz Projesine Uzman Atölyesi'ne katılmamış olsaydınız, ÇOCUĞUNUZUN yaşadığı OLUMSUZ deneyim farklı yollarla yine de gerçekleşir miydi?

- ☐ Evet
- ☐ Hayır

86. EşitBiz Projesi Uzman Atölyesi'ne katılmamış olsaydınız ÇOCUĞUNUZUN yaşadığı OLUMSUZ deneyimin farklı yollarla gerçekleşme durumunu değerlendiriniz: (1: Az gerçekleşirdi, 10: Tamamen gerçekleşirdi)

87. EşitBiz Projesi ÇOCUĞUNUZUN yaşadığı OLUMSUZ deneyimin etkilerinin EşitBiz Projesi Uzman Atölyesi sonrası ne kadar devam ettiğini/edeceğini düşünüyorsunuz?

- ☐ 0-6 ay
- ☐ 7-12 ay
- ☐ 1-3 sene
- ☐ 4 sene ve üstü

88. EşitBiz Projesi Uzman Atölyesi'nin sizin üzerinizde herhangi bir OLUMSUZ etkisi oldu mu?

- ☐ Evet
- ☐ Hayır

89. Yaşadığınız OLUMSUZ etkiyi kısaca anlatınız:

90. Aşağıdakilerin hangisi/hangileri Uzman Atölyesi'nde yaşadığınız OLUMSUZ etkiye neden olmuştur? (Birden fazla seçeneği işaretleyebilirsiniz)

- ☐ Diğer velilerin tutum ve davranışları
- ☐ Öğretmen tutum ve davranışları
- ☐ Ev içi tutum ve davranışlar
- ☐ Diğer

91. EşitBiz Projesi Uzman Atölyesi'nde yaşadığınız OLUMSUZ etki ne kadar önemlidir ? (1: Hiç önemli değil, 10: çok önemli)

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

92. O dönem yaşadığınız OLUMSUZ etkiyi artıran başka program/ağ/kşi oldu mu?

- ☐ Evet
- ☐ Hayır

93. O dönem başka kim/ne yaşadığınız OLUMSUZ etkinin ortaya çıkmasını sağladı? (Birden fazla seçeneği işaretleyebilirsiniz)

- ☐ Sınıf arkadaşları
- ☐ Aile çevresi
- ☐ Akranları
- ☐ Diğer

94. O dönem EşitBiz Projesi Uzman Atölyesi dışında başka program/ağ/kişilerin yaşadığınız OLUMSUZ deneyime katkısını değerlendiriniz: (1: Hiç katkısı yok, 10: Çok katkısı var)

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

95. Eğer EşitBiz Projesine Uzman Atölyesi'ne katılmamış olsaydınız, yaşadığınız OLUMSUZ deneyim farklı yollarla yine de gerçekleşir miydi?

- ☐ Evet
- ☐ Hayır

96. EşitBiz Projesi Uzman Atölyesi'ne katılmamış olsaydınız yaşadığınız OLUMSUZ deneyimin farklı yollarla gerçekleşme durumunu değerlendiriniz: (1: Az gerçekleşirdi, 10: Tamamen gerçekleşirdi)

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

97. Yaşadığınız OLUMSUZ deneyimin etkilerinin EşitBiz Projesi Uzman Atölyesi sonrası ne kadar devam ettiğini/edeceğini düşünüyorsunuz?

- ☐ 0-6 ay
- ☐ 7-12 ay
- ☐ 1-3 sene
- ☐ 4 sene ve üstü

98. Lütfen Uzman Atölyesi'nde kaynaklanan değişimleri önem sırasına göre sıralayınız. (En önemli gördüğünüz kazanım "1" olacak şekilde kazanımları 1'den 3'e sıralayınız.)

İFADELER	1	2	3
Toplumsal rollerin eşitliği algımın gelişmesi			
Toplumsal cinsiyet kalıplarından bağımsız, çocuğuma karşı eşitliği gözetken davranışlar geliştirmem			
Çocuğuma karşı eşitlikçi ve barışçıl bir dil geliştirmem			

99. Yukarıda ifade edilenlerden farklı olarak Uzman Atölyesi'nden kaynaklanan başka OLUMLU veya OLUMSUZ bir kazanımınız oldu mu?

- ☐ Evet
☐ Hayır

100. Lütfen bu kazanımları (etkileri) aşağıda boş bırakılan alana yazınız ve size göre kazanımların (etkilerin) önemini 1'den 10'a puanlayınız. (Örn. Eşitliğe dayalı ev ortamının sağlanması)

1.Kazanım

1. Kazanım (1: Hiç önemli değil, 10: çok önemli)

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

2.Kazanım

2. Kazanım (1: Hiç önemli değil, 10: çok önemli)

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

3.Kazanım

3. Kazanım (1: Hiç önemli değil, 10: çok önemli)

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

101. Uzman Atölyesi'nin geliştirilmesi için belirtmek istedikleriniz:

Ek 6. Odak Grup Bilgileri

İl	Tarih	Branş/ İdari Görevi	Kıdem	Daha önce benzer bir eğitime katılım durumu	Mentorluk/ Atölye/ İlham veren buluşmalar katılım	Toplantı platformu
BATMAN	08.05.2024	Rehber öğretmen	4 yıl	-	-	Zoom toplantı/ Odak Grup
		Anaokulu Öğretmeni	7 yıl	-	-	
		Anaokulu Öğretmeni	11 yıl	-	-	
DÜZCE	09.05.2024	Okul Yöneticisi	17 yıl	-	-	Zoom toplantı/ Birebir
	14.05.2024	Rehber öğretmen	4 yıl	-	-	
	31.05.2024	Sınıf öğretmeni	16 yıl	-	Eşit Biz İlham Buluşmaları	Zoom toplantı/ Odak Grup
		Özel eğitim öğretmeni	14 yıl	-	Mentorluk Atölye	
		Psikolojik Danışman	13 yıl	-	Mentorluk	
	03.06.2024	Sınıf öğretmeni	17 yıl	-	Atölye	
KIRKLARELİ	28.05.2024	Anaokul öğretmeni	8 yıl	-	-	Zoom toplantı/ Odak Grup
		Anaokul öğretmeni	30 yıl	-	-	
	29.05.2024	Anaokul öğretmeni	14 yıl	-	-	Zoom toplantı/ Odak Grup
		Anaokul öğretmeni	7 yıl	-	-	
		Anaokul öğretmeni	5 yıl	-	Eşit Biz İlham Buluşmaları Mentorluk	

Ek 7. Proje Eğitimcileri Birebir Görüşme Bilgileri

Tarih	Branş/	Kıdem	Toplantı platformu/ Şekli
04.04.2024	Akademik danışman	28 yıl	Zoom/ Birebir
24.04.2024	Rehber öğretmen	25 yıl	
25.04.2024	Okul Yöneticisi	24 yıl	
26.04.2024	Okul Yöneticisi	26 yıl	
26.04.2024	Rehber öğretmen	4 yıl	
20.05.2024	Rehber öğretmen	20 yıl	
Toplam görüşülen kısmi zamanlı eğitimci sayısı: 6			

Ek 8. Öğretmenlerin İl Bazlı Deneyimlediği Değişimler

Ana Değişimler	AĞIRLIKLIL KATILIM SAĞLANAN EĞİTİM TÜRÜ		
	Temel Eğitim Döneminde Sosyal Gelişimin Desteklenmesi Eğitimi	Erken Çocukluk Döneminde Sosyal Gelişimin Desteklenmesi Eğitimi	
	Diyarbakır (n=19)	Burdur (n=19)	Adıyaman (n=16)
Sınıf içi uygulamalarımda eşitlikçi yaklaşım becerisi geliştirme	92%	89%	97%
Eşitlikçi ve barışçıl bir dil geliştirme	95%	89%	100%
Eşitlikçi ve barışçıl sınıf ortamı oluşturma becerisinin gelişimi	84%	100%	100%
Toplumsal rollerin eşitliği farkındalığını geliştirecek uygulamalar veya materyaller oluşturma isteğinin gelişimi	78%	84%	100%
Ortalama	87%	91%	99%

Ek 9. Öğretmenlerin İl Bazlı Deneyimlediği Ara Değişimler

Ana Değişimler	AĞIRLIKLIL KATILIM SAĞLANAN EĞİTİM TÜRÜ		
	Temel Eğitim Döneminde Sosyal Gelişimin Desteklenmesi Eğitimi	Erken Çocukluk Döneminde Sosyal Gelişimin Desteklenmesi Eğitimi	
	Diyarbakır (n=19)	Burdur (n=19)	Adıyaman (n=16)
Toplumsal rollerin eşitliği hakkındaki farkındalığımda	84%	79%	100%
Toplumsal rollerin eşitliği hakkındaki bilgi seviyemde	84%	68%	94%
Toplumsal rollerin eşitliği hakkındaki ön yargılarımı fark etmemde	79%	68%	100%
Öğrencilere toplumsal rollerin eşitliği odaklı tutumumu fark etmemde	84%	79%	94%
Sınıf içi toplumsal rollerin eşitliği odaklı dil kullanımı farkındalığımda	84%	84%	100%
Eğitim materyallerini toplumsal rollerin eşitliği odaklı değerlendirme becerimde	79%	79%	94%
Veliler ile eşitlik kavramları çerçevesinde etkileşim sıklığımda	79%	68%	100%
Eşitlikçi dil kullanımı ile ilgili farkındalığımda	84%	68%	94%
Mesleki becerilerime toplumsal rollerin eşitliği bakış açısını entegre etmemde	79%	68%	100%
Toplumsal rollerin eşitliği ile ilgili meslektaşlarımdan bilgi ve deneyim kazanmamda	79%	74%	94%
Sosyal hayatımda toplumsal rollerin eşitliğine bakış açımda	79%	63%	100%
ORTALAMA	81%	73%	97%

Ek 10. Öğretmenlerin Branş Bazlı Deneyimlediği Değişimler

Ana Değişimler	AĞIRLIKLIL KATILIM SAĞLANAN EĞİTİM TÜRÜ	
	Temel Eğitim Döneminde Sosyal Gelişimin Desteklenmesi Eğitimi	Erken Çocukluk Döneminde Sosyal Gelişimin Desteklenmesi Eğitimi
	Diyarbakır (n=19)	Burdur (n=19)
	Sınıf Öğretmenleri	Okul Öncesi/Anaokul Öğretmenleri Çocuk Gelişimi
Toplumsal rollerin eşitliği ile ilgili uygulamalar veya materyaller geliştirme isteği	67%	83%
Sınıf içinde eşitlikçi davranışlar geliştirme	80%	84%
Eşitlikçi ve barışçıl bir dil geliştirme	83%	88%
Eşitlikçi ve barışçıl sınıf ortamı oluşturma becerisi	81%	84%
Ortalama	78%	85%

Ek 11. Öğretmenlerin Branş Bazlı Deneyimlediği Ara Değişimler

Ana Değişimler	AĞIRLIKLIL EĞİTİM TÜRÜ			
	Temel Eğitim Döneminde Sosyal Gelişimin Desteklenmesi Eğitimi		Erken Çocukluk Döneminde Sosyal Gelişimin Desteklenmesi Eğitimi	
	n=43		n=76	
	Sınıf Öğretmenleri		Okul Öncesi/Anaokul Öğretmenleri	
Değişim Oranları	Çok Değişim Oldu	Değişim Oldu	Çok Değişim Oldu	Değişim Oldu
Toplumsal rollerin eşitliği hakkındaki farkındalığımda	52%	45%	63%	36%
Toplumsal rollerin eşitliği hakkındaki bilgi seviyemde	52%	48%	58%	41%
Toplumsal rollerin eşitliği hakkındaki ön yargılarımı fark etmemde	50%	50%	62%	38%
Öğrencilere toplumsal rollerin eşitliği odaklı tutumumu fark etmemde	52%	48%	62%	38%
Sınıf içi toplumsal rollerin eşitliği odaklı dil kullanımı farkındalığımda	50%	48%	68%	32%
Eğitim materyallerini toplumsal rollerin eşitliği odaklı değerlendirme becerimde	50%	40%	66%	34%
Veliler ile eşitlik kavramları çerçevesinde etkileşim sıklığımda	48%	29%	57%	43%
Eşitlikçi dil kullanımı ile ilgili farkındalığımda	55%	45%	63%	37%
Mesleki becerilerime toplumsal rollerin eşitliği bakış açısını entegre etmemde	50%	48%	63%	37%
Toplumsal rollerin eşitliği ile ilgili meslektaşlarımdan bilgi ve deneyim kazanmamda	52%	45%	61%	39%
Sosyal hayatımda toplumsal rollerin eşitliğine bakış açımda	48%	48%	62%	37%
Ortalama	51%	45%	62%	37%

NOTLAR

www.orav.org.tr | www.ekampus.orav.org.tr

[!\[\]\(2bdfe261b986065ee0ac76460d6528c9_img.jpg\)](#) [!\[\]\(eebbd3dc1abeccf4c1e5751ec03fc559_img.jpg\)](#) [!\[\]\(269a46bd9f0c528dd4b0b2018aec306d_img.jpg\)](#) [!\[\]\(ca9b99849d19f75ed2add026e1deb81c_img.jpg\)](#) /ogretmenakademisivakfi

[!\[\]\(dfbd6b3763a6d1d9afaa974f64e2e4b5_img.jpg\)](#) /orav2008